

**Aram
Medical Dictionary**

فهرهه نگی

پزیشکی ئــــارام

ئاماده کردنی

دکتۆر ناصح قهه داغی

2017

Å	هیمای ئەنگستروم
a-	پیشگر بەمانای بێ ، نا، نه
ab-	پیشگر بەمانای دوور له
abasia	ناهاوسەنگی له روشتندا
abacterial	نابەکتەریایی
abdomen	سک، زگ، وەرگ
abdominal	سک، هەناوی
abdominocentesis	دەرزى بە سکداکردن
s	
abducens	راکشەر بەرەو دەرەو
abduct	دووری دەخاتەوێ له ناوهند
abduction	دوورخستنه‌وه
abductor	دوورخەرە (ماسولکە)
aberrant	وێڵ ، لادەر
aberration	لادان، وێڵ، لێڵی
abiosis	نەژیانی: نەبوونی ژيان
ablation	قوتاندن، لێکردنەو
abluent	بشۆر، خاوەنکەرەو
ablution	خاوەنکردنەو دەستشوێ
abnormal	ناڕۆمال، نااسایی، شان
abnormality	ناڕۆمالی، ناتەواوی
Aboral	دوورلە دەم
Abort	راوەستاندن، پەخستن لەبارچوون
abortifacient	لەباربەر (هۆکار)
abortion	لەبارچوون، لەباربردن
abortionist	لەباربەر (کەس)
abortus	لەبارچوو: گۆرپەى لەبارچوو پیش بیست هەفتە تەمەن
abrasion	رووشان (پێست و ناویش)
abreaction	خالیکردنەوێ سۆزە سەرکووتکاروێ کان
abruptio placentae	جیاپوونەوێ ناوێختی وێلداش
abscess	دومەل، کێم، کوارک
absorb	هەلەمژێ
absorbent	هەلەمژەر
absorption	هەلەمژین
abstinence	پاریز، دان بەخۆداگرتن له زیادەرەوێ له خۆراك و سێكس و ...
abulia	وړه رووخان: نەمان و کزبوونی ئیرادە
abuse	بەدرەفتاری، ئەزىەت دان بەدبەکارهێنان

child a.	بەدرەفتاری له گەل منداڵ
drug a.	بەدبەکارهێنانی دەرمان
sexual a.	بەدرەفتاری سێکسی (بەرامبەر کەسێک)
a. c. = ante ci'bum	پیش ناخواردن
acanthocyte	دپکەخانە: خڕۆکەى سوورى شێواو له شێوێ دپکدا
acanthoma	ئەکانسۆما: جۆرێک لوی پێست
acanthosis	ئەکانسۆز: ئەستوربوونی چینی سەرەوێ پێست
acarbia	کەمبوونەوێ بیکاریۆنات له خۆیندا
acardia	بێدلی: نەبوونی زکماکی دڵ
acariasis	مۆرانەداری: تووش بوون بە مۆرانە
acaricide	مۆرانەکوژ
Acaridiasis = acarasis	
acarodermatitis	سووتانەوێ مۆرانەیی پێست
acarus	مۆرانە
acaryote= akaryote	
acatalasia	بێ کاتەلەیزی: نەبوونی زکماکی ئەنزیمی کاتەلەیز
accessory	تەواوێ، یارمەتیدەر
accommodation	راهاتنی چاو له بەر تاریکی و رووناکی، دوور و نزیک
accident	رووداو، کارەسات رێکەوت
accouchement	منالبوون
accoucheuse	مامان
accountability	لێپرسراوێ، بەرپرسیاریتی
acebutolol	ئەسبیبوتۆلول: مادەیهکی داکەوێنەری بێتای دڵهەلەزێر کە بۆ چارەى پەستانی خۆین و دلتیشە بەکاردی
acentric	ناچەقی، نامەلەبەندی
acephalous	بێسەر: نەبوونی سەر
acetabulum	فنجان: فنجانی ئێسکی حەوز کە سەری پانی تێدا دەسووری
acetaldehyde	ئەسیتالدهاید: مادەیهکی بێرەنگی هەلچوو له دروستکردنی سرکه‌و بۆندا بەکاردی
acetamenophen	ئەسیتامینۆفین: دەرمانیکی تابر و نازاریەرە (پاراسیتامۆل)
acetate	ئەسیتات، خویی سرکه
acetic acid	ترشی ئەسیتیک، سرکه
acetoacetic acid	ترشی ئەسیتۆئەسیتیک، سرکه‌ی دووانی

acetobacter	ئەسۋتوبەكتەر، بەكتېریاى سىركە:	acid-base balance	ھاۋسەنگى ترش وتغىت خويىن
	بەكتېریاى توولشۋىۋەى گرام نىگەتيف	acidifier	ترشكار: مادەيەك بېيتە ھۆى ترشى
	كە لە ئىسانتۆل سىركە دروست دەكا	acidify	ترشى دەكات
acetone	ئەسىتۆن: شلەيەكى بېرەنگى	acidity	ترشى، ترشىتى
	ھەلچوۋە ۋەك توينەر بەكاردى	acidophil	ترشدۆست: ھەرشتيك بە ترش رەنگ
acetonuria =ketonuria	ئەسىتۆنمىزى		بگىر
acetous	ئەسىتۆنى، ئەسىتۆن ئاسا	acidosis	ترشخويىتى: كەمبوونەۋەى PH ى
acetyl	ئەسىتيل CH ₃ CO		خويىن
acetylation	ئەسىتيللىن، ئەسىتيلاندن: لكاندى	diabetic a.	ترشخويىتى شەكرەيى
	ئەسىتيل بە گەردىكى ئورگانىيەۋە	metabolic a.	تاشويىنى مېتابولىزمى
acetylcholine	ئەسىتيلكۆلىن: گەيەنەرىكى دەماريە	lactic a.	ترشخويىتى لاکتىكى
acetylcholinesterase	ئىستەرەيزى ئەسىتيلكۆلىن: ئەزىمى	acid phosphatase	فوسفاتازى ترش: شىكەرەۋەيەكە
	شىكەرەۋەى ئەسىتيلكۆلىن		لەجگەر و سېل و مۇخدا ھەيە و لە
achalasia	ناخاۋى: نەبوونى تواناى		دەستنىشانىردى نەخۇشىدا بەكاردى
	خاۋبوونەۋەى ماسولكەى ساف	aciduria	ترشمىزى: زىادبوونى ترش لە مىزدا
	بەتابيەتى سوورپىنچك	aciniform	سىكلدانۆچكەيى، ھېشويى
Achilles tendon	ئىي پاژنە	acinus	سىكلدانۆچكە: تورەكەى بچوۋكى
achillorrhaphy	دورينەۋەى ئىي پاژنە		ھېشوو ئاسا لە سىيەكان و رۆينەكاندا
achlorhydria	بېھايىدروكلورىكى: نەبوون و كەمى	acme	گەرە، لوتكە لە سوورى نەخۇشىدا
	ترشى ھايىدروكلورىك لە گەدەدا	acne	زىپكە عازەيە: زىپكەى ھەرزەكارى
acholia	بېزەرداۋى: نەبوونى زەرداۋ	acne vulgaris	عازەيەى درىزخايەن
achondrogenesis	دروستەنبوونى كركراگە:	acneform	زىپكە ئاسا
	نەخۇشيبەكى زىكماكيە ئىسك باش	acoustic	دەنگى، بىستىنى
	گەشە ناكە دەبېتە ھۆى كورتى	acoustics	دەنگزانى: زانستى دەنگ و بىستىن
	پەلەكان	acoustic nueroma	لوۋى دەمارى بىستىن
achondroplasia	گەشەنەردىنى كركراگە: نەخۇشيبى	acquired	بەدەستەتوۋ، نازىكماكى
	زىكماكى كەم گەشەنەردىنى كركراگە	acquired immunodeficiency syndrome = AIDS	
achromasia	بېرەنگى: نەبوونى رەنگى ئاسايى		ئەيدىز: كۆنپشانەى كەمىي بەدەستەتوۋى بەرگى
	پىست رەنگنەگرتەيى: نەبوونى	acquisition	بەدەستەتپان
	تواناى رەنگ كرتن	acro-	پېشگر بە ماناى پەل و كۆتابى
achromatic	رەنگ ۋەرنەگر، رەنگ نەگرتە	acrobrachycephaly	درىزكەللەيى: درىزى و بارىكىي
achromatin	ئەكرۆماتىن: ئەۋبەشەى ناۋكى خانە	y	كەللەسەر
	كە رەنگىكى كال ۋەردەگرى	acrocephaly	قوتكەللەيى: قوت و تىزىي كەللەسەر
achromatopsia = monochromatism	رەنگنەگرتەيى: بېرەنگى و	acromegaly	زىلپەلى: ئىچكار گەۋرەبوونى دەست و
achromatosis	كەمپەنگى شانەكان		پى بەھۆى زۆرىي ھۆرمۆنى گەشەۋە
achylia	بېشپىلاۋكى: نەبوونى ترش و شىلاۋكى	acromicria	پاش بالقى
	گەدە		ۋردپەلى: بچوۋكى پەل و پەنچە و
acid	ترش، ئەسید: مادەيەكى كىمىيەيە كە	acromion	چەناگە
	لە توينەردا شىدەبېتەۋە و ئايۋنى		ئەكرۆمىۆن: بەررتىن بەشى ئىسكى
	ھايىدروچىن ئازاد دەكا و PH نزم		دەفەى شان
	دەكاتەۋە	acroparalysis	شەلەلى پەلەكان
acidemia	ترشخويىتى: بەرزبوونەۋەى رىژەى	acrparesthesia	پەلسپى: سېرى دەست و پى
	ترشى خويىن	acrophobia	ترس لە بەرزايى
acid-fast	ترش پەريز: بە ترش رەنگەى	ACTH = adrenocorticotropic hormone	ئەكتىن: پىرۆتىنكى ماسولكەيە
	لەدەست نادات	actin	پېشگر بەماناى تىشك و تىشك ئاسا
		actino-	

actinomyces	ئەكتىنۇمايسىز: تيشكە بەكتريا	adenocellulitis	سوتانەو دەى رژىن و شانەكانى
actinomycin	ئەكتىنۇمايسىز: خىزانىك مادەى		دەورو بەرى
	دژەمىكرۆب	adenocytoma = cyctadenoma	رژىنەخانە
actinomycosis	ئەكتىنۇمايسىزدارى: جۆرىك نەخۇشى	adenocyte	
	بەھۆى تيشكە بەكترياو	adenofibroma	ئەدىنۇفاىرۇما: لوى رژىن و رىشال
action	كردەو، كردار، ئىش، فرمان	adenography	وئىنگرتنى تيشكى رژىن
active	چالاك، چوست، بەكار	adenoid	ئەدىنۆىد، ئالوى سىيەم
activity	چالاكى، چوستى چالاكى، ئىش	adenoiditis	سوتانەو دەى ئەدىنۆىد
activation	چالاك كردن، خستنهگەر	adenolipoma	ئەدىنۇلاىپۇما: لوى رژىن و چەورى
activator	چالاككار، بزۆىنەر	adenolymphoma	ئەدىنۇلىمفۇما: لوى لىكە رژىنى
acuity	روونى تىزى چاوتىزى		بىنگوى
acupuncture	دەرزىئارنىكارى: شىوازى دىرىنەى	adenoma	رژىنە لوى: لوى بىو دەى رژىن يا رژىن
	چىنىيەكان بە دەرزى ئازن كردنى		ئاسا
	پىست بۇ چارەى ئازار	adenomegaly	گەورەبوونى رژىن
acute	تىز، تىزخاين، توند، سەخت و كورت	adenomyoma	ئەدىنۇمايۇما: لوى بىو دەى
	خاين		(خۇشچارە)ى پىكەتو لە رژىن و
acyanotic	ئاسايەتۇزى: بى شىنبوونەو		رىشالى ماسولكەى ساف
acyclovir	ئەسايكلۇفەر: دەرمانىكى دەستكردى	adenomyosis	گەشەى بىو دەى ناوېوشى منالدان بۇ
	دژەفاىرۇس		ناو چىنى ماسولكەى منالدان
ad	ئامرازى پەيوەندى بەماناى بۇ تا	adenopathy	دەردە رژىن گەورەبوونى لىمفەگرى
adactyly	بىپەنجەى: نەبوونى زىكماكى	adenosarcoma	ئەدىنۇساركۇما: لوى تىكەل لە رژىن
	پەنجەكان		و شانەى نەرم
adaptation	راھاتن، خۇگىچاندن راھاتنى چاو	adenosine	ئەدىنۇسىن: لە پىكەنەرەكانى ترشى
	لەگەل تارىكىدا		ناوكى
adaptometer	راھاتنىپۇ: ئامىرى پىوانى كاتى	adenosine triphosphate, ATP	ئەدىنۇسىنى سى فۇسفاتى
	پىويست بۇ راھاتنى چاو	adenovirus	رژىنە فاىرۇس: جۆرىك فاىرۇس
adder	ئادەر: جۆرە مارىكى ژەراوىيە	adenotomy	لابردنى رژىن
addict	خوگرىتو، موعداد، مودمىن	adenotonsilectomy	لابردنى ئەدىنۆىد و ئالووەكان
addiction	خوگرىتن، ئىدما		
adduct	رايدەكئىشى بەرەو رووتەختى ناوەندى	adequate	لەبار، بەس، بەشى پىويست، گونچاو
	لەش	ADH = antidiuretic hormone	
adduction	راكئشان بەرەو ناوەند، نزىكخستەو	adherence	پىوەلكان، نووسان پەىرەوى كردن
adenalgia	رژىننىشە: ئازارى رژىن(گلاند)	adhesion	لكاوى، پىوەلكان
adendritic	بىرىشال، بىپىرۇل	adipo-	پىشگر بەماناى چەورى
adenectomy	لابردنى گلاند	adipocoele	فتقى چەورى: فتقىك چەورى تىدا بى
adenine	ئەدىنن: مادەىكى سروشنىيە لە	adipocyte	چەورەخانە
	پاراستنى خوتىندا بەكاردى	adipogenic = lipogenic	
adenitis	رژىنە سۇ، سوتانەو دەى رژىن (گلاند)	adipolysis = lipolysis	
cervical a.	رژىنە سۇى مل: سوتانەو دەى	adiponecrosis	مردنى شانەى چەورى
	لىمفەگرىكانى مل	adiposis	زىادبوونى چەورى ئەندامەكان
mesenteric a.	سوتانەو دەى لىمفەگرىكانى پەردەى		قەلەوى
	هەناو	adiposity	قەلەوى
adeno-	ئەدىنۇ: پىشگر بەماناى رژىن، گلاند	adiposuria	چەورمىزى
adenocarcinoma	رژىنە شىرپەنجە	adjustment	رىكخست گونچاندن
adenocele = cystadenoma		adjuvant	يارمەتيدەر، كۆمەك

adnexia	پاشکۆ: پێکھاتە و پاشکۆی یارمەتیدەری ئەندام	facultative a.	بەھەواژیی سەرپشک: میکروبییک
admit	رێی پێ دەدا دەرخەوتنی لە نەخۆشخانە، داخڵی دەکا دانێ پێدا دەنێ	obligate a.	بەھەواژیی ناچار: میکروبییک پێویستی بە ئۆکسیجین بێ بۆ گەشە
admission	خەواندن، داخڵ کردن	aerogen	ھەواساز: میکروبی ھەوادروستکەر
adolescence	ھەرزەکاری: تەمەنی نۆیان بالقبوون و تەواوبوونی گەشەیی لەش	aerophagia	ھەواخۆرکی: قووتدانێ زیادەلەرادەیی ھەوا بەتایبەتی بەھۆی بێئارامییەو ھەوادۆست: پێویستی بە ھەوا بێ بۆ گەشە
adoption	گرتنەخۆ، لەئەستۆگرتن پەسەندکردن	aerophilic	پەرز: تێگەڵی مادەیی شل یا رەق لەگەڵ ھەوادا
adrenal	ئەدرینال: رێژینی سەرگورچیلە	aerosol	ئیسکولاپیۆس: خواوەندی چاکبوونەو لە رۆمانەکان
adrenalectomy	لابردنی رێژینی سەرگورچیلە	aesculapius	بێ تا، بێ یاو
adrenaline = epinephrine		afebrile	کاری تێ دەکات ھەستوسۆز
adrenergic	ئەدرینێرجی: ھاندراو بە یا ھاوشیۆ	affect	کاری تێکردن، کاریتیکران ھەستوسۆز
adreno-	ئەدرینۆ: پێششگر بەمانای رێژینی سەرگورچیلە	affection	دەرد، تووشبوون
adrenocorticoid = corticosteroid	ئەدرینۆکۆرتیکۆید	affective	سۆزداری
adrenocorticotrop ic	ھاندەری توێکلی رێژینی سەرگورچیلە	afferent	ھاتوو (بەرەو ناوەند)
adrenocorticotrop in	ئەدرینۆکۆرتیکۆتروپین (ھۆرمۆن)	affinity	ھاومەیلی، لێک نزیکی
adrenolytic	کەزکەری کاریگەری ئەدرینالین	affirmation	سەلماندن، جەخت کردن
adrenomegaly	گەورەبوونی رێژینی سەرگورچیلە	affliction	تووشبوون
adrenomimetic	ئەدرینالین رەوشت: دارای کاریگەری وەک ئەدرینالین	afflux	لێشاو، ھورۆژم
adsorb	ھەڵی دەچنێ، ھەلیدەمژێ	afibrinogenemia	بێفایبرینۆجینی خوێن
adsorbent	ھەلچن، ھەلمژ	aflatoxin	ئەفلاتۆکسین: ژەھرێکی قارچکییە
adsorption	ھەلچنین، ھەلمژین	AFP = alpha fetoprotein	ئەلفافیتۆپروتین
adult	پێگەیشتوو، بالغ، گەورە: زیندەوەرێک گەشەیی تەواوی کردبێ	afterbirth	وێلداش و ئەو پەردانەیی پاش مەنالبوون لە مەنالدانەو فری دەدرێتە دەرەو ھە
adulteration	فروفتێل لە پێکھاتەیی دەرماندا	after-brain = metencephalon	پاشمێشک
advancement	پێشکەوتن نزیکخستەوێ رێژی ماسۆلکە وەک چارەسەر	after-care	پاشبایەخ: چاودێری کاتی چاکبوونەو ھە
adventitia	ئەدڤێنتیشیا: جینی دەرەوێ دیواری پێکھاتە لوولەییەکان وەک لوولەیی خوێن	after-image	پاشوینە: ئەو وێنەیی لەتۆرەدا دەمێنێتەو پاش نەمانی ھاندەر
aedes	ئەیدیز: جۆریک مێشووڵەیی نەخۆشی بەر	after-load	پاشبار: ئەو ھێزەیی لەکاتی کرۆبووندا دڵ بەرامبەری کاردەکات
aeration	ھەواگۆرکی: گۆرینەوێ دووھم ئۆکسیجینی کاربۆن بە ئۆکسیجین لە شانەکاندا	after-pains	پاشژان: ژانی دواي مەنالبوون
aer(o)-	پێششگر بەمانای ھەوا	after-taste	پاشتام: ئەو تامەیی پاش نەمانی ھاندەر دەمێنێتەو ھە
aerobe	بەھەواژی: میکروبییک لە ئۆکسیجینی ئازاددا بژی	Ag	ھیمای توخمی زیو کورتەیی دژەساز
		agalactia	بێشیری
		agamaglobulinem ia	بێ گاماگلوبولینی خوێن: نەبوونی گلوبولینیەکانی بەرگری لە خوێندا

aganglionosis	بی گانگلیۆنی: نەبوونی زکماکیی خانەکانی گانگلیۆنی پاراسیمپاسی	agonist	راکێشەر (ماسولکە) ھاوشیۆکار(دەرمان)
agar	ئاگار: مادەیەکی ئاودۆستی سروشتی کە بۆ چاندنی میکروب بەکار دێ	agony	ژان، ئازاری سەخت موسیبەت
agastrie	بیگەدەیی	agoraphobia	ترسی ناماقوول لە شوێنی کراوە
age	تەمەن سەردەم	agramatism	بێرێزمانی: نەبوونی توانای قسەکردن بە پێی رێزمان بەهۆی ھێدەمی سەرەو
bone a.	تەمەنی ئێسکی	agranular	نادەنکۆلەیی
chronological a.	تەمەنی زەمانی	agranulocyte	نادەنکۆلەخانە: خۆکەکی سپیی
mental a.	تەمەنی ئەقڵی		نادەنکۆلەیی
ageing	بەسالچوون، بەتەمەناچوون	agranulocytosis	کەمی نادەنکۆلەخانەکان: نەخۆشییەکە ژمارەیی نادەنکۆلەخانەکان کەم دەبێتەوە و زام لە دەم و قورگ و پێست دروست دەبێ و ھۆکارەکەشی دەرمان و تیشک و مادەکی کیمیایی نەئووسی: نەمان و کەمبوونەوێ توانای نووسین لەرز مەلاریا
ageism	تەمەنپەرۆری: مامەلە لەسەر بنچینەیی تەمەن		
agenesis	بێتەندامی: دروست نەبوونی ئەندامیکی لەش	ague	
agenitalism	بێتەندامیی سیکی: نەبوونی ئەندامەکانی سیکی	AID = artificial insemination with donor semen	پیتاندنی دەستکرد بە تۆپیای بەخشاو یارمەتی، کۆمەک ئامی یاریدەدەر
agent	ھۆکار: ھەرشتیک بتوانی کاریگەرییەک بەرھەم بێ	aid	کۆمەکی سەرەتایی
ageusia	بێتامی: نەبوونی ھەستی تامکردن	first a.	کۆمەکی بیستن، سەماعەکی گۆی
agglutinant	مەییئەر	hearing a.	کۆمەکی رویشتن وەک داردەست و شتی تر
agglutination	مەیین: پیکەوێلکانی چەند مادەیکە بۆ دروستکردنی بەرھەمێکی مەو وەک خوێنگێرسانەو	walking a.	
agglutinin	مەییئەر، ئەگلویتین: دۆتەن یا ھەر مادەیکە تر کە بتوانی تەنچەکە تر بمەینێ		
agglutininogen	مەییئەساز: ھەر مادەیکە ھانی دروستبوونی مەییئەر بدات	AIDS = acquired immunodeficiency syndrome	ئەیدز: کۆنیشانەکی کەمبوونەوێ بەدەستھاتووی بەرگری کە نەخۆشییەکە مرۆژ تووشی دەبێ بەھۆی ڤایرۆسی کەمبوونەوێ بەرگری مرۆڤە لە جۆری HIV1 و HIV2 کە لەرێگە شلەیی لەشەو (بەتایبەتی خوێن و تۆپیای) بلۆهێتەو لەکاتی تیکەلبوونی سیکی و وەرگرتن و بەرکەوتنی خوێنی ئالودە و بەکارھێنانی دەرزی و سرنجی ئالودە و لەدایکەو بۆ کۆریە. نەخۆشییەکە درێخایەنەو سەرەنجام دەبێتە ھۆی دابەزینی توانای بەرگری لەش و تووشبوون بە جۆرەھا ھەوکردن بە میکروب و قارچکی مشەخۆر نەخۆش کەوتن، ئیشان
agglutinoophilic	مەییئەدۆست: مادەیکە زوو بمەییئەر	ail	نەخۆشی، دەرد
aggregate	تۆپەل	ailment	ھەوا
aggregation	تۆپەلبوون، کەلەکە بوون تۆپەلە	air	ھەوا، لگرتوو، ھەواپەخشکردو
aggression	پەلامار، شالاو رەفتاری توند بەمەبەستی خۆسەپاندن یا لەئەنجامی ئاژمۆیددا	air-borne	بۆری ھەوا، بۆری ھەناسە ئەپرەو: لولەیک دەخړیتە دەمەو
aging = ageing		airway	بۆ کۆمەکی ھەناسەدان
agitation	ھەلچوون، توورەبوون، ھەژان		بۆ ناوکەخانە: خانەکی بۆ ناوک
agitated	ھەلچوو، توورە، ھەژاو	akaryocyte	
aglosia	بێرێزمانی: نەبوونی زکماکیی زمان	akaryote = akaryocyte	
aglutition = dysphagia			
agnathia	بێچەناگیی		
agnogenic = idiopathic	ھۆنەنازانراو		
agnosia	بێھەستی: نەبوونی توانای ھەستکردنی ئەندامەکانی ھەست		
agonadism	بێرەگەزی: نەبوونی ئەندامەکانی سیکی		

akathisia	بى ئۆقرەيى و ئارام لى بران	alcoholysis	شېبونەو دە ئەلکھول
akinesia	بېجولەيى: کەمبونەو دە نەمانى	aldehyde	ئەلدېھاید: ئاوتتەيەکی ئۆرگانىيى
akinetik	بېجولە		کاربۆنیلدار
Al	ھېماي توخمى ئەلەمنىۆم	aldosterone	ئەلدۆستېرۆن: ھۆرمۇنى سەرەکیي
ala	بال، زیادەيەک لەشېو دە بالدا		کرۆک رېئىنى سەرگورچیلە
alactasia	بى لاكتەيى: لاوازى ھەلمزىنى لاكتوز	aldosteronism	ئەلدۆستېرۆنىزم: زیادبىوونى رادەي
	بەھۆی کەمىي لاكتەيزەو دە		ئەلدۆستېرۆن لە خویندا
alanine	ئەلانىن: ترشیکى ئەمىنى ئازەروروی	aldosteronoma	ئەلدۆستېرۆنوما: جۆرک لوی کرۆکی
alanine transaminase	ترانسئەمىنەيزى ئەلانىن: ئەنزیمیکی سیرەم و شانەکانى لەشە بەتایبەتى جگەر	Aleppo boil	رېئىنى سەرگورچیلە
		aleukocytosis	کوانووی ھەلەب، زىپکەي ھەلەب
			کەمبونەو دە ژمارەي حرۆکە سېپىھەکان
alar	بالى، بالئاسا	alexia	نەخویتی: نەمانى توانای خویندەنەو دە
alate	بالدار	algae	قەوزە
alba	سېی	alge-	پارچەوشە بەمانای ئیش و ئازار
albedo	سېپایەتى	algesia	ئازارچەشتن، ھەست بەئازارکردن
albendazole	ئالبېندازۆل: دەرمانیکى دژى کرم	algesimeter	ئازارپېتو: ئامپىرى پېئوانى ئازار
albicans	سېی	algid	سارد، تەزىو
albiduria	سېمىزى: مىزى سېی و بېرەنگ	algophobia	ترسى ناماقول لە ئازار
albinism	بەلەکی: نەبوونی پارچەپارچە یا سەرتاسەری رەنگى ئاسایی پېست و موو بەھۆی ناتەواوی بەرھەمەئنانى میلانىنەو دە	algorithm	شېوازى ھەنگاو بە ھەنگاو بۆگە پشتن بە ئەنجام، لۆگارىتم
albinotic	بەلەک، دوچار بە بەلەکی	alien	نامۆ، غەریب، تەنیا
albino	بەلەک	alienation	نامۆیى، تەریکی
albinuria		alimentary	خۆراکی، ھەرسى: پەيوەندیدار بە
=albiduria			کۆئەندامى ھەرسەو دە
albugenia	ئەلبوجینیا: توپۆتیکى پتەو لە شانەي ریشاللى بەدەوری ئەندامدا	a. canal	جۆگەي ھەرس
albumin	ئەلبومین: پڕۆتینى سەرەکیي پلازما	alimentation	خۆراک وەرگرتن، خواردن
albuminometer	ئەلبومینپېتو: ئامپىرى پېئوانى ئەلبومین	alkalemia	تفتخویتی: بەرزبۆونەو دە PH ی
albuminuria	ئەلبومینمىزى: ھەبوونی ئەلبومین لە میزدا	alkali	خوین
			تفت، ئەلکالى: ئاوتتەيەک PH ی لە ھەوت زیاتر بى
albuminoid	ئەلبومین ئاسا	alkaline	تفت، سېفەتى تفت
albuminoptysis	ئەلبومین بەلغەمى: ھەبوونی ئەلبومین لە بەلغەمدا	alkaline phosphatase	فوسفاتازى تفت: ئەنزیمی شانەکانە لە دەستىشانکردنى ھەندى نەخۆشیدا بەکاردى
alcapton = alkapton	ئەلکاپتون	alkalinity	تفتى
alcohol	ئەلکھول، کھول، ئیسپرتۆ	alkalinuria	تفتمىزى: تفتبۆونى میز
absolute a.	ئەلکھولى پەتى، ئیسپرتۆ	alkalizer	تفتساز
denatured a.	ئەلکھولى تیکەل بە مىسانۆل یا ئەسپتۆن	alkaloid	ئەلکەلۆید: کۆمەلێک مادەي ئۆرگانىيى رووھکی کەلەبۆارى دەرمانسازیدا گرنگن
ethyl a.	ئەلکھولى ئەسیلى، ئیسانۆل	alkalosis	تفتخویتی: بەرزبۆونەو دە رېژەي
methyl a.	ئەلکھولى مەسیلى، مىسانۆل		تفتى خوین و شانەکانى لەش بەھۆي
alcoholic	ئەلکھولى، خووگرتو بە ئەلکھولەو دە		کەمبونەو دە ترش یا زیادبۆونى تفت
alcoholism	خووگرتن بە ئەلکھولەو دە، ئیدمان بە ئەلکھول	compensated a.	تفتخویتی قەرەبووکارو
		hypokalemic a.	تفتخویتی کەمپۆتاسى

metabolic a.	تفتخوئینی میتابۆلزمی	alphamimetic	ئەلفارەوشت: هاندەر یا
respiratory a.	تفتخوئینی هەناسەیی		لاسابیکەرەوێ وەرگری
alkaptonuria	ئەلکاپتۆنزمی		ئەدرینێرجیی ئەلفایی
ALL = acute lymphoblastic leukaemia		alprenolol	ئالپرینۆلۆل: دەرمانێکی وەک
alkylation	ئەلکیلین: جیگرتەوێ رەگی ئەلکیل		پەرۆپرانۆلۆل
	بەئەتۆمی هایدروژین لە ئاوێتەیی	alteration	گۆران، گۆڕین
	ئۆرگانیدا	altered consciousness	هۆشیاریی گۆراو، کەمھۆشی
allele	ئەلیل: جینی هاوچۆ	alternans	بەرودا، گۆراو
allergen	هەستیاریسان: مادەیەك ببێتە هۆی	alternation	بەروداکردن، گۆرانی بەرودا
	هەستیاری	aluminium	ئەلەمینۆم
allergic	هەستیاری، هەستیاری، حەساسیەتی	alveolar	تورەكەیی، سیکلانتۆچكەیی
a. rhinitis	لووتە سۆی هەستیاری	alveolitis	سووتانەوێ سیکلانتۆچكەیی سی
a. conjunctivitis	چاوپۆشەسۆی هەستیاری		سووتانەوێ تورەكەیی ددان
allergy	هەستیاری: دۆخی وەلامدانەوێكی	alveolus	سیكلانتۆچكە، تورەكە:
	زیادەلەرادەیی لەش بۆ مادەیی		پانبوونەوێ تورەكەئاسا
	هەستیاریسان	dental a.	تورەكەیی ددان: پۆشایی ناوئێسکی
alloantibody	دژەتەنی هاوێش		چەناگە كە رەگی ددانی لەسەر
alloantigen	دژسازێ هاوێش		دادەنیشی
allobarbitol	ئالۆباربیتال: دەرمانێکی خەوێنەر و	pulmonary a.	سیكلانتۆچكەیی سی
	ئازاریەر	alymphocytosis	بێلیمفەخانەیی: نەبوون و
allocation	بەشکردن دیاریکردن بەش		كەمبوونەوێ لیمفەخانەیی خوێن
allograft	ئالۆگرافت، موتوربەیی هاوێش:	Alzheimer's disease	نەخۆشی ئالزهايمەر: نەخۆشییەكی
	موتوربە لە نێوان ئەندامانی هەمان		هۆنەزانراوی پووكانەوێ مێشك و
	جۆری گیانەوێردا		بەرچوونەوێ
allopurinol	ئالۆپورینۆل: دەرمانێك بۆ	amalgam	ئەمالگەم: دارشتەیهك كە یەكێك لە
	كەمكردنەوێ رادەیی ترشی یوریکي		پێكھێنەرەكانی جیوه بۆ
	خوێن	amanita	ئەمانیتا: جۆرێك قارچکی ژەهراوی
all or none	یا هەموو یا هیچ: ماسولكە لەژێر	amantadine	ئەمانتادین: دەرمانێکی دژەفایرۆس
	كارێگەریی هاندەردا یا تەواو كێژ	amastia	بێمەمکی: نەبوونی زكماكیی مەمك
	دەبۆ یا خۆی تۆ ناگەيەنۆ	amaurosis	نابینایی بەتایبەتی لەچاوی بەروالەت
allyl	ئەلیل: رەگیكی یەك بارگەیی		ساغدا
alloy	دارشتە	ambidextrous	دوو دەستە: كەسێ بتوانێ هەردوو
alopecia	بێموویی، كەچەلی		دەستی وەك یەك بەكاربێنی
Androgenic a.	بێموویی ئەندروژینی(پیاوانە)	ambilateral	دوولایەنە، هەردوولا
a. areata	بێموویی پارچەیی	ambilevous	هیچدەستە: كەسێ نەتوانێ هیچ
a. totalis	بێموویی تەواو، كەچەلی		دەستیكی بەباشی بەكاربێنی
a. universalis	بێموویی هەموولەش	ambipopia = diplopia	دوورەگەزە: نیشانەكانی نێرو مێی
alpha	ئەلفا: یەكەم پیتی ئەلفوبێی یۆنانی	ambisexual	تێدابی
Alpha antitrypsin	ئەنتی تریپسینی ئەلفا: گڵۆبۆلینیکی		خۆدژیی سۆزداری: هەبوونی سۆزو
	پلازمايە لە جگەردا دروست دەبۆ و	ambivalence	هەلۆتستی دژبەیهك بەرامبەر هەمان
	نەبوونی دەبێتەهۆی سووتانەوێ		شت
	سیبەكان	amblyopia	تەمەلچاوی: كزیوونی چاوی بەبۆ
alpha phetoprotein	فیتۆپروتینی ئەلفا: پڕۆتینیکی		هەبوونی هۆیەکی ئۆرگانی لەچاودا
	پلازمايە لەجگەری گۆرپەدا دروست		
	دەبۆ		

amblyoscope	ئەمبلیۆسكۆپ: ئامپىرىك بۆ ھاندانى بەكارھىتائى چاوى تەمەل	amnesia	بىيىرى: بىرچوونەھەى نەساخ
ambulatory	جوللاو، بۆك	anterograde a.	بىيىرى داھاتوو
ameba	ئەمىبا: گيانەھەرىكى يەكخانەيە زۆربەيان ئازادن و ھەندىكىشان مشەخۆرن	dissociative a.	بىيىرى دەروونى
amebiasis	ئەمىبادارى: تووشبون بە ئەمىبا بەتايەتەى جۆرى ھىستۆلىتىكا	retrograde a.	بىيىرى رابوردوو
amebicide	ئەمىباكوژ	visual a.	بىيىرى بىنايى، نەخوينى
ameboid	ئەمىباناسا	amniocentesis	دەرھىتائى شلەى ئەمىئون لە
amelia	بىيەلى: نەبوونى زىكماكى پەل		مىئاللانەھە بە دەرزى
amelus	بىيەل	amnion	ئەمىئون: توورەكە ئاوى پەلەھەر و
amenorrhea	لېچوونەھە ، وشك كردن: راوہستانى بىيىوژى		شىردەر و خشۆك كە كۆرپەى لەناودايە
primary a.	لېچوونەھەى سەرەتايى (پىش بالى بون)	amniorrhesis	دپانى ئەمىئون
secondary a.	لېچوونەھەى دووہى (پاش بالى بون)	amnioscope	ئەمىئونىن: ئامپىرىك بۆ پشكىنى
ametria	بىيىئاللانە: نەبوونى زىكماكى مىئاللان	amniotomy	ئەمىئونىن: پشكىنى ئەمىئون بە
amikacin	ئەمىكاسىن: دەرمانىكى دژەزىندەيى دەستكردە		ئەمىئونىن: بىيى ئەمىئون بەمەبەستى ھاندانى مىئالبون
amiloride	ئەمىلورىد: دەرمانىكى مىزاوہرى پۆتاسىيۆم پارىزە	amobarbital	ئەمۆباربىتال: دەرمانىكى خەوينەر
amination	ئەمىنن: دروستكردنى ئاويتەى ئەمىنى	amoeba = ameba	ئەمىبا
amine	ئەمىن: ئاويتەى ئورگانىي ناپىترۆجىندار	amorph	بىيىئە: جىنىكى بازداو كە ھىچ كارىگەرىيەكى نەبى
amino	ئەمىنۆ: رەگى NH ₂	amorphia	بىيىئەيى
aminoacid	ترشى ئەمىنى	amorphous	بىيىئە، ناكرىستالى
aminoaciduria	ترشى ئەمىنمىزى: ھەبوونى ترشى ئەمىنى لە مىزدا	amoxicillin	ئەمۆكسىسىللىن: دژەزىندەيىكى نىمچە دەستكردى بەرىن شەبەنگ كە لە ئەمىسىللىن دروستكراوہ
aminoglycoside	ئەمىنۆگلايكۆسايىد: گروپىك دەرمانى دژەمىكروپى وەك سترىپتومامىسىن	AMP = adenosine monophosphate	ئەمىنۆسىنى يەك فۆسفاتى
aminophylline	ئەمىنۆفىللىن: دەرمانىكى بەرىنكارى بۆرى ھەوا بۆ ھەناسەتەنگى	ampere	ئەمپىر: يەكەى ھىزى تەزوى كارەبا
aminuria	ئەمىنمىزى: ھەبوونى ئەمىنى زۆر لە مىزدا	amphetamine	ئەمفېتامىن: دەرمانىكى ھاندەرى كۆتەندامى دەمار
amiodarone	ئەمىيۆدارون: دەرمانىك بۆ نارىكى تىپەى سكوئەلى دل	amph-	پارچەوشە بەماناى ھەردوولا
amitriptyline	ئەمىترىپتېللىن: دەرمانىكى دژى خەمكى	amphibia	وشكاوہكى: گيانەھەرى وەك بۆك كە دەتوانن لە ئاو و وشكانىدا بژىن
AML = acute myelogenous leukaemia		amphigonadism	دوورەگەزى
ammonia	ئەمۇنيا: گازىكى بىرەنگى تفت، NH ₃	amphoteric	ترشتفتى: بتوانى وەك ترش و تفت كارىكات
ammonium	ئەمۇنيۆم: رەگى گرىمانەيى NH ₄	amphotericin B	ئەمفۆتېرىسىن بى: دەرمانىكى دژەزىندەيى بەكار دژى قارچك و بەكتىريا
ammonuria	ئەمۇنمىزى: زۆرى ئەمۇنيا لە مىزدا	ampicillin	ئەمپىسىللىن: دەرمانىكى دژەزىندەيى نىمچەدەسكردى بەرىن شەبەنگ
		amplification	گەورەكردن، بەھىزكردن
		amplitude	فراوانى، گەورەيى، بەرزى
		amprenavir	ئەمپرىنافىر: دەرمانىك دژى فايروسى ئەيدز

ampule	ئەمپول: شووشەى دەرمان بۆ لیدان	anakusis	کە پىی تەواو
ampulla	کاسە: فراوانبوونی کاسەى ھەر	anal	کۆمى: پەيوەندىدار بە کۆمەوہ
	پىکەتەتەىکى لولەىى	albuminemia	بىئەلبومىنىى خوین
ampullary	کاسەىى، ئەمپولى	analeptic	چوستى بەخش
amputation	بپنەوہ، لیکردنەوہى پارچەىەکى	analgesia	بىئازارى، ئازاربەرى
	لەش	analgesic	ئازاربەر، دەرمائیک ئازار کەم کاتەوہ
amyelonic	بیمۆخ بى درکەمۆخ	analgia =	
amyl	ئەمیل: پەگى C5H11	analgesia	
a. nitrate	نیتراى ئەمیل	analogous	ھاوشیۆہ، ھاوتا
amylase	ئەمایلەیز: ئەنزیمیکە ھانى	analogue	شتیکى ھاوشیۆہ
	شیبوونەوہى نیشاستە دەدات	analogy	ھاوشیۆہى
amylo-	پارچەوشە بەمانای نیشاستە	analysand	دەروونشیکار کراو
amyloid	ئەمایلوید، نیشاستەئاسا	analysis	شیکارى، شیکردنەوہ
amyloidosis	نەخۆشیى ئەمایلویددارى: کۆمەلێک	analytic	شیکارى، شیکردنەوہى
	نەخۆشیى کە تیاپاندا مادەى	anaphase	پاشقۇناغ: قۇناغى سېیەمى
	نەتواوہى ئەمایلوید لە ئەندامەکانى		دابەشبوونى ناوک لە دابەشبوونى
	لەشدا کۆدەبیتەوہ		خانەدا
amyopectinosis	نەخۆشى ئەمبارکردنى گلايکوجين	anaphrodisiac	داکەوتنەرى مەیلی سیکسى
	جۆرى 4	anaphylaxis	ھەستیارەشۆک، شۆکى ھەستیارى:
amylorrhea	نیشاستە شۆرى: ھەبوونى نیشاستەى		نیشانەى ھەستیارى توند و کوتوپرى
	زۆر لە پىساییدا		لەش بۆ دژسازیک کە پېشتەر لەش پىی
amyluria	نیشاستەمیزی: ھەبوونى نیشاستەى		ھەستەوہر بوبى و دەبیتە ھۆى
	زۆر لە میزدا		ھەناسە سواری و لېرگ و ئالۆش و
amylum	نیشاستە		ھەرەسى کۆئەندامى خوین
amyoplasia	ماسولکەنەسازى: دروستنەبوون و	anaphylactic	ھەستیارەشۆکى
	گەشەنەکردنى ماسولکە	anaplasia	ناتایبەتەندىتتى خانە
amyotonia	ماسولکەخاوى	anaplastic	ناتایبەتەند: سىفەتیکى خانەى
amyotrophy	ماسولکەپوکەنەوہ		شېرىچەنجیە
amyxia	بیلینجاوى: نەبوونى لینجاوى	anarthria	بېقسەى، زمانگىرى توند
	ناوچۆشەکان	anastomosis	لێکبەستە، لێکبەستن:
ana	لەھەرکام		پێکەوہبەستراى دوو لولە (وہک ھى
ana-	پارچەوشە بەمانای بەرەوژوور ،		خوین) بەھۆى لقى وردەوہ یا بە
	بەرەودوا زۆر		نەشتەرگەرى
anabiosis	ژيانەوہ: دەست پیکردنەوہى	end-to-end a.	لێکبەستنى سەرەسەر
	کردارەزیندەبىيەکان پاش وەستانى	end-to-side a.	لێکبەستنى سەر بە تەنیش
	روالەتى	intestinal a.	لێکبەستنى رىخۆلە
anabolism	زیندەپال: پروسەى گۆرىنى مادەى	anatomy	توێکارى: زانستى لیکۆلینەوہى
	سادە بۆ ھى ئالۆز لەلایەن خانەوہ		شیوہى پیکەتەى زیندەوہرەکان
anabolite	بەرھەمى زیندەپال	anchorage	لەنگەر بەستن، قایم کردن
anacidity	بېترشى: نەبوونى ترش	ancylostoma	ئەنکۆستوما: جۆریک کرمى قولاپى
adrenalism	بیتەدرینالى: نەبوون یا کارنەکردنى	ancylostomiasis	ئەنکۆستومادارى: نەخۆشى
	رژینى سەرگورچیلە		تووشبوون بە ئەنکۆستوما
anaerobe	بېئەوازی: زیندەوہریک پىویستى بە	ancyroid	لەنگەرئاسا
	ئۆکسجین نەبى بۆ ژيان	andro	پارچەوشە بەمانای نترینە
facultative a.	بېئەوازی سەرپشک	androblastoma	ئەندروبلاستوما: لویەکى بېوہى
obligate a.	بېئەوازی ناچار		گون

androgen	ئەندروژین، نێرینە ساز: ھەرمادە یەك ھانی سیفەتی نێرینەیی بدات	dissecting a.	کیسھوینی دایر: کیسھوینیك دیواری خوینبەر بە درێژی دایرە
androgenic	ئەندروژینی، نێرینە ساز، نێرینەیی	angiectasis	بەرینلولەیی: بەرینبولون و درێژبولون
androsterone	ئەندروستیرۆن: ھۆرمۆنیکی نێرینە ساز	angiectomy	لوولە ی خوین و لیمف
anecdotal	دەماودەمی، گێرانەوہیی		لوولە لابردن: لابردنی لوولە ی خوین و لیمف
anechoic	بیئیکۆ، بیسە دا	angitis	لوولە سۆ: سووتانەوہی لوولە ی خوین و لیمف
anemia	کەمخوینی: دابەزینی ژمارە ی خرۆکە سوورەکانی خوین یان بری ھیمۆگلوبین بۆ خوار رادە ی ئاسایی	angina	دلتیشە ، ئازاریکی تیزوھەناسە گیر ژان
aplastic a.	کەمخوینی نەساز: کەمخوینی بەھۆی دروست نەبوونی خانەکانی خوینەوہ لە مۆخی ئیسکدا	Herpes a. =herpangina	ژانی لوودویگ: سووتانەوہی سەختی
autoimmune a.	کەمخوینی خوێدزی	Ludwig's a.	شانەکانی زەمینە ی دەم و ژێر چەناگە
haemolytic a.	کەمخوینی شیخوینی: کەمخوینی بەھۆی شیبوونەوہی خوین و کەم ژیانی خانەکانەوہ	a. pectoris	دلتیشە ، سنگتیشە: ئازاری سەرسنگ کە بلۆدەدەکات بۆ شان و قۆل و بەھۆی کەمی تۆکسجینی ماسولکە ی دلەوہ روودەدات
hypochromic a.	کەمخوینی کەمپرەنگ	angi(o-)	پارچەوشە بەمانای لوولە ، دەمار
iron deficiency a.	کەمخوینی کەمئاسنی	angioblastoma = hemangioblastoma	وینەگرتنی دل و لوولەکانی
macrocytic a.	کەمخوینی زلخانەیی	angiocardigraph y	سووتانەوہی دل و لوولەکانی
Mediterranean a.	کەمخوینی دەریای ناوہ راست، سالە سیمای گورە	angiocarditis	لوولە ئاوبەند: ئاوسانی پیست و ژێرپیست بەھۆی بەرینبولون و دەلاندنی موولولەکانەوہ
microcytic a.	کەمخوینی وردخانەیی	angioedema	ئەنجیوفایبرۆما: لووی لوولە و ریشال
normochromic a.	کەمخوینی ئاسایرەنگ		وینە ی لوولەکانی خوین و لیمف
normocytic a.	کەمخوینی ئاسایخانەیی	angiography	وینەگرتنی لوولە: وینەگرتنی لوولەکانی خوین و لیمف بە تیشک پاش لیدانی مادە یەك مات
pernicious a.	کەمخوینی بەدچارە	angiofibroma	لوولە ئاسا
sickle cell a.	کەمخوینی داسخانەیی	angiogram	ئەنجیولایپۆما: لووی چەوری کە لوولە ی خوینی تیدابی
sideroblastic a.	کەمخوینی پڕئاسنی	angiography	لوولە زانی: زانستی لیکولینەوہی
anencephaly	بیئیشکی: دروست نەبوونی مێشک		لوولەکانی خوین و لیمف
anergy	سستی، بیۆزەیی	angioma	ئەنجیۆما، لوولە لوو: لووی لوولە ی خوین و لیمف
anerythroipoiesis	بیخۆکە سووری: کەم دروستبوونی خرۆکە سوورەکان	angioid	
anesthesia	بەنج سپی، سربوون	angiolipoma	
block a.	بەنجی ناوچەیی		
epidural a.	بەنجی سەرپوہ رەہیی	angiology	
general a.	بەنجی گشتی		
inhalation a.	بەنجی ھەلمزی	angioma	
tactile a.	بەنجی لەمسی	angiomyoma = angioleiomyoma angiomyosarcoma	ئەنجیۆمایۆسارکۆما: لوویەك لە لوولە و ماسولکە و شانە ی نەرم
topical a.	بەنجی ناوچەیی راستەوخۆ بە تێھەلسوون یا پڕژاندنی مادە ی بەنج بەنجزانی	angioneuropathy	نەخۆشیی لوولەوہ مار: ھەر دەردیکی کۆشەندامی دەمار کە کار لە لوولەکانی خوین بکات
anesthesiology		angiopathy	دەردە لوولە: ھەر نەخۆشییەکی لوولەکانی خوین و لیمف
anesthetic	سپ، بەنج مادە ی سپکەر		
anesthetist	بەنجکار		
aneurysm	کیسھوین: کیسی دیواری لوولە ی خوین و دل		
aortic a.	کیسھوینی شاخوینبەر		

angiopoiesis	دروستبوونی لوله	anisokaryosis	ناپه‌کساناویکی: هه‌بوونی ناویکی خانه به‌ئەندازەى جۆراوجۆر
angiorrhaphy	درومانی لوله	anisometropia	ناپه‌کسان شکانه‌وه‌ی: ناپه‌کسانی له توانای شکانه‌وه‌ی تیشکدا له هه‌ردوو چاودا
angiosarcoma	ئه‌نجیۆسارکۆما، سارکۆمای لوله:	anisopiesis	ناپه‌کسانپه‌ستانی: جیاوازی په‌ستانی خوین له شوینە جیاوازه‌کانی له‌شدا
angiosclerosis	لوی به‌دچاره‌ی لوله‌ی خوین و لیمف	anisopoikilocytosis	ناپه‌کسانخانه‌ی هه‌مه‌جۆر: جیاوازی ئەندازەو شیۆه‌ی خرۆکه‌ سووره‌کان
angiostenosis	ره‌قلووله‌ی: ره‌قبوونی لوله‌کانی خوین	anisotonic	ناپه‌کسانتینی: تینی جۆراوجۆر، جیاوازی له ده‌لاندنه‌په‌ستاندا
angioscope	لوله‌بین: ئامێرێک بۆ سه‌یرکردنی لوله‌کانی خوین	anisotropic	هه‌مه‌جۆر، گۆپاو
angiосcopy	لوله‌بینی	ankle	قول، قوله‌پێ
angiospasm	کرژلوله‌ی: کرژبوونی لوله‌کانی خوین	ankyl(o)-	پارچه‌وشه به‌مانای لار، چه‌ماوه پێکه‌وه‌لکان
angiostenosis	ته‌نگلوله‌ی: ته‌نگبوونه‌وه‌ی لوله‌کانی خوین و لیمف	ankyloblepharon	لکاوپێلۆوی: پێکه‌وه‌لکانی پێلۆولای برژانگه‌وه
angiotelectasis	به‌رینلوله‌ی: به‌رینبوونی لوله‌ورده‌کانی خوین	ankyloglossia	لکاوزمانی: لکانی زمان به مه‌لاشووه‌وه
angiotensin	ئه‌نجیۆتینسین: هۆرمۆنیکه‌ لوله‌ی خوین کرژده‌کات	ankylochilia	لکاویلی: پێکه‌وه‌لکانی لیوه‌کان
angiotensinogen	ئه‌نجیۆتینسینۆجین: هۆرمۆنیکه‌ جگه‌ر ده‌یرژێ و ماده‌ی ریندین ده‌گۆری بۆ ئه‌نجیۆتینسین	ankylosed	لکاو، پێکه‌وه‌نوساو
angiotonic	لوله‌کرژکار	ankylosis	لکاوجومگه‌ی: پێکه‌وه‌لکانی جومکه‌و ره‌قبوونی به‌هۆی نه‌خۆشی و هیدمه‌و نه‌شته‌رگه‌رییه‌وه
angstrom	ئه‌نگستروم: یه‌که‌ی درێژی له‌سه‌ر ئاستی ئه‌تۆمی که‌ یه‌کسانه‌ به 10 ⁻¹⁰ مه‌تر	annectent	پێکه‌وه‌به‌سته‌ر
angulation	نووشتانه‌وه، چه‌مانه‌وه	annular	ئه‌لقه‌یی
angulus	گۆشه	annuloplasty	راستکردنه‌وه‌ی زمانه‌ی دل
anhidrosis	بیئاره‌قی: که‌می یا نه‌بوونی ئاره‌ق کردنه‌وه	annulorrhaphy	داخستنی ده‌می فترک یا کون به دروومان
anhidrotic	بیئاره‌ق ئاره‌ق‌بێ	annulus = annulus anode	ئه‌لقه: چه‌مسەری کاره‌بایی که‌ تیايدا ئۆکساندن رووه‌دا و ئایۆنی سالب رووی تی ده‌کا
anicteric	بیژه‌ردویی	anodontia	بی‌ددانی: نه‌بوونی زکماکی ددان
aniline	ئه‌نیلین: ماده‌ی سه‌ره‌کیی ئه‌و ره‌نگانه‌ی له‌قه‌ترانی خه‌لۆزه‌وه دروست ده‌کری و هۆکاری ژۆر نه‌خۆشییه	anodyne	ئازاریه‌ر
anilinism	ژه‌هراوی بوون به‌ ئه‌نیلین	anomaly	ناته‌واوی له‌دروستبووندا به‌تایبه‌تی به‌هۆی زکماکی و بۆماوه‌یییه‌وه
animal	گیانه‌وه‌ر	anomalous	ناته‌واو، نوقسان
animus	به‌دخوازی، دوژمنایه‌تی	anonychia	بی‌نینۆکی: نه‌بوونی زکماکی نینۆک
anion	ئه‌نایۆن، ئایۆنی سالیب	anopheles	ئه‌نۆفیلس: جۆریکی به‌ربلای می‌شوله‌ که‌ ژۆریان مه‌لاریا ده‌گۆژینه‌وه
aniridia	بیژه‌نگینه‌ی: نه‌بوونی ره‌نگینه‌ی چاو	anophtalmia	بی‌چاوی: نه‌بوونی زکماکی چاو
aniso-	پارچه‌وشه به‌مانای ناپه‌کسان	anoplasty	راستکردنه‌وه‌ی کۆم
anisochromatic	ناپه‌که‌رنگ، ره‌نگ جیاواز	anorchid	بی‌گۆن: که‌سێک گۆنی نه‌بێ یا گۆنی دانه‌به‌زیبی
anisocoria	بیلبيله‌ناپه‌کسانی: جیاوازی ئەندازەى هه‌ردوو بیلبيله‌ی چاو		
anisocytosis	ناپه‌کسانخانه‌ی: هه‌بوونی خرۆکه‌ی سوور به‌جۆره‌ها ئەندازە له‌ خویندا		

anorchism	بیڭونی: نه بوونی زکماکی یه ک یا هەردوو گون	anterolateral	به‌رده‌م-ته‌نیشتی: له‌پیشه‌وه و به‌ه‌وته‌نیشت
anorectal	کۆمى-رێکەبى	anteroposterior	به‌رده‌م-پشته‌وه‌یى: له‌به‌رده‌مه‌وه به‌ه‌و دواوه
anorectic	ئیشتیهاگر بی‌ئیشتیها	anteversion	به‌پیشاکه‌وتن
anorexia	بی‌ئیشتیهایى؛ نه‌خۆرى	anthelmitic	دژه‌کرم، ده‌رمانى دژى کرم
a. nervosa	بی‌ئیشتیهایى ده‌روونى	anthracoid	وه‌ک زامى ئه‌نسراکس
anorexigenic	ئیشتیهاگر	anthracosis	سینه‌تۆزى خه‌لۆز: نه‌خۆشییى
anorthopia	خواربیینى: ناهاویه‌کى و لێلێ بیین		سییه‌کان به‌هۆى هه‌لمژین و نیشتنى
anosigmoidoscopy	کۆمۆسیگمۆیدبیینى: سه‌پرکردنى کۆم و رێکه‌و سیگمۆید به‌ناوبین	anthrax	ئه‌نسراکس: نه‌خۆشیه‌کى کوشنده‌ی
anosmia	نه‌پۆنى: نه‌بوونی هه‌ستى بۆنکردن		گیانه‌وه‌هه‌ کاویژکه‌ره‌کانه‌ میکروبی
anosmic	نه‌پۆن: که‌سى بۆن نه‌که‌ر		ئه‌نسراکس تووشى ده‌کات و مرۆفیش
anotia	بیڭوییى: نه‌بوونی زکماکی په‌رەى گۆی		به‌هه‌لمژین یا به‌به‌کاره‌نێنانى
anovarism	بی‌هێلکه‌دانى	cutaneous a. inhalational a.	به‌ره‌مه‌ی گیانه‌وه‌ر تووشى ده‌بێ
anovular	بی‌هێلکه‌یى: هێلکه‌ دروستکردن و دانانى تێدا نه‌بێ		ئه‌نسراکسى پێست
anovulatory = anovular		pulmonary a. = inhalational a.	ئه‌نسراکسى هه‌لمژینى، ئه‌نسراکسى سى
anoxia	بی‌ئۆکسجینى، که‌مئۆکسجینى	anhrop(o)-	پارچه‌ وشه‌ به‌مانای مرۆف
anoxic	بی‌ئۆکسجین، که‌مئۆکسجین	anthropocentric	مرۆف-ناوه‌ندى: له‌به‌رچاوترینى مرۆف
ansa	ئه‌لقه‌یى، ئه‌لقه‌ئاسا		وه‌ک خالى ناوه‌ندى و چه‌قى بايه‌خ
antacid	دژه‌ترش: ماده‌یه‌ک به‌ره‌نگارى ترش بێته‌وه	anthropoid	پێدان
antagonism	دژایه‌تى، هاودژى	anthropology	مرۆفزانى: زانستى لیکۆلینه‌وه‌ی
antagonist	هاودژ: شتێک دژى شتێکى تر رابوه‌ستى یان به‌پێچه‌وانه‌ی ئه‌وه‌وه کاربکات		بنه‌چه‌ی مرۆف و میژوو و کلتور و نه‌ژاده‌کانى
antarthritic	دژى جومگه‌سۆ: ماده‌یه‌ک بۆ سووتانه‌وه‌ی جومگه‌ به‌کار بێ	anthropometry	مرۆفپێتۆی: پێوانه‌ی کێش و درێژى و ئه‌ندازه‌ی مرۆف
antalgic	دژه‌ ئازار، ئازاربه‌ر	anthropometric	مرۆفپێتۆی
ante-	پارچه‌وشه‌ به‌مانای پێش، به‌رده‌م	anthropophilic	مرۆفدۆستى
antebrachium	قۆلى پێشه‌وه: به‌شى خوار	anti-	پارچه‌وشه‌ به‌مانای له‌دژى
	ئانیشکى په‌لى سه‌ره‌وه	antiabortifacient	دژه‌له‌بارچوون: رێگر له‌ له‌بارچوونى کۆرپه
antecedent	بنه‌چه، سه‌رچاوه‌ی شتێکى تر	antiadrenergic	دژه‌ئه‌درینالى: کزکه‌رى کاریه‌گرى
anteflexion	پێشچه‌مینه‌وه: چامینه‌وه یا چه‌مانده‌وه به‌ره‌و پێش		ئه‌درینێرجى
antemortem	پێشمه‌رگ، پێش مردن	antiagglutinin	دژه‌مه‌یینه‌ر
antenna	شاخى میژوو، تاله‌هه‌ستیار	antiamebic	دژه‌ئهمیب: هۆکار یا ده‌رمانێک ئه‌میب
anteptartal = antepartum			لاوازیکات یا له‌ناوى به‌رئ
antepartum	پێشزایى: پێش منالېوون	antianaphylaxis	دژه‌هه‌ستیارى: دۆخى
antepyrretic	پێشنا، قوناغى پێش تادارى		ناهه‌ستیارکردنى دژسازه‌کان و روونه‌دانى شۆکى هه‌ستیارى
anterior	به‌رده‌م، پێش، پێشه‌وه	antiandrogen	دژه‌ئه‌ندروجینى: پێچه‌وانه‌ی
antero-	پارچه‌وشه‌ به‌مانای به‌رده‌م		کاریه‌گرى هۆرمۆنى ئێرینه‌ساز
anterograde	به‌روپێش رۆیو	antianemic	دژه‌که‌مخوینى: که‌مکه‌ره‌وه‌ی که‌مخوینى

a. fibrosus	ریشالە ئەلقە: ئەلقەى ریشالەى دل ئەلقەى ریشالەى خەپلەى نێوان برپرەکان	aplasia	نەسازى: دروستنەبوون و پەرەنەسەندنى ئەندام و شانە
anuresis	نەمیزى: پەنگخواردنەوہى مێز لە مێزەلدا	apnea	بێپەناسەبى: نەمانى ھەناسەدان
anuria	بێمیزی: دروست نەبوونی مێز لەلایەن گورچیلەوہ	apolar	بێجەمسەرى
anus	کۆم: کۆتایى ریکە بۆ دەرەوہ	apomorphine	ئەپۆمۆرفین: بەرھەمیکی مۆرفین کە لەچارەى ژەھراوى بوون و بۆ رشانەنەوہى نەخۆش بەکارداى
imperforate a.	کۆمى بێکون: داخراى زکماکى کۆم	aponeurosis	ئێپەستەر: پێکھاتەپەکی قائمە ژێى ماسولکە دەبەستى بەو بەشانەوہ کە ماسولکەکە دەیانجولێنى
anxiety	بیئارامى، بێئۆقرەبى: ھەستکردن بە بەرئیشانى و دردۆنگى و ترس بەبێ ھۆکارىکی ئاشکرا	apoplexy	جەلتەى دەمار
anxiolytic	بیئارامى رەوین: دەرمانێک ئاوارامى کەمیکاتەوہ	apoptosis	مردنى بەبەرنامەى خانە
aorta	شاخوینبەر: گەورەترین خوینبەر کە لەسکۆلەى چەپەوہ دەرەچى و خوین دەبا بۆ بەشەکانى لەش	apothecary	دەرمانساز
overriding a.	شاخوینبەرى سوار: ناتەواویەکی زکماکى شاخوینبەر	apparatus	دەزگا پێکھاتە ئامێر
aortitis	شاخوینبەرەسۆ: سووتانەوہى شاخوینبەر	Golgi a.	دەزگای گۆلجى لە خانەدا
aortography	وینەگرتنى شاخوینبەر	appendage	پاشکۆ، زێدەپارچە
aortoplasty	راستکردنەوہى شاخوینبەر	appendectomy	لەابردنى ریکۆلەکوێرە
aortorrhaphy	دروومانى شاخوینبەر	appendicitis	سووتانەوہى ریکۆلەکوێرە، ریکۆلەکوێرە
aortosclerosis	رەقبوونی شاخوینبەر	acute a.	سووتانەوہى تیزى ریکۆلەکوێرە، ریکۆلەکوێرە
aortotomy	کردنەوہى شاخوینبەر	chronic a.	سووتانەوہى درێژخایەنى ریکۆلەکوێرە
ap(o)-	پارچەوشە بەمانای دور لە، جیا	appendix	ریکۆلەکوێرە پاشکۆ
ap(pancrea	بێپەنکریاسى	vermiform a.	ریکۆلەکوێرە
apathy	بێپەستى، بێمەیلی	apple	سێو
aperture	دەرگا، کون	Adam's a.	سێوى ئادەم: گرێ سەر قورقوراکە
apex	لوتکە، پۆپە، نووک	apprehension	ئیدراک، تێگەیشتن پەشۆکان
aphagia	قوتنەدانى: کەمبوونی توانای قوتدان	approach	بۆچوون شێوازی کارکردن
aphakia	بێھاوینەبى: نەبوونی ھاوینەى چاو	approximation	نزیكخستەنەوہ
aphalangia	بێپەنجەبى	apraxia	بێرەفتارى: بێرچونەوہى رەفتارە رووتینیەکان
aphasia	بێدەرپرینى: نەمانای توانای دەرپرین بە قسەو نووسین و ئیشارەت و نەمانى توانای تێگەیشتن	apyogenic	ناکۆمى: کۆم و چۆلکى لەگەڵ نەبى یا بەھۆى کۆمەوہ نەبى
aphonia	نەگۆبى: نەمانى توانای دەنگ دەرکردن	apyretic	بى تا، بى یاو
aphrasia	بێقسەبى: نەمانى توانای قسەکردن	apyrexia	بى تایی، بى یاو
aphrodisiac	زەوقینەر: ھاندەرى مەیلی سێکسى	Aq.	ئاو
aphtha	تامیسکى دەم: زامى وردى ناودەم	Aq. Dest.	ئاوى دۆپاو
aphthous	تامیسکى	aqua	ئاو
apical	لوتکەبى، پۆپەبى	aquaphobia	ترسى ناماقوول لە ئاو
		aqueduct	کەنال، جۆگە
		aqueous	ئاوى
		Ar	نیشانەى توخمى ئارگۆن
		arachidonic acid	ترشى ئاراشیدۆنى: چەورە ترشیکى زەرووربى

arachnida	جالجائۆكەییەكان: پۆلۆك گیانەوهری	arteri(o)-	پارچەوشە بەمانای خوینبەر
archnoid	پیی جومگەیی	arteriography	وینەگرتنی خوینبەر
	تەونەپەردە: پەرەپەکی ناسک	arteriole	وردەخوینبەر
	بەدەوری مێشکداکە لەنێوان	arteriopathy	دەردەخوینبەر: ھەرنەخۆشییەکی خوینبەر
	سەختەپەردە و ناسکەپەردەدایە	arterioplasty	راستکردنەوهری خوینبەر
	تەون ئاسا		بەنەشتەرگەری
arachnoiditis	سووتانەوهری تەونەپەردەیی مێشک	arteiorrhaphy	دروومانی خوینبەر
arachnophobia	ترسی ناماقوول لە جالجالۆکە	arteriorhexis	دراپی خوینبەر
arbor	درەخت ئاسا	arteriosclerosis	رەقخوینبەری: رەقبوون و ئەستووریی دیواری خوینبەرەکان
arborization	لقوێپ لق لی بوونەو	arteriosclerotic	رەقخوینبەری
arbovirus	ئاربۆفایرۆس، فایرۆسی درەختی:	arteriostenosis	تەنگخوینبەری: تەسکبوونەوهری خوینبەر
	کۆمەلێک فایرۆسی نەخۆشیساز		
arc	کەوانە، پێکھاتەکی کەوانەیی	arterio-venous	خوینبەررخوینبەری: پەپوهندیدار بە خوینبەر و خوینبەنەرەو
arch	کەوان کەوانەیی	arteritis	خوینبەرەسق: سووتانەوهری خوینبەر
arche(o)- =archi		artery	خوینبەر: لولەپەك خوین لەدەو
archi-	پارچەوشە بەمانای کۆن، دێرین، سەرەتایی		بەرەو بەشەکانی لەش ببات لە کۆئەندامی سەرەکیی خویندا
	کەوانەیی	arterial	خوینبەری
arcuate	کەوانە	arthralgia	جومگەئێشە
arcus	کەوانە	arthritic	جومگەسۆی
area	ناوچە رووبەر بابەت	arthritis	جومگەسق: سووتانەوهری جومگە
areola	بازنەیی دەوری گۆی مەمک ناوچەیی	acute a.	جومگەسۆی تیز
	بچووکێی بازنەیی	chronic a.	جومگەسۆی درێژخایەن
arginase	ئارجینەیز: ئەنزیمێکە لە جگەردا	infectious a.	جومگەسۆی ھەوی
	ئارجینین دەگۆرێ بۆ یوریا	juvenile	جومگەسۆی رۆماتیزیی منداڵی
arginine	ئارجینین: ترشیکی ئەمینی	rheumatoid a.	جومگەسۆی رۆماتیزیی
	نازەروروییە	rheumatoid a.	جومگەسۆی کێمی
argon	ئارگۆن: توخمێکی کیمیایی	septic a.	جومگەسۆی سبیلی
ariboflavinosis	کەم رابوؤفلاڤینی: کەمی رابوؤفلاڤین لە خۆراکدا	tuberculous a.	پارچەوشە بەمانای جومگە
arm	باسک، بازو: شان تا ئانیشک پەلی	arthr(o)	دەرزێ بەجومگەدا کردن
	سەرەو ھەمووی، قۆل	arthrocentesis	کرکراگە جومگەسق: سووتانەوهری
aromatic	بۆنتیز، خاوەنی بۆنی تیز ئاوێتەیی	arthrocondritis	کرکراگەیی جومگە
	ئارۆماتی وەک بەنزین		
arrest	راوەستان، وەستان، لەکارووەستان	arthrodesis	جومگەھەلبەستن: قایمکردنی جومگە
cardiac a.	دڵووەستان		بەنەشتەرگەری
sinus a.	وەستانی ساتنی تریەیی دڵ	arthrography	وینەگرتنی جومگە
arrhinia	بیی لووتی: نەبوونی زکماکیی لووت	arthrolith	بەردی جومگە
arrhythmia	بیی ریتمی: ناریکی و گۆرانی ژمارەیی تریەیی دڵ	arthrology	جومگەزانی
		arthropathy	دەردەجومگە: ھەرنەخۆشییەکی جومگە
arseniasis	زەرنیخداری: زەھراوی بوون بە زەرنیخ	arthroplasty	راستکردنەوهری جومگە، گۆرینی جومگە
arsenic	زەرنیخ: توخمێکی کیمیایی زەھراوی بوونی تیزو درێژخایەن دروست دەکا		
artefact=artifact			
arteralgia	خوینبەرئێشە: ئازاری خوینبەر		
arteriectasis	بەرینخوینبەری: بەرینبوون و درێژبوونی خوینبەر		

arthropoda	پىچ جومگەبىيەكان: گەورەترین پۆلى گيانەوەر كە مېروو و جالجالۆكە و ھاوشپۆەكانيان دەگریتەو	aspartic acid	ترشى ئەسپارتىك: ترشپىكى ئەمىنىي نازەروورپىيە
arthropyosis	كىمجومگەبىي: كىمكردىنى جومگە	aspect	روو، لایەن دىو
arthrosclerosis	رەقجومگەبىي: رەقبوونى جومگەكان	dorsal a.	دىوى پشت
arthroscope	جومگەبىن: ناوبىنى تەماشاكردنى ناو جومگە	ventral a.	دىوى سك
arthroscopy	جومگەبىنى: پشكىنىنى جومگە بە ناوبىن	aspergilloma	ئەسپارجىلۆما: لووى ئەسپارجىلەس كە بەھۆى ئەو قارچكەو لە سى و بۆرىي ھەوادا دروست دەبى
arthrosis	جومگە نەخۆشپى جومگە	aspergillosis	ئەسپارجىلەسداری: نەخۆشپىيەكى قارچكىيە بەھۆى جۆرى
arthrostomy	كردنەوەى جومگە		ئەسپارجىلەسەو دەبى و زام لە پىست و لووت و گووى و سىيەكاندا دروست دەبى
arthrosynovitis	جومگەپەردەسۆ: سووتانەوەى پەردەى جومگە	aspergillus	ئەسپارجىلەس: رەگەزىك قارچك كە زۆر جۆرى ھەيە و ھەندىكىان نەخۆشپىسازى ھەلپەرسىن و ھەندىكىان دژەزىندەيى دروست دەكەن
articular	جومگەبىي لىكەستەبىي		بى تۆوى: دروست ئەبوون و نەرىشتىنى تۆپپاو
articulate	پۆەبەستىران دەرپرېن، قسەكردن قسەزان	aspermia	خىكان: كەمبونەوەى ئۆكسىجىن
articulation	جومگە پۆەبەستىران قسەكرن، دەرپرېن	asphyxia	لەھەواى ھەناسەدراودا
artifact	دەسكرد، ناسروشتى	fetal a.	خىكانى كۆرپە بەھۆى كەم
As	ھىماى توخمى زەرنىخ	asphyxiation	ئۆكسىجىنپىيەو لە سكى دايدكا
asbestos	ئەزىيىست: سىلپىكاتى كالىسىۆم و مەگنىسىۆم كە مادەيەكى نەسووتەو تۆزەكەى شىرپەنچەسازە	aspiration	خىكان، وەستانى ھەناسە
asbestosis	ئەزىيىستدارى: جۆرىك سىنەتۆزىيە بەھۆى ھەلەزىنى تۆزى ئەزىيىستەو دروست دەبى و رى خۆشەكا بۆ شىرپەنچەى سى		ھەل لوشىن: دەرھىنانى شلە بە ھەلەزىن لەقوپگ پەرىن، ھەلەزىن ئارمانچ، تاسە
ascariasis	ئەسكارىسداری: تووشبون بە كرمى ئەسكارىس	aspirin	ئەسپرىن: ترشى ئەسپىتایل
ascaris	ئەسكارىس: جۆرىك كرمى دەزولەيى كە لە رىخۆلەگەورەدا دەژى		سالىسىلىك كە دەرمانىكى تابەر و ئازارپەر و دژەرۆماتىزمە
ascertainment	پشتراستكردنەو	asplenia	بى سىپلى: نەبوونى سىپل
ascites	ئاوبەند: كۆبوونەوەى ئاوو شلە لە ناو بۆشايى سىكا	assay	پۆوان، پۆوانە
ascorbic acid	ترشى ئەسكورپىك: فېتامىن سى	biological a.	پۆوانەى زىندەيى
-ase	پاشگرىكە لەناوى ئەزىمدا بەكاردى و ماناى شىكردنەو دەدات	microbiological a.	پۆوانەى وردەزىندەيى
asemia	بى دەرپرېنى: تواناى قسەكردن و ئىشارەتپىش نامىنى	assimilation	زىندەپال: گۆرىنى خۆراك بۆشانەى زىندوو
asepsis	ناھەوى، بى مىكرۆبى	assistant	پارمەتیدەر، يارىدەدەر، كۆمەك
aseptic	ناھەوى، بى مىكرۆب	association	ھاوپەيەوستى، پەيوەندىدارى
asiderosis	كەمئاسنى: كەمى ئاسن لە لەشدا	free a.	پەيوەندىيارىي ئازاد: لە
aspartame	ئەسپارتام: شىرىنكەرىكى دەسكردە دووسەدئەوئەندەى شەكر شىرىنە و بۆ ژەمى كەم كالىۆ بەكاردى	assortment	دەروونشيكارىدا دەرپرېنى بېرورا
		astasia	بەشپوەيكى ئازاد و خۆبەسەرى رىزىبوون، رىزىكرن، جياكردنەو
			نەوەستانى: نەمانى تواناى بەپۆە وەستان و رى كردن

asteroid	ئەستېرەئاسا، ئەستېرە شېئو	پووكاوه و چەورى پېكەتاتووه و
asthenia	كەنەفتى: نەمان و كەمبونەوہى ھېزو تاقتە	ئەبىتە ھۆى رەقخۆئىنبەرى
asthenic	كەنەفت، لاواز	رەقىنەدارى: بوونى رەقىنە لە
asthen(o)-	پارچەوشە بەماناى كەنەفت	خوئىنبەرەكاندا
asthenopia	كەنەفتچاوى: زوومانوووبوونى چاو	رەقىنەخوئىنبەرى: جۆرئك
asthma	پەبوو: نۆردى ھەناسەسواری و خىزەى سنگ بەھۆى تەنگبونەوہى بۆرى ھەواوہ	رەقخۆئىنبەرى بەھۆى دروستبوونى رەقىنەوہ
asthmatic	پەبوودار، رەبووبى، رەبوودارى	بى سايمەسى: نەبوونى رۆئىنى
astigmatism	ئەستىگماتىسم: جۆرئك چاويلئى بەھۆى نارئىكى و ناھاوتابى كەوانەى رووى چاوهوہ	سايمەس بى بىرى، خەرەفان
astigmatic	ئەستىگماتى ئەستىگماتدار	بى سايرۆيدى، كەم سايرۆيدى
astrophobia	ترسى ناماقوول لە بروسكە	ئەتلەس: يەكەم بېرپەى مل
astrigent	كرزكەر	ئەتمۆسفىر: يەكەى پەستانى ھەوا
astroblastoma	ئەستېرۆبلاستوما: لوى	بەرامبەر پەستانى ستوونى ھەوا
astrocyte	ئەستېرەخانە: جۆرئك خانەى دەمار	لەسەر زەوى لە ئاستى دەريادا
astrocytoma	ئەستېرۆسايۆما: لوى ئەستېرەخانە كە باوترىن جۆرى لوى مېشكە	ئەتمۆسفىر: بەرگ ھەواى زەوى
astroglia	ئەستېرەشانە، ئەستېرەخانەكان	ئەتۆم، گەردىلە: بچووكترىن
asymetry	ناھاويەكى: جياوازى لە دوو دىودا، وەك يەك نەبوونى بەشەكانى لای راست و چەپى لەش	تەنچكەى توخمەك كە ھەموو
asynchronism	ناھاوتاهەنگى	سىفەتەكانى توخمەكەى تىدايە
asynergy	ناھاوتاهەنگى	بېئىنى: كەمبى تىن و توناي كرژى
asystole	بى تىرپەى: وەستانى لىدانى دل	ماسولكە
atavism	بۆمانەوہى سىفەت لە باپىرانى زۆر دوورەوہ	ھەستىارى، ھەساسىيەتى
ataxia	ناھاوسەنگى: نەمانى ھاوتاهەنگى ماسولكەبى	ھەستىارى: ئامادەيىيەكى زكماكى بۆ
atelectasis	داقوپانى سى: نەكرانەوہى تەواوى سىيەكان پاش لەدايك بوون ياخود داتەپىنى سى لە گەورەدا	نیشاندانى ھەستىارى بەرامبەر
atelia	گەشەى ناتەواو، تەواو دروست نەبوون	دژسازەكانى دەورويەر
atelocardia	تەواو دروست نەبوونى دل	ناژەھرى، بەھۆى ژەھرەوہ نەبى
atenolol	ئەتىنۆلۆل: دەرمانئىكى داخەرى وەرگرى ئەدرىنئىجى دل ھەلبژىر كە بۆ چارەى پەستانى خوئىن و دلئىشە بەكاردى	ATP= adenosine triphosphate
athermic	بېگەرمى، بى تا	atraumatic
atherogenesis	رەقىنەسازى: دروستبوونى رەقىنە لە خوئىنبەرەكاندا	atresia
atheroma	رەقىنە: تۆپەلئىكى ئەستور و رەق لە ناوپۆشى خوئىنبەرەكاندا كە لەخانەى	anal a.
		biliary a.
		atriomegaly
		atrioventricular
		atrium
		atrophy
		muscular a.
		optic a.
		physiologic a.
		atropine

	ماسولکەى ساف و زیادکەرى تریەى	aut(o)-	پارچە وشە بەمانای خۆ، خود
	دلّ و دژەژەهرى ئاویتە فۆسفۆرییە	autoagglutination	خۆمەیین
	ئۆرگانییەکان و بۆ مەبەستى تریش	autoagglutinin	خۆمەیین
	بەکاردى	autoamputation	خۆقتراندن
attack	تۆرەى نەخۆشى پەلامار	autoantibody	خۆدژەتەن: دژەتەنێک بەرەنگارى
drop a.	تۆرەى بەریوونەو: بەریوونەو بەبێ		دژسازێکى لەش خۆى بېیتەو
	لەهۆش چوون	autoantigen	خۆدژسان: دژسازێک کە گەرچى
panic a.	تۆرەى پەشۆکان		پێکھاتەى لەش خۆیەتى بەلام
transient a.	تۆرەى بێخوێننى ساتوەخت:		ئەکەوێتە بەر ھێرشى بەرگرى لەش
	لەکارکەوتنێکى کاتى کارى مێشک	autoclave	ئۆتۆکلەیف: دەزگای پاکژکردنى
vasovagal a.	تۆەى فاگۆسى: کاردانەوہیەکی لەپى		کەلوپەل و ئامپىرى پزىشکى بە ھەلّى
	خوێنى—دەمارى کە دەبێتە ھۆى		ژێرپەستانى زۆر
	دابەزینی پەستان و دلخاوى و ئارەق	autodigestion	خۆھەرسکردن، خۆشیکردنەو
	کردنەو	autoeroticism	خۆرازیکردنى سێکسى، مەیلی
attenuation	لاوازبوون لاوازکردن، کزکردن		سێکسى بەبێ ھەبوونی رەگەزى
attitude	ھەلوێست، بۆچوون		دووەم
attraction	راکێشان سەرنج راکێشان	autogamy	خۆپیتانى: زۆربوونی خانە لەیەک
atypia	بېشێوہی، ئاناسایى شێوہی		خانەى دایکەو
atypical	ئاناسایى شێوہ، شاز	autogenesis	خۆسازى: دروستبوون لەناو ھەمان
Au	ھێمای توخمى زێر		زیندەوہردا
audi(o)-	پارچەوشە بەمانای بیستن	autograft	موتوربەى خۆی: شانەپەکی لەش
audiogenic	دەنگسان، دەنگى		بگۆیژێتەو ھە بۆ شوێنێکى تر لەھەمان
audiology	بیستنزانى: لێکۆلینەوہى		نەخۆشدا
	کەمبىستەى کە بە دەرمان و	autohemolysis	خوین شیبوونەوہى خۆی
	نەشتەرگەرى چاک نەبێ	autohemolytic	خۆخوینشیبوونەوہی
audiometry	بیستنیپۆى: پێوانەى توانای بیستن	autohypnosis	خۆخەواندن
audimeter	بیستنیپۆ: ئامپىرى پێوانەى بیستن	autoimmune	خۆبەرگر: ھێرشى بەرگرى بۆ سەر
audition	بیستن		شانەکانى خود
auditory	بیستەنى، گۆچکەى	autoimmunity	خۆبەرگرى: ھالەتى پەلاماردانى
aura	ئۆرا: ھالەتێکى دەروونى نادیار پێش		شانەکانى لەش لەلایەن بەرگرى لەش
	روودانى ق		خۆیەو
aural	بیستەنى، گۆچکەى ئۆرابى	autoimmunization	خۆبەرگراندن: ھاندانى خۆبەرگرى
auricle	گۆی: بەشى دەرەوہى گۆچکە	autoinoculation	لایلیلی
	گۆچکەلەى دلّ	autolysis	خۆشیکردنەوہ: شیبوونەوہى
auricularis	گۆچکەى		خۆدبەخودى خانەکان
auris	گۆچکە	automaticity	خۆکارى، خۆبەسەرى
auriscope = otoscope		automatism	خۆکارپێتى، وەلامدانەوہى پەکسەرى
auscultation	گۆی ھەلخستن: گۆی گرتن لە	automatic	خۆکار، ئۆتوماتیک
	دەنگەکانى ناو لەش	autooxidation	خۆئۆکسپێنى: کارلێکردن لەگەل
autism	ئۆتیزم: دواکەوتنێکى سەختى		ئۆکسجین لەپەلەى گەرمای ئاساییدا
	گەشەکردن لەرووى دەروونى و	autophagy	خۆخۆرى
	کۆمەلایەتییەو کە لە مندالییەو	autopsy	مردووپشکنین: بۆ دەستنیشان کردنى
	دەردەکەوئ و توانای مەعریفى و		ھۆى مردن
	دەربڕین و یارى کردن و	autoregulation	خۆرێکخستن، خۆرێکخەرى
	پەیوەندیکردنى کۆمەلایەتى کەم	autosensitization	خۆھەستیارکردن
	دەبێتەو		

autosome	خۆكرۆمۆسۆم: ئەوكۆمۆسۆمانەى پەيوەندىيان بە رەگەزەو نىە لە مەزۇدا و 22 جۆوتن
autosuggestion	سروش بەخۆدان: ھەلەدان بۆ قابىلكرەنى خۆد بە بۆچوون و بىروەى دیارىكرەو
autotransfusion	خۆین بەخۆدان
autotransplantati on	خۆمۆتوربەكرەن: مۆتوربەكرەنى پارچەپەكى لەش لە شوینىكى تری ھەمان كەسدا
autotroph	خۆزین
autotrophic	زیندەوهرى خۆزین
avascular	بىلۆولە، بىخۆین
avascularization	بىخۆین كەرن: خۆین لى برین بەبەستنى لۆولەى خۆین
avian	پەلەوهرى، بالندەبى
avidity	تىنى ئاوتەى ترش و تفت
avoidance	خۆلادان: خۆبەدوورگرتنى ھەستى و نەستى لە وشتانەى ئاوارامى و كیشەمان بۆ دروست دەكەن
avulsion	دەین، پچراندن
axiation	تەوەرگرتن
axilla	بن بال، بن ھەنگل
axi(o)-	پارچەوشە بەمانای تەوەر
axipetal	روو و تەوەر
axis	تەوەر: ھىللىكى وھمى كە شتەكانى تر بەدەوریدا دەسوورینەو ە لەدەوهرى كۆدەبنەو ە
axial	تەوهرى
axon	ئەگزۆن: تەوهرى دەمارەخانە كە ریشاللىكە دەمارە تەوژمى پیدە دەگوپزىتەو ە
axoplasm	ئەگزۆپلازم: سائتۆپلازمى ئەگزۆن
azathioprine	ئازاساىۆپرىن: دەرمانىكى خانەكوژ و بەرگرى دابەزىن كە لەچارەى لوكىمىادا بەكاردى
azoospermia	بىتۆوپىاوى: نەبوونى تۆوپىا و لەئاوى شەھو ەتدا
azote	نايتروژىن، ئازۆت
azoturia	ئازۆتیمىزى: ھەبوونى نايتروژىن و ئاوتەكانى لەمیزدا
azygos	تاك، تەنیا

β	بیتا: پیتی دووهمی ئەلفوبیتی یۆنانی
Ba	هێمای توخمی باریۆم
baby	ساوا: منالی خوار یەك سال
Bacillaceae	باسیللاکان، توولە بەکتریاکان: خێزانێك بەکتریا کە بەزۆری لەناو خاکدا دەژین
bacillary	باسیللای، توولە بەکتریایی
Bacille Calmette-Guerin =BCG	مایکۆبەکتریای مانگاگە بۆ کوتانی سیل بەکار دێ
bacilli	باسیللاکان
bacilluria	باسیلیمیزی: ھەبوونی باسیلا لە مێزدا
Bacillus	باسیلا، توولە بەکتریا: رەگەزێك بەکتریا کە جۆری گرام پۆزەتیف و نێگەتیف دەگرێتەو
bacillus	باسیلا: ھەر بەکتریا یەك لە خێزانی باسیلا
coliform b.	باسیللای کۆلای ئاسا: بەکتریای ھاوشێوەی ئیشیریشتیا کۆلای کە لە ریحۆلەدا دەژین
enteric b.	باسیللای ریحۆلە
tubercle b.	باسیللای سیل
back	پشت: بەشی دوایە قەد لە ملەو تا حەوز
backflow	گەرانهو، رەوتی پێچەوانە
baclofen	باکلۆفین: دەرمانێکی خاوەکەری ماسولکە
bacteria	بەکتریاکان
bacterial	بەکتریایی
bactericidal	بەکتریاکوژ
bactericidin	دژەتەنی بەکتریاکوژ
bacteri(o)-	پارچەوشە بەمانای بەکتریا
bacteriocin	بەکتریۆسین: مادەیەك بەکتریا دەیرێژی بۆ کوشتنی بەکتریای تر
bacteriology	بەکتریازانی: زانستی لیکۆلینەو دە بەکتریا
bacteriologic	بەکتریۆلۆجی، لەرووی بەکتریازانییەو

bacteriolysin	بەکتریۆلایسین: دژەتەنێکی دژی بەکتریا
bacteriophage	بەکتریاخۆر: فایرۆسی بەکتریاکوژ
bacteriostatic	بەکتریاوەستێن: مادەیەك گەشەیی بەکتریا راوەستێن
bacterium	بەکتریا: وردەزیندەوەرێکی یەكخانەیی بێ ئاوک کە بەزۆر شێوە دەژین بەھەواو بێ ھەوا و ئازاد و مشەخۆر و بێ زیان و نەخۆشی ساز
acid-fast b.	بەکتریای ترش پەرێز
gram-negative b.	بەکتریای گرام نێگەتیف
gram-positive b.	بەکتریای گرام پۆزەتیف
b acteroides	بەکتریۆیدەکان: رەگەزێك بەکتریای گرام نێگەتیفی بێھەوازی کە بەئاسایی لە بۆشاییەکانی لەشی مرۆفدا دەژین
bag	کیسە، توورەکە
colostomy b.	کیسە ی کۆلۆستومی(دەمی کۆلۆن)
b. of waters	کیسە ئاو، کیسە ی ئەمنیۆن
bagassosis	باگەسۆسی: نەخۆشییەکی سینەتۆزییە بەھۆی ھەلمزینی تۆزی قامیشنی شەکرەو
BAL=dimercaprol balance	تەرازوو ھاوسەنگی
acid-base b.	ھاوسەنگیی ترش و تفت: دۆخی لەش لەرووی ھاوسەنگ راکرتنی بری ترش و تفتی لەشەو
fluid b.	ھاوسەنگیی شلە: دۆخی لەش لەرووی ھاوسەنگ راکرتنی بری شلە لەشەو
nitrogen b.	ھاوسەنگیی نایتروجین: دۆخی لەش لەرووی ھاوسەنگ راکرتنی بری نایتروجینی لەشەو
water b.= fluid b. balanitis	سەرچووکەسۆ: سووتانەو دە سەری چووک
balantidiasis	بالانتیدیۆماری: تووشبوون بە بالانتیدیۆم
Balantidium	بالانتیدیۆم: رەگەزێك لە گیانەو دەری سەرەتایی کولکن

	که هه‌ندیکیان له ریخۆله‌ی	barotitis	گوپچکه‌سۆی په‌ستانی:
	مروڤدا ده‌ژین و له‌وانه‌یه ببنه		سووتانه‌وه‌ی گوپچکه به‌هۆی
	هۆی سکچوون	barotrauma	جیاوازیی په‌ستانی هه‌واوه
bald	بی‌موو، که‌چه‌ل		زه‌بری په‌ستانی، هیدمه‌ی
baldness	بی‌موویی به‌تایبه‌تی هی سه‌ر،	barrier	په‌ستانی
	که‌چه‌لی		رێگر، کۆسپ
ball	هه‌ر شتیکی خپ تۆپ	blood-brain b.	رێگری خوین-میشک: ئه‌و
balsam	به‌لسه‌م: گیراوه‌یه‌کی بۆن		رێگره هه‌لبژێره‌ی که خوین له
	تیژی رووه‌کیی نه‌رمکه‌ر		خانه‌کانی میشک جیا‌ده‌کاته‌وه
band	باند، به‌سته‌ر، به‌ند، شری‌ت	placental b.	رێگری وی‌لداش: ئه‌ په‌رده‌یه‌ی
bandage	بانده‌ج، پێچه‌ر: شری‌تی پێچانی		ئالوگری ماده‌کان له نێوان
	به‌شیکی له‌ش		خوینی دایک و کۆرپه‌دا رێک
bank	بانک: شوینی هه‌لگرته‌نی پارچه		ده‌خات
	یا شانه‌ی مروڤ به‌مه‌به‌ستی	Bartonella	بارتۆنیلا: ریکتسیایه‌کی
	به‌کاره‌ینانی داها‌توو وه‌ک		نه‌خۆشی ساز له خێزانی
	بانکی خوین		بارتۆنیلا
bar	بار: یه‌که‌ی پێوانی په‌ستان که	Bartonellaceae	بارتۆنیلاکان: خێزانی‌ک له
	یه‌کسانه به‌ په‌ستانی یه‌ک		تیره‌ی ریکتسیا‌کان که
	میگا‌داین له‌سه‌ر یه‌ک		په‌لاماری خرۆکه‌سووره‌کان
	سانتیمه‌تری دووجا		ده‌ده‌ن
barbital	باربیتال: یه‌که‌م باربیتورات	bartonellosis= bartonellosis	بارتۆنیلا‌داری: نه‌خۆشی
barbiturate	باربیتورات: ئاوێته‌یه‌ک له		بارتۆنیلا که درمیکی سه‌خت
	ترشی باربیتوریک به‌ره‌م		و کوشنده‌یه له ئه‌مه‌ریکای
	هاتی‌ که کاریگه‌ری خه‌وینه‌رو		باشوور و بارتۆنیلا
	ئارامبه‌خشی هه‌یه		باسیلی‌فۆرمیس هۆکاریه‌تی
bariatrics	قه‌له‌ویزانی: لێکۆلینه‌وه‌ی هۆ	basal	بنکه‌یی، بنی، بنچینه‌یی
	چاره‌ی قه‌له‌وی	b. metabolic rate	رێژه‌ی بنچینه‌یی زینده‌کردار
barium	باریۆم: توخمیکی کیمیاییه	basalis= basal	
b. sulphate	سولفات‌ی باریۆم: ئاوێته‌یه‌کی	bascule	قه‌پان، باسکول، ته‌رازووی
	نه‌تواوه‌یه‌له ئاودا له وینه‌گرته‌نی		گه‌وره
	کوئه‌ندامی هه‌رسدا به‌کاردی	base	بن، بنکه، به‌شی خواره‌وه
Baroceptor=			پێکهاته‌ی سه‌ره‌کی، بنچینه
baroreceptor	کێشه‌هه‌ستیاری: هه‌ستکردنی		تفت، ماده‌ی تفت
barognosis	هۆشیارانه به‌ کێش	baseline	بنه‌یل: ئاستی سه‌ره‌تایی و
barometer	په‌ستانپێو: ئامێرێک بۆ پێوانی		ئاسایی شتێک که هه‌ر
	په‌ستانی هه‌واو هی تر		گۆرانیکی له‌گه‌لدا به‌راورد
baroreceptor	په‌ستانه‌وه‌رگر: جوړیک		ده‌کری
	وه‌رگری هه‌ستیار بۆ گۆرانی	basic	سه‌ره‌تایی، بنچینه‌یی تفت
	په‌ستان وه‌ک له دیواری	basicity	تفتی بنچینه‌یی
	لوله‌ی خویندا هه‌یه	basi(o)-	پارچه‌وشه به‌مانای بنکه،
barosinusitis	گیرفانه‌سۆی په‌ستانی:		بنچینه، تفت
	سووتانه‌وه‌ی گیرفانه‌کانی	basipetal	رووه‌وبن
	لالووت به‌هۆی جیاوازیی	basis	بنکه، بن، بنچینه
	په‌ستانی هه‌واوه	bas(o)-= basi(o)-	
		basophil	به‌یزوفیل: خرۆکه‌ی سپیی
			تفت‌دۆست تفت‌دۆست، هه‌ر

	میوه زەردەکاندا ھەپە و لەشدا	bile acid	زەرداوە ترش: ھەریەک لەو ترشە ستیروئیدیانەی لە کۆلیستەرۆلەو ھەرمەم دێن
betamethasone	دەگۆری بۆ فیتامین A بیتامیسازۆن: ستیروئیدیکی شەکرێ دەسکرد کە بەھێزترین کاریگەری دژەسووتانەو ھەپە و بە شێوەی ناوچەیی و سیستەمی بەکار دێ	Bilharzia= Schistosoma Bilharziasis= Schistosomiasis bili-	پارچە وشە بەمانای زەرداو، زراو
betaxolol	بیتاکسۆلۆل: دەرمانیکی داخەری وەرگری ئەدرینێرجیی دڵەلێژێر کە بۆ چارە ی پەستانی خوێن و دڵ ئێشە بەکار دێ	biliary	زەرداوی، زراوی: پەپووەندیدار بە زەرداوی کێسە ی زراو ھو
bethanechol	بێسانیکۆل: دەرمانیکی ھاوشێوەکاری کۆلینێرجی کە بۆ ھاندانی ماسولکە ی ساف بەکار دێ	bilirubin	بیلیروبین: رەنگێکی زەرداوی کە لە تێکشانی ھیم دروست دەبێ ز زراو دەیریژێتە ریکۆلەو و زیادبوونی لە خوێندا دەبێتە ھۆی زەردوویی
Bi	ھێمای توخمی بزمۆس	conjugated b. = direct b.	بیلیروبینی لێکدراو، بیلیروبینی راستەوخۆ
bi-	پارچە وشە بەمانای دوو، جووت	unconjugated b. = indirect b.	بیلیروبینی لێکنەدراو، بیلیروبینی راستەوخۆ
biauricular	جووتگویی: ھەردوو گۆی	biliverdin	بیلیفیردین: رەنگێکی زەرداوی کە سەوزرەنگە و لە شکانی ھیمۆگلوبین دروست دەبێ و جگەر دەیگۆری بۆ بیلیروبین
bicarbonate	بیکاربۆنات: ھەرخوێپەکی ئایۆنی سالبی HCO_3 تێدابی	bilocular	دووخان، دوو ژوورە
b. of soda	بیکاربۆناتی سوودیۆم	binary	دووانی، دوودانەیی
biceps	دووسەرکە: ماسولکە یەکە لە پەلی سەر ھو	binocular	ھەردووچاوی، دوو چاوە (و ھە مایکروسکۆپ)
biconcave	دوولاجال، دوودیوچال	binomial	دووناو
biconvex	دوولاقۆقز، دوودیوقۆقز	binovular	دووھێلکەیی
bicornuate	دووشاخە	bio-	پارچە وشە بەمانای زیندە، ژیان
bicuspid	دوونووکە	bioassay	زیندە پێوان: پێوانی کاریگەریی دەرمان لەسەر زیندە ھو
b.i.d.	رۆژی دوو جار	bioavailability	زیندە دەستەبەری: دەستەبەریبوونی دەرمان بۆ شانەکان پاش بەکارھێنان
bifid	دووقاق، دوولقە، دووپارچە	biochemistry	زیندە کیمیا، کیمیای ژیان
biforate	دوو کون	biochemical	زیندە کیمیایی
bifurcation	دووقاق بوون، لق لێ بوونەو، دابەشبوون بۆ دوولق شوێنی دوولق بوون	biocompatible	زیندە گونجاو، گونجاو لەگەڵ ژیاندا
bigeminy	جووتەکردن: دوو تریپە ی دڵ کە بە خێزایی بەدوای یەکدا دێن	bioethics	بایۆئیسیک، زیندە ھەشتزانی: چۆنێتی مامەلەکردن لەگەڵ ژیاندا لە توێژینەو ھەکانی بواری زیندە ھەراندا
bilateral	دوولا، ھەردوولا	biogenesis	زیندە دروستبوون: دروستبوونی ژیان
bile	زەرداوی: ئەوشلە یەکی جگەر دروستی دەکات و لە کێسە ی زراودا کۆدەبێتەو و دەرژێتە ریخۆلەو و یارمەتی ھەرسی چەوری دەدات		

bioincompatible	زیندەنەگونجاو، نەگونجاو لەگەڵ ژياندا	biosynthetic	زیندەپێکھاتەیی
biologicals	ئەو دەرمانانەی لە زیندەوهرانهوه وەرگیراون	biota	هەموو زیندەوهرانی ناوچەیەک
biology	زیندەزانئى، زیندەوهرزانئى: زانستى لێکۆلینەوهرى زیندەوهرەکان	biotin	بایۆتین: یەکیک لە گروپی فیتامین B
biomarker= tumor marker		biotoxicology	زیندەژەهرزانئى: لێکۆلینەوهرى ئەو ژەهرانەى زیندەوهران دروستیان دەکەن
biomedicine	زیندەپزیشکئى: پراکتیکى پزیشکئى لەسەر بنەمای زانستە سروشتییهکان	biotransformation	زیندەگۆپان: ئەو گۆرانکارییانەى بەسەر دەرماندا دێن لەناو لەشدا
biomedical	زیندەپزیشکئى	biotype	زیندەجۆر: کۆمەلێک تاک کە سەر بەهەمان جینەجۆرن
biomembrane	زیندەپەرە: هەریەردەیهکى زیندوو	biparous	جووترا: بەجاریک دوو بەچکە یا هێلکە بەرھەم بێنئى
biometry	زیندەپێوان: بەکارھێنانئى شێواژە ئامارییهکان بۆ دیاردە زیندەوهرزانیهکان	bipolar	دووچەمسەرى
biomolecule	زیندەمۆلیکیول، زیندەگەرە: ئەو مۆلیکیولانەى زیندەوهر دروستیان دەکات وەک پڕۆتین و کاربۆھیدرات و ترشئى ناوکى	biopotentiality	دووتوانائى: بتوانائى بە دوو جۆرى جیاواز کاریکات
biophysics	زیندەفیزیا، فیزیاى ژيان: بەکارھێنانئى شێواژە فیزیاپیهکان بەسەر دیاردە زیندەبیهکاندا	biramous	دوولق
biophysical	زیندەفیزیاپى	birth	بەدنیاھاتن، لەدایکبوون
biopsy	بایۆپسی: دەرھێنانئى پارچەیهک شانەى زیندوو بەمەبەستى پشکنین	premature b.	لەدایکبوونى پێشوەخت
aspiration b.	بایۆپسى بە ھەڵ لوشین	birthmark	نیشانەى زکماکى
brush b.	بایۆپسى بە کراندن	bisacodyl	بیزاکۆدیل: دەرمانئیکى رەوانکەر
endoscopic b.	بایۆپسى بە ناوین	bisection	دوولەت کردن
needle b.	بایۆپسى بە دەرزى	bisexual	دووڕەگەزئى دووڕەگە، نێرەمووک
punch b.	بایۆپسى بە مقاش	bisexuality	دوو رەگەبى، نێرەمووکى دووڕەگەزبازئى: مەیلی سێکسى بۆ ھەردوو رەگەزئى نێر و مئى
biopsychology=		bismuth	بزمۇس: توخمئیکى کیمیاپیه
psychobiology		bistoury	تیغى بیستوورى: چەقوى نەشتەرکاریى درژۆ باریک
bioptome	بایۆپسیگەر: ئامێرێک بۆ وەرگرتنئى بایۆپسى	bite	گان، قەپ، قەپال پێوەدان
bioscience	زیندەزانست، زانستئى ژيان: زیندەزانئى بەبەکارھێنانئى ھەموو زانستەکانئى ترە	bivalent	دوو ھاوتا، دووھاوتائى
biostatistics	زیندەئامارزانئى: بەکارھێنانئى شێواژەکانئى ئامارزانئى لەبوارى زیندەوهرزانیدا	biventricular	دوو سکۆلەبى: پەییوەندیدار بەھەردوو سکۆلەوہ
biosynthesis	زیندەپێکھاتن: دروستبوونى ئاوێتە بە پڕۆسەى فسیۆلۆجى	blackhead	زێپکەى گەبو
		blackout	نابینائى و لەھۆش چوونى ساتئى
		bladder	میزەلدان کیسە
		gall b.	زراو: کیسەى زەرداو
		urinary b.	میزەلدان
		blast	تەقینەوہ، گرمەى تەقینەوہ بلاست، گۆپکە: قۆناغئیکى پەرەسەندنئى خانە پێش گەیشتن بە قۆناغى ھەراشئى

-blast	پارچەوشە بەمانای خانەى	night b.	شەونەبىنى، شەوکیتری
	کۆرپە	blister	بلق، تلۆق
blastema	بلاستېما: کۆمەلک خانە کە تاکى لى دروست دەبى	block	گیران، داخران
blast(o)-	پارچە وشە بەمانای گۆپکە	arterioventricular b.	گیرانی گونچکەلە-سکۆلەبى:
blastocyte	گۆپکەخانە: خانەى		باش نەگەبشتنى تەوژمى
	ناتایبەتەندى کۆرپەلە		تەپەى دل له گونچکەلەوہ بۆ سکۆلە
blastogenesis	دروستبوونی تاک له بلاستېما	bilateral bundle branch b.	گیرانی ھەردوو چەپکەلق
	بە شىوہى ئارەگەزى کۆرانى	bundle branch b.	گیرانی چەپکەلق
	لیمەخانەى بچووک بۆ شىوہى گەرەتر	heart b.	گیرانی دل: تیکچوونى
blastoma	بلاستوما: لووى خانە		گەيانندى تەوژم بەدەمارى دلدا
	کۆرپەلەببەکان له بلاستېما	nerve b.	سرکردنى دەمار: سڤکردن بە
blastomere	بلاستومەر: خانەيەک له ھیلکەى پیتاوەوہ دروست دەبى	nerve b.	لیدانى دەرمانى سڤکەر بۆ دەمارک
blastula	بلاستولا: قۆناغک پاش	blockade	گرتن، ریکرتن، داخستن گیران
	دابەشبوونی ھیلکەى پیتا	blocker	داخەر، ریکر
bled	بلقى گەرەى پیتست	α-blocker	داخەرى ئەلغا: ھۆکارى
bleed	خوین بەربوون، خوین لى ھاتن		داخەرى ئدرینیرجى ئەلغا
bleeder	خوینبەرېو، خوینبەرک	β-blocker	داخەرى بیتا: ھۆکارى داخەرى ئەدرینیرجى بیتا
	خوینى لى بروا	calcium channel b.	داخەرى کەنالى کالسیۆم
bleeding	خوین بەربوون	blood	خوین: شلەى ناو دل و
blenn(o)-	پارچەوشە بەمانای لینجاو		لوولەکانى خوین کە پیکھاتووه
blennorrhea	لینجاوشۆرى: دەرھاویشینى		له پلازماو خرۆکەى سوور و
	لینجاو وەک له سوزەنەکدا		خرۆکەى سبى و خەپلەى
blennothorax	لینجاوسینەبى: کۆبوونەوہى		خوین
	لینجاو لەناو پەردەى سیدا	blood group	گروپى خوین
blepharitis	پیتلوسۆ: سووتانەوہى پیتلوو	blot	بلۆت: شىوازک بۆ پشکنینى
blephar(o)-	پارچەوشە بەمانای پیتلوو		تاقیکەبى
blepharochalasis	ئەستورپیتلووبى:	blue	شین: یەکیکە له رەنگە
	ئەستوربوونى پیتلووى سەرەوہ		سەرەکیەکان
blepharophimosis	تەنگپیتلووبى: تەسکبوونەوہى	methylene b.	شینى مەسلیلىنى
	بۆشایى نەتوان دوو پیتلوو	Prussian b.	شینى پروسیایى
blepharoplasty	راستکردنەوہى پیتلوو	blur	لێلى، تارى، تەلخى
blepharoplegia	ئیفلیجبوونى پیتلوو	BMI= body mass index	
blepharoptosis= ptosis		BMR= basic metabolic rate	
blepharorrhaphy	دروومانى پیتلوو	body	لەش، جەستە تەن، گرتک،
Blepharostenosis= blepharophimosis			ھەر تۆپەلە شتیک بەشى
blepharosynechia	لکاوپیتلووبى: پیکەوہنوسانى		سەرەکیى ھەر شتیک
	پیتلووھەکان	aschoff b.	تەنى ئاشۆف: گریى دل له
blepharotomy	کردنەوہى پیتلوو بە		رۆماتیزمى دلدا
	نەشتەرکاری	carotid b.	تەنى کارۆتید له خوینبەرى
blindness	نابینایى، نەببىنى، کویری		لاملدا
color b.	رەنگ نەببىنى		

ciliary b.	برژانگه تهن له چاودا	bradycardia	خاوتريپه يي: خاويوونه وه ي
keton b.	ئه سیتۆن، کیتۆن		لێدانى دلّ بۆ خوار شهست له
pineal b.	تهنى سنهوبهري له مێشکدا که	bradykinesia	خوله کێکدا
	میلانتۆنن دهرژێ		خاوجووله يي: خاويى نائاسايى
vitrous b.	تهنى شووشه يي: شله ي		له جووله دا
	شووشه يي نێوان هاوینه و	bradikinin	برادیکاینین: به رینکه رێکى
	تۆپه ي چا و		به هێژى لوهله ي خويى
boil	زیپکه	bradypnea	خاوه ناسه يي: خاويى
bond	بۆند: به ندى نێوان ئه تۆمه کان		نائاسايى هه ناسه دان
bone	ئێسک، ئێسقان	brain	مێشک: به شى سه ره کيى
booster	چالاککار، به هێژکه ر		کوئه ندامى ده مار که له ناو
boot	پووت، پۆتين		که لله سه ردايه
borax	بۆراکس، بۆراتى سوډيۆم	brainstem	قه دى مێشک: ئه و به شى
border	سنور، که نار		مێشک که نيه وه گۆکانى مێشک
Bordetella	بۆردیتیللا: ره گه زێک به کترى		ده به سستى به دپکه په تکه وه
	وه ک هى کۆکه ره شه	brainwashing	مێشک شتن
boric acid	ترشى بۆريک	bran	سووس: ئاماهه کراويکى خۆراکيى
Borrelia	بۆریلیا: ره گه زێک به کترى		پێکهاتوو له توێکلى دان وه ئیله
	مشه خۆر		که سه رچاوه يه کى باشى
boss	گرتگ		ریشاله
bottle	بوتل، شووشه	branch	لق
botulin	بۆتولین: ژه هري بۆتوليزم	bundle b.	چه پکه لق: لقى چه پکى هيس
botulism	بۆتوليزم: ژه هراوى بوونىکى	brash	دلّه کزه
	خۆراکيى ترسناک به هۆى	breakdown	هه ره س، له کارکه و تن
	به کترى کۆستريدیۆم	breast	سینه، سنگ مه مک
	بۆتولینه م له خۆراکى قوتوودا	breast-feeding	شیردان، مه مک پێدان شیرى
bougie	بووژى: ئامپۆرکى بارىکى ساف		دايک شیرخواردن، مه مک
	بۆ به رین کردنى ميزه پۆ		خواردن
bovine	مانگایى، تايبه ت به ره شه ولاخ	breath	هه ناسه
bowel	ریخۆله	breathing	هه ناسه دان
bowleg	لاق که وانه يى	breech	سمت سوار، به سواری هاتن:
BP	کورتەى په ستانى خوین		هاتنه دنيا که لاق له پێشدا بێت
	کورتەى ده رماننامه ي		نه ک سه ر
	به ریتانیايى	bregma	ته وقى سه ر
Br	هیمای توخمى برۆم	bridge	پرد: پێکهاته يه ک دوو شت
brace	قايش، پالپشت بۆ راگرتنى		پێکه وه ببه سستى ددانىکى
	ئه ندامێک		ده سته کردى جیگیر
brachialgia	قۆل ئێشه، ئازارى باسک	brim	لێواری ته شت يا هه ر
brachi(o)-	پارچه وشه به مانای باسک،		پێکهاته يه ک وه ک ته شت و قاپ
	بازوو	bromhidrosis	به دبۆنئاره قى: ئاره قى
brachium	باسک، قۆل، بازوو		به دبۆنى بنه نگل
brachy-	پارچه وشه به مانای کورت	bromine	برۆم: توخمىکى کیمیايیه
brachydactyly	کورت په نجه يي: کورتى	bromocriptine	برۆمۆکریپتین: ده رمانێک بۆ
	په نجه کان		داکه واندنى پرۆلاکتین
brady-	پارچه وشه به مانای خا و،		که مکردنه وه ي رشتنى شیر
	هێواش	bromomenorrhea	بېنۆیژى به دبۆن

brompheniramine	برۆمفینیرامین: دەرمانئیکى	که مرۆڤ و گیانه‌وهر نه‌خۆش ده‌خهن وه‌ک نه‌خۆشیی تاي
bronchi	دژه‌هه‌ستامین	مالتا
bronchial	بۆرییه‌کانی هه‌وا(کۆ)	بروسیللاکان: خه‌زاننێک به‌کتریا
bronchiectasis	هه‌ی بۆری هه‌وا، په‌یوه‌ندیدار	که هه‌ندیکیان نه‌خۆشی سازن
bronchiole	به‌ بۆری هه‌واوه	تاي مالتا، نه‌خۆشیی بروسیللا
bronchiolitis	به‌رینه‌یوونی بۆری هه‌وا	رووشان، شپن بوونه‌وه
bronchiospasm	بۆریچه‌ی هه‌وا: لقه	سرته ، ده‌نگ
bronchitis	بچوکه‌کانی بۆری هه‌وا	گه‌وره‌یوونی لیمفه‌گرێ
acute b.	سووتانه‌وه‌ی بۆریچه‌ی هه‌وا	به‌تایبه‌تی هه‌ی بن ران و بن بال
chronic b.	سووتالنه‌وه‌ی تیزێ بۆری هه‌وا	گووپ، روومه‌ت
bronchocele	سووتانه‌وه‌ی درێژخایه‌نی بۆری هه‌وا	روومه‌تی
bronchoconstriction	کێسی بۆری هه‌وا	گوپکه
bronchoconstrictor	ته‌نگبوونه‌وه‌ی بۆری هه‌وا	به‌فه‌ر، پارسه‌نگ: سېسته‌مێک
bronchodialator	ته‌نگکاری بۆری هه‌وا:	بۆ ریگرتن له‌ گۆرانی ریژه‌ی
bronchogenic	دەرماننێک بۆری هه‌وا ته‌سک بکاته‌وه	ئایۆنی هایدروجن
bronchography	به‌رینه‌کاری بۆری هه‌وا:	خه‌پله‌، توپ، هه‌رشتیکێ خه‌
broncholithiasis	دەرماننێک بۆری هه‌وا به‌رینه‌ بکاته‌وه	خه‌پله‌ی شاخوێنه‌ر:
bronchology	له‌بۆری هه‌واوه سه‌ری	گه‌وره‌یوونێک له‌ سه‌ره‌تاي
bronchophony	هه‌لداپی، هه‌ی بۆری هه‌وا	شاخوێنه‌ردا
bronchoplasty	وێنه‌گرته‌ی بۆری هه‌وا	خه‌پله‌ی موو: ئه‌ستوریه‌یوونی
bnronchopneumonia	به‌ردی بۆری هه‌وا	بنی موو که‌ قه‌دی مووی تیدا دروست ده‌بی
bronchopulmonary	لێکۆلینه‌وه‌ی بۆری هه‌وا	خه‌پله‌ی بۆن: فراوانیه‌یوونی
bronchorrhaphy	بېسته‌نی ده‌نگ له‌ بۆری هه‌واوه	که‌تالی بۆنکردن له‌ بن لوی
bronchoscope	راسته‌کردنه‌وه‌ی بۆری هه‌وا	په‌شه‌وه‌ی مێشکه‌دا که‌ ده‌ماری بۆنی تی ده‌چی
bronchoscopy	سووتانه‌وه‌ی سی و بۆری هه‌وا	خه‌پله‌ی پیاوی: کۆمه‌لێک
bronchospasm	هه‌ی سی و بۆری هه‌وا	خانه‌ی شوان به‌ده‌وری
bronchostenosis	درومانی بۆری هه‌وا	ته‌وه‌ری ده‌ماره‌خانه‌دا
bronchostomy	ناویینی بۆری هه‌وا: ئامپێک	خه‌پله‌ی چوک: به‌شه
bronchus	بۆ تاشاکردنی بۆری هه‌وا	ئه‌ستوریه‌یووه‌که‌ی ته‌نی
brow	ناویینی بۆری هه‌وا:	ئیسفه‌نجیی چوک
brucella	پشکنینی بۆری هه‌وا به‌ ناویین	خه‌پله‌ی میزه‌رۆ
	کۆژیوونی بۆری هه‌وا	خه‌پله‌یی په‌یوه‌ندیدار به‌
	ته‌نگبوونه‌وه‌ی بۆری هه‌وا	لاکێشه‌مۆخه‌وه
	کردنه‌وه‌ی بۆری هه‌وا بۆ	سووتانه‌وه‌ی خه‌پله‌ی چوک
	ده‌ره‌وه	زیده‌خۆری: جۆریک زۆرخۆری
	بۆری هه‌وا	ناویه‌ناو که‌ زیاتر له‌ ئافره‌تدا
	ته‌ویل، ناوچه‌وان	هه‌یه‌و خۆپشاندنه‌وه‌ی
	بروسیللا: ره‌گه‌زێک له‌	له‌گه‌لدايه
	ورده‌زینه‌وه‌یه‌ی بروسیللاکان	بلق، تلۆقه: زامیکێ پێست که‌
		شله‌ی تیداپی
		بلقدار، بلقی، تلۆقه‌کردو
brucellaceae		
brucellosis		
bruise		
bruit		
bubo		
bucca		
buccal		
bud		
buffer		
bulb		
b. of aorta		
b. of hair		
olfactory b.		
onion b.		
b. of penis		
b. of urethra		
bulbar		
bulbitis		
bulbus= bulb		
bulimia		
bulla		
bullate		
bullous= bullate		

bundle	چەپك: دەستەپەك ریشالی دەمار یا ماسولکە
b. of His	چەپکی ھیس: چەپکێک ریشالی ماسولکە ی دل
bundle branch	چەپکەلق
bur	بەر: دریلێک بۆ کونکردنی ئێسک
buret	بوریت: بوتلێکی شووشە ی نیشانکراو بۆ پێوانە
burn	سووتان، سووتاوی: زیان بینینی شلنە بەھۆی گەرماو ئاگرو کارەباو مادە ی کیمیایی و تیشکدانەو وەو
bursa	بورسا: کیسە یا بۆشاییەکی پر لەشلە بۆ کەمکردنەھێ لێکشاندن لە ھەندێ شوێنی لەشدا وەك جومگە
bursitis	بورساسۆ، سووتانەو ی بورسا
bursotomy	کردنەو ی بورسا
busulfan	بیوسولفان: دەرمانێکی دژە شیرپەنجە
butabarbital	بیوتا باربیتال: باربیوتیراتیکی ناوەندکار کە وەك ئارامبەخش و خەوێنەر بەکار دێ
butane	بیوتان: گازێکی بێرەو ونگ و گڕگر
buttocks	سمت
button	دوگمە، قوچە ھەر پێکھاتە یەکی دوگمە ئاسا
butyrophenone	بیوتیرۆفینۆن: کۆمەلێک دەرمانی دژە دەروونی وەك ھالۆپتیریدۆل
bypass	خۆلی لادان، تێپەراندن
coronary artery b.	تێپەرانندی خوێنبەری تاجی: دانانی موتوربە یەکی خوێنھێنەر لە نێوان شاخوێنبەر و خوێنبەرێکی تاجیدا لە ولای گێراوی خوێنبەرە تاجییە کە وە بەمەبەستی خۆلادان لە گێرانە کە
byssinosis	سینە تۆزی لۆکە: جۆرێک نەخۆشیی سی بەھۆی ھەلمژینی تۆزی لۆکە وە

□

C	هێمای توخمی کاربۆن
Ca	هێمای توخمی کالسیۆم
cachectin	کاکیکتین: هۆکاری وشک هه‌لگه‌رانی لۆو
cachexia	زه‌بوونی: ئەوپه‌ری حال خراپی و لاوازی
cadaver	لاشه، چه‌نازه
cadmium	کادمیۆم: توخمێکی کیمیاییه‌ خواردن و هه‌لمژینی زیانبه‌خشه
caffeine	کافاین: ماده‌یه‌که له چاو قاوه‌دا هه‌یه و هانده‌ری کۆئه‌ندامی ده‌ماره و وه‌ک ئازاربه‌ر به‌کارده‌ی
cage	قه‌فەس، قه‌فه‌زه
thoracic c.	قه‌فه‌زه‌ی سنگ
calamine	کالامین: ئاماده‌کراویک بۆ پاراستنی پێست
calcaneopophysis	سووتانه‌وه‌ی به‌شی پشته‌وه‌ی ئێسکی پاژنه‌ی پێ
calcaneodynia	پاژنه‌ئێشه
calcaneus	ئێسکی پاژنه
calcaneal	پاژنه‌یی
calcar	دړک پێکهاته‌یه‌کی دړک ئاسا
calcareous	کلسی، ته‌باشه‌ری، قسلی
calcarine	دړک ئاسا
calciferol	کالسیفیرۆل: ئاوێته‌یه‌ک به‌ کاریه‌گری وه‌ک قیتامین دی
calcific	کلسی
calcification	کلسکردن: نیشته‌نی خوێنه‌کانی کالسیۆم له‌ شانه‌کانی له‌شدا و ره‌قبوون به‌وه‌وه‌یه‌وه
calcemia= hypercalcimeia	کلسداری: کلسکردنی نا‌ئاسایی شانه‌کان
calcinosi	چه‌سپینی کالسیۆم به‌ شانه‌کانه‌وه
calcipecty	که‌مکالسیۆمی
calciptivia	کالسیتۆنین: هۆرمۆنێکه گ‌لاندی
calcitonin	سایرۆید(به‌رمل)ده‌یرۆژی و ریژه‌ی کالسیۆمی و قۆسقۆری خوێن که‌م ده‌کاته‌وه و رێ له‌ توانه‌وه‌ی ئێسک ده‌گرێ
calcitriol	کالسیترایۆل: ده‌رمانێک بۆ چاره‌ی که‌مکالسیۆمی
calcium	کالسیۆم: توخمێکی کیمیاییه‌ پێکه‌ته‌ری سه‌ره‌کی ئێسک و ددانه و

پێویستیشه بۆ کاری ده‌مار و ماسوله‌ک و

دل و خوێن مه‌یین

به‌رد: تۆپه‌لێکی ره‌ق له‌ناو شانه‌کانی

له‌شی مۆفدا که‌ پێکهاته‌وه له‌ خوێنی

کانزاکان

به‌ردی زراو

به‌ردی ددان، کلسی ددان

به‌ردی گورچيله

به‌ردی لیک

به‌ردی میز، به‌ردی کۆئه‌ندامی میز

به‌ردی میزه‌ل‌دان

به‌ردی، تاییه‌ت به‌ به‌رد

پووز: به‌شی پشته‌وه‌ی لاق له‌ خوار ئەژنۆ

| گۆلک، گۆیژه‌که | گۆشتی گۆلک

کالیبه‌ر: تیره‌ی ناوه‌وه‌ی لوله‌

دیاریکردنی پێوانه

گرتک، گۆپکه | پێکهاته‌ی گرتک ئاسا

calculus

biliary c.

dental c.

renal c.

salivary c.

urinary c.

vesical c.

calculous

calf

caliber

calibration

caliculus

calix= calyx

callosum= corpus callosum

callus

گه‌مپه: ئەستووربوونی پێست به‌هۆی

په‌ستان و لێک‌خشانه‌وه | کاله‌س: ئەو

ئێسکه سه‌ره‌تاییه‌ی له‌ شوێنی شکاوی

ئێسکه‌دا دروست ده‌بی

گه‌رمی: یه‌کێک له‌ نیشانه‌ گرنگه‌کانی

سووتانه‌وه

کالۆره‌یی | گه‌رم

کالۆری: یه‌که‌ی پێوانی گه‌رمی که‌

یه‌کسانه به‌گه‌رمای پێویست بۆ

به‌رزکردنه‌وه‌ی په‌له‌ی گه‌رمیی یه‌ک کرام

ئاو به‌ بری یه‌ک په‌له‌ی سه‌دی. له‌

زینده‌کیمیادا یه‌ک کالۆری یه‌کسانه به‌

4,184 جول

calorigenic

calorimeter

گه‌رمی‌ساز، وزه‌ساز

کالۆریمێتو: پێوه‌ری گه‌رمای به‌ره‌مه‌هاتوو

له‌ زینده‌وه‌ردا

ته‌پلی سه‌ر

قسلی، ته‌باشیر | پاژنه

ئه‌ندام یا بۆشاییه‌کی فنجان ئاسا |

فنجانی گورچيله: بۆشاییه‌ فنجانییه‌کانی

ناو کرۆکی گورچيله

فنجانی | تاییه‌ت به‌ فنجانی گورچيله

ژوور، سندوق

کافوور: کیتۆنێکی سروشتی یا ده‌سکرده

به‌ شێوه‌یه‌کی ناوچه‌یی به‌کارده‌ی بۆ

ئالۆش و سووتانه‌وه

calvaria

calx

calyx

caliceal

camera

camphor

camptodactyly	په‌نجه‌چه‌ماوه‌یی: چه‌مینه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی په‌نجه	کاندیدا که ده‌بێته هۆی ئالۆش و سووریوونه‌وه و دهردانى
camptomelia	لاق چه‌ماوه‌یی: چه‌مینه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی لاق	ده‌رهاویشته‌یه‌کى سپى وه‌ک کریم کاندیدین: دژه‌سازیک بۆ پشکنینى
campylobacter	کامپیلوباکتەر: خێزانیک به‌کتريای گرام نینگه‌تیف	هه‌ستیارى به‌رامبه‌ر کاندیدا له‌ریگه‌ی پشکنینى پیسته‌وه
canal	که‌نال، جۆگه	سه‌گى، تايبه‌ت به‌ سه‌گ که‌له‌به
alimentary c.	جۆگه‌ی هه‌رس له‌ ده‌مه‌وه تا کۆم	برین به‌تايبه‌تى هى دهم و لێو
anal c.	جۆگه‌ی کۆم	کانه‌بیس: وشکه گۆلى رووه‌کى
biliary c.	جۆگه‌ی زراو	حه‌شیش(کانه‌بیس ساتیفا) که
birth c.	جۆگه‌ی له‌دایکبوون، جۆگه‌ی زاین	کاریگه‌ری نه‌شئه‌به‌خش و
carotid c.	جۆگه‌ی کارۆتید	هه‌لوه‌سه‌سازى هه‌یه و به‌چه‌ند شێوه‌یه‌ک ئاماده‌دکه‌رێن وه‌ک به‌نگ، هه‌شیشه،
facial c.	جۆگه‌ی ده‌ما‌رى روخسار	مارىجوانا، گه‌نجا
inguinal c.	جۆگه‌ی بنپان	کانیولا: لوله‌یه‌ک که ده‌خړیته ناو
optic c.	جۆگه‌ی بینایی که ده‌ما‌رى بینایی پێدا تێده‌یه‌رێ	ده‌ما‌رى خوین یا جۆگه‌یه‌کى له‌ش یا بۆشاییه‌کى له‌شه‌وه به‌مه‌به‌ستى ئالوگۆر
canaliculus	ورده‌جۆگه، ورده‌که‌نال	سووتانه‌وه‌ی گۆشه‌ی چاو
canalization	رێگه‌کردنه‌وه، جۆگه‌لێدان، جۆگه‌دروستبوون	راستکردنه‌وه‌ی گۆشه‌ی چاو
cancellus	تۆره‌ی ئیسک: پێکهاته‌یه‌کى تۆرئاسا له ئیسکدا	کردنه‌وه‌ی گۆشه‌ی چاو
cancellous	تۆرێ، ئیسفه‌نجی	گۆشه‌ی چاو: شوینی به‌ک گه‌یشتنى
cancer	شێرپه‌نجه: هه‌ر گه‌شه‌یه‌کى به‌دچاره‌ی شانه‌کانى له‌ش که توانای بڵاوبوونه‌وه‌ی په‌لاماردانى شانه‌کانى تری هه‌یه و سه‌ره‌نجام ئه‌گه‌ر وازى لى به‌یترى ده‌بێته هۆى مردن	پنلوی سهره‌وه و خواره‌وه
canceremia	شێرپه‌نجه‌خوینی: هه‌بوونی خانه‌ی شێرپه‌نجه له‌ خویندا	سه‌رپۆش، کلۆ، کلۆه
cancerigenic	شێرپه‌نجه‌ساز	کلۆه‌ی دوانزه‌گرێ: ئه‌وه به‌شه‌ی
cancerous	شێرپه‌نجه‌یی	دوانزه‌گرێ که به‌ستراوه به‌ ده‌رکه‌ی گه‌ده‌وه
cancerphobia	ترسى ناماقوول له‌ شێرپه‌نجه	کلۆه‌ی ئه‌ژنتۆ
cancriform	شێرپه‌نجه‌ئاسا	توانا، توانایی ئه‌ندازه‌، برى له‌خۆگرتن
canceroid	نیمچه‌شێرپه‌نجه	توانای به‌رماوه‌ی فرمانى سى: برى ئه‌وه‌وايه‌ی له‌ کۆتایی هه‌ناسه‌دانى ئارامدا
candela	مۆم: یه‌که‌ی شەوقى رووناکی	له‌ سیه‌کاندا ده‌مێنێته‌وه
candida	کاندیدا: جۆرێک قارچک که به‌ئاسایی له‌ده‌م و ریخۆله‌و زێی ئافره‌تدا ده‌ژین به‌لام هه‌ندى جار ده‌بنه‌هۆی نه‌خۆشى	ئه‌وپه‌رێ توانای هه‌ناسه‌دان
candidaisis	کاندیدادارى: تووشبوون به‌ کاندیداى نه‌خۆشى ساز له‌جۆرى کاندیدا ئه‌لبیکانز که ده‌توانى ناوپۆشى دهم و بۆری هاناسه و زێ و پیست بگرێته‌وه	توانای گشتى سیه‌کان: : برى هه‌واى ناو سیه‌کان له‌ کۆتایی قوولترین هه‌ناسه هه‌لکێشاندا
accute pseudomembraneous c. = thrush		توانای زینده‌یی: برى ئه‌وه‌وايه‌ی له‌ سیه‌کان ده‌کړیته‌ ده‌ره‌وه له‌پاش
oral c. =thrush		هه‌ناسه هه‌لکێشانى ته‌واو
vaginal c.	کاندیداداریى زێ: سووتانه‌وه‌ی زێ و به‌شى ده‌ره‌وه‌ی ئه‌ندامى ئافره‌ت به	به‌رینبوونی موولوله‌کان
		موولوله‌ی خوین مووناسا
		که‌له‌ئاسا، که‌له‌دار
		گرتک له‌ کۆتایی ئیشکدا بۆ به‌ستنه‌وه‌ی به‌ ئیسکیکی تره‌وه
candidin		
canine		
canker		
cannabis		
cannula		
canthitis		
canthoplasty		
canthotomy		
canthus		
cap		
duodenal c.		
knee c.		
capacity		
functional residual c.		
maximum breathing c.		
total lung c.		
vital c.		
capillarectasia		
capillary		
capitate		
capitellum= capitulum		
capitulum		

capnogram	کاپنۆگرام: ویڤنه‌ی هیلکاری بۆ نیشاناندانی چپیی دووهم ئۆکسیدی کاربۆن له هه‌وای هه‌ناسه‌دا	carbachol	کارباکۆل: هاوکاریگه‌ریکی کۆلینتریجی که بۆ بچوک کردنه‌وه‌ی بېلبېله‌و چاره‌ی ئاوی ره‌ش به‌کاردی
capnograph	کاپنۆگراف: ئامێری پشکنینی دووهم ئۆکسیدی کاربۆن له‌هه‌وای هه‌ناسه‌دا	carbamazepime	کاربامازېپین: دهرماننکی دژه‌گه‌شکه که بۆ چاره‌ی ق‌ به‌کاردی
capnography	کاپنۆگرافی: ویڤنه‌گرتنی هیلکاری راده‌ی دووهم ئۆکسیدی کاربۆن له هه‌وای هه‌ناسه‌دا	carbenicillin	کاربنیسیللین: په‌نسلینکی نیمچه‌ده‌ستگرد
capnometer	کاپنۆمیتەر: پێوه‌ری په‌ستانی دووهم ئۆکسیدی کاربۆن له هه‌ناسه‌دا	carbidopa	کاربیدۆپا: دهرماننک له‌گه‌ل لیڤودۆپا به‌کاردی بۆ چاره‌ی نه‌خۆشیی پارکینسون
capnometry	کاپنۆمیتری: پێوانی دووهم ئۆکسیدی کاربۆن	carbinoxamine	کاربنۆکسامین: دهرماننکه کاریه‌ری ئارامبه‌خش دژه‌هېستامینی هه‌یه
capotement	جلقه، بلقه‌بلق: ده‌نگی بلقه که له به‌رینیوونی گه‌ده‌دا ده‌بیستری	carbohydrate	کاربه‌یدرات: کۆمه‌لێک ئاوێته‌ی کیتۆنی و ئه‌لدیهایدی وه‌ک نشاسته و شه‌کر و گلایکوجین که به‌شیکێ سهره‌کی خۆراکی مڕۆڤه‌یڤ ده‌هێنن
capping	داپۆشین، داپۆشران	carbolic acid	ترشی کاربۆلیک، فینۆل
capreomycin	کاپریمۆمیسین: دهرماننکی دژه‌زنده‌یی فره‌پیتیدی که کارگه‌ره‌ دژی میکروبێ سێل	carbon	کاربۆن: توخمیکێ کیمیاپیه
capric acid	ترشی کاپریک: چه‌وره‌ترشیکێ تیر	c. dioxide	دووهم ئۆکسیدی کاربۆن که گازیکێ بی بۆن و بیره‌نگه
caproic acid	ترشی کاپرۆیک: چه‌وره‌ترشیکێ تیر	c. monoxide	یه‌که‌م ئۆکسیدی کاربۆن که گازیکێ بی بۆنه و هه‌لمژینی ده‌بیته هۆی خنکان
caprylic acid	ترشی کاپریلیک: چه‌وره‌ترشیکێ تیر	c. tetrachloride	تیتراکلۆریدی کاربۆن: شله‌یه‌کی بیره‌نگی هه‌لجۆی زیانه‌خشه
capsid	کاپسید: ئه‌و به‌رگه‌ پرۆتینییه‌ی ترشه‌ ناوکییه‌کانی ڤایرۆس ده‌وره‌ده‌ات و پیکهاتوه له ژماره‌یه‌ک کاپسۆمیر	carbonate	کاربۆنات: خوی ترشی کاربۆنیک
capsomer	کاپسۆمیر: یه‌که‌ی پیکهاتنی کاپسیدی ڤایرۆس	carbonic acid	ترشی کاربۆنیک
capsule	که‌پسول، به‌رگ: ئه‌و به‌رگه‌ی چوارده‌وری پیکهاته‌یه‌کی له‌ش یا ئه‌ندامێک ده‌دات که‌پسول، گولاج	carbonic anhydrase	ئه‌نهاپه‌ره‌یزی کاربۆنیک: ئه‌نزیمێکه هانی شیبوونه‌وه‌ی ترشی کاربۆنیک ده‌دات بۆ ئاوو دووهم ئۆکسیدی کاربۆن
capsular	که‌پسولی، به‌رگی، تایبه‌ت به‌ به‌رگ	carbonyl	کاربۆنیل
capsulectomy	لابردنی که‌پسول و به‌رگ به‌تایبه‌تی به‌رگی جومگه و به‌رگی هاوینه‌ی چاو	carboxyhemoglobin	کاربۆکسی هیمۆگلوبین: هیمۆگلوبین کاتی له‌گه‌ل یه‌که‌م ئۆکسیدی کاربۆن یه‌کیگرتی که‌ ر‌ له‌ یه‌کگرتنی ده‌گر‌ له‌گه‌ل ئۆکسجین
capsulitis	سووتانه‌وه‌ی به‌رگ	carboxyl	کاربۆکسیل
capsuloplasty	ر‌ک کردنه‌وه‌ی به‌رگی جومگه	carboxylation	کاربۆکسیلین: دروستبوونی ئاوێته‌یه‌کی کاربۆکسیل به‌ زیادکردنی دووهم ئۆکسیدی کاربۆن یا بیکاربۆنات
capsulotomy	کردنه‌وه‌ی به‌رگی جومگه		کاربۆکسیل ميسايل سلیلۆز: جۆریک سلیلۆز که له‌ پیکهاته‌ی دهرماندا به‌کاردی
captopril	کاپتۆپریل: دهرماننکی داکه‌وینه‌ری ئه‌نیمی بگۆپی ئه‌نجیۆتینسین که بۆ چاره‌ی په‌ستانی خوین و نوشستی په‌نماوی دل به‌کاردی	carboxymethylcellulose	کاربۆکسیمه‌تیلسێلۆس
caput	سهر کۆتایی ههر پیکهاته‌یه‌کی له‌ش		به‌کاردی
caput medusae	به‌رینیوونی خوینپه‌ینه‌ره‌کانی ده‌وه‌ری ناوک	carbuncle	ره‌شه‌زپکه: جۆریک سووتانه‌وه‌ی پڤست و شانه‌کانی ژڤڤست که له‌ کۆمه‌لێک زپکه‌ پڤکڤ و له‌چه‌ند لوه‌ کیمی لی دڤته‌ده‌ره‌وه‌و ره‌ش داده‌گه‌ری و به‌زۆری به‌هۆی ستافیلۆکۆکه‌سی ژڤڤینه‌وه‌یه
caput succedaneum	ئاوه‌ندی ژڤڤڤستی سهری ساوا له‌کاتی له‌دایکبووندا		
carbacephem	کارباسیفیم: ده‌سته‌یه‌ک دهرمانی دژه‌زنده‌یی هاوشڤوه‌ی سیڤالۆسپۆرین		

carcinoembryonic	شێرپەنجە کۆرپە لە یی: لە شێرپەنجە و کۆرپە لە دا هەبێ	cardiocele	کیسی دڵ، فتقی دڵ
carcinogen	شێرپەنجە ساز: ھەر شتێک ببێتە ھۆی شێرپەنجە	cardiocentesis	دەرزێ بە دڵداکردن
carcinogenic	شێرپەنجە ساز، شێرپەنجە سازی	cardiochalasia	سەردل خاوی: خاوی و سستیی ماسولکە ی گۆشەری دەرکە ی سەرەوھە ی گەدە
carcinogenicity	شێرپەنجە سازی: توانای بوون بە یا دروستکردنی شێرپەنجە	cardiodynamics	دینامیکی تە دڵ: لێکۆڵینەوھە ی جوولە ی دڵ
carcinoid	کارسینۆید: جۆریک لوی کۆئەندامی ھەرس	cardiodynia	دڵ ئێشە
carcinolysis	شێرپەنجە کوژی: لە ناو بردنی خانە ی شێرپەنجە یی	cardioesophageal	گەدە سوور ئێچکی: تاییبەت بە شوی نی بە یە ک گە یشتنی گەدە و سوور ئێچک دڵی، سەرھە لداو لە دڵە وە
carcinolytic	شێرپەنجە کوژ	cardiogenic	کار دیۆگرام: وێنە ی دڵ
carcinoma	کارسینۆما: لوی بە دچارە ی رووکە شە خانە کان کە پە لاماری دەورو بە ر دەدات و بڵاودە ببێتە وە	cardiogram	کار دیۆگرافی: وێنە گرتنی دڵ لە رووی شێو و فرمانە وە وە ک وێنە گرتنی کارە با یی، وێنە گرتنی دەنگی و وێنە گرتنی جوولە یی
acinar c.	کارسینۆما ی توورە کە یی (سیکڵدانۆچکە یی)	cardiography	کار دیۆگرافی: وێنە گرتنی دڵ لە رووی شێو و فرمانە وە ی دڵ و وێنە گرتنی کارە با یی، وێنە گرتنی دەنگی و وێنە گرتنی جوولە یی
basal cell c.	کارسینۆما ی بۆکە خانە کان	cardioinhibitor	دڵ دا کە وێن: ھۆکارێک دڵ سست بکات
Bronchogenic c.	کارسینۆما ی بۆریی ھەوا	cardiokinetic	دڵ بزوین: ھۆکارێک کاری دڵ بە گۆر بکا
Chorionic c.= choriocarcinoma	کار سینیۆما ی کۆرپە لە یی	cardiology	دڵ زانی: لێکۆڵینەوھە ی دڵ و فرمانە کانی دڵە نەرمە: نەرمبوونی نا ئاسایی ماسولکە ی دڵ
Embryonal c.	کارسینۆما ی سەرە تایی خانە کانی جگەر	cardiomalacia	زەلدلی: گەورە بوونی نا ئاسایی دڵ
hepatocellular c.	لینجە کارسینۆما	cardiomegaly	پووکانە وھە ی چە وریی ماسولکە ی دڵ دەردە ماسولکە ی دڵ: نەخۆشیی ماسولکە ی دڵ کە ھۆی نە زانرا وە و تە نیا ماسولکە ی دڵ دە گرێتە وە
mucinous c.	رەقە کارسینۆما	cardiomyoliposis	دەردە دڵ: ھەر نەخۆشییە کە دڵ ترسی ناماقوول لە نەخۆشیی دڵ راستکردنە وھە ی سەردل: رێک کردنە وھە ی دەرکە ی بە ینی گەدە و سوور ئێچک ئیفلیج بوونی دڵ: وەستانی کاری ماسولکە ی دڵ لە کاتی نەشتەرگەریی دڵدا سوو پانی دڵ بەر و خوار وە
scirrhus c.	کارسینۆما ی خانە پوولە کە یی	cardiomyopathy	دڵ و سببە کان دروومانی ماسولکە ی دڵ
squamous cell c.	شێرپەنجە داری: حالە تی بڵا بوونە وھە ی شێرپەنجە لە لە شدا	cardiopathy	دڵانی دڵ
carcinomatosis	سەردل: بە شێ لای دڵی گەدە، دەرکە ی سەر وھە ی گەدە	cardiophobia	رەقدالی: رەقبوونی دڵ
Carcinosis= carcinomatosis	دڵی: تاییبەت بە دڵ سەردالی	cardioplasty	دڵ ھەلبژێر: کاریگەری زیاتری لە سەردل ھەبێ
Cardia	وەستانی دڵ، دڵ وەستان	cardioplegia	سەردل کۆژی: کۆژیوونی سەردل (دەرکە ی بە ینی سوور ئێچک و گەدە)
cardiac	نوشوستی دڵ: کە مپوونە وھە ی توانای دڵ بۆ پالنانی خوین	cardiopsis	چارە سەری دڵ
c. arrest	کە متوانایی دڵ	cardioptosis	کردنە وھە ی دڵ کردنە وھە ی سەردل
c. failure	شێلانی دڵ	cardiopulmonary	دڵ بزوین: ھاندەری کرۆبی ماسولکە ی دڵ ژەھرە دڵ: ژەھر بێ بۆ دڵ یا زیانی بێ بگە یە نی
c. insufficiency	نووکە ی دڵ: دەنگی نا ئاسایی لە دڵدا	cardiorrhaphy	
c. massage	رێکخەری دڵ	cardiorrhexis	
c. murmur	زمانە ی دڵ	cardiosclerosis	
c. pacemaker	بە ریندلی: بە رینبوونی دڵ	cardioselective	
c. valve	پارچە وشە بە مانای دڵ یا سەردل	cardiospasm	
cardiectasis	دڵ بە گۆر خەر	cardiotherapy	
cardi(o)-	وێنە گرتنی دڵ و لولە کانی	cardiotomy	
cardioaccelerator	دۆلۆلۆ زانی: لێکۆڵینەوھە ی دڵ و لولە کانی	cardiotonic	
cardioangiograph y		cardiotoxic	
cardioangiology			

cardiotoxicity	ژدهره دلّی	carpus	جومگه ی مه چه ک که له هه شت ئیسک
cardioyulvulitis	سووتانه وه ی زمانه ی دلّ		پنکها توه
cardiovalvulotome	زمانه بیری دلّ: ئامیتریک بۆ برینی زمانه ی دلّ	carrier	هه لگر: هه لگری میکروبی نه خووشی به بیّ ده رکه وتنی نیشانه کانی نه خووشی
cardiovascular	تایبه ت به دلّ و لووله کانی		هه لگری جین: هه لگری سیفه تیکی به زیو
cardioversion	دلّ هینانه وه: راستکردنه وه ی ریتمی دلّ به شوکی کاره بایی		که خۆی سیفه ته که ی تیدا نیه به لام
carditis	دله سق: سووتانه وه ی دلّ	cartilage	ده یگو ئیزیته وه بۆ نه وه کانی
care	بایه خ پیدان، چاودیری		کرکراگه: جۆریکی تایبه تمه ندی
coronary c. unit	یه که ی چاودیری دلّ		به سته ره شانه که له گه ورده دا هه یه و له
critical c.	چاودیری شلوق		کوچه له دا په یکه ری ئیسکی کاتی
intensive c. unit	یه که ی چاودیری شیلگیر		پنکده هینّی و سئ جۆری سه ره کیی
primary c.	چاودیری به رای		هه یه - کرکراگه ی هاپه لینی، کرکراگه ی
secondary c.	چاودیری دووه می	caruncle	لاستیکی و کرکراگه ی ریشالی
tertiary c.	`چاودیری سییه می	hymenal c.	گوپکه، پنتک، هه لتوقینی ورد
caries	خوران، کلۆریون		گوپکه ی په رده ی کچینی: ورده گوپکه له
dental c.	خورانی ددان، کلۆریونی ددان	lacrimal c.	ده می زیدا
carious	خوراو، کلۆر		گوپکه ی فرمیسک له گوشه ی ناوه وه ی
carina	لئوار، هه ریپیکهاته یه ک له شیوه ی لئواردا	carvedilol	چاودا
cariogenesis	داخوران، کلۆریون		کارفیدیلول: ده رمانیکی په ستانی خوین
carisoprodol	کاریسوپروڈول: ده رمانیکی ئازاریه ر و	cascade	و نوشوستی دلّ
	خاوکه ری ماسولکه ی په یکه ری	cascara	زنجیره، پرۆسه ی یه ک له دوا ی یه ک
carminative	بابه ر: ده رمانیک بابوژی ناو سک لایه ری	c. sagrada	تویکلی دره خت
carmine	کارمین: رهنگیکی سووره له شانه زانیدا		کاسکارا ساگرادا: تویکلی دره ختیکه وه ک
	به کاردی		ده رمانی ره وانکه ر به کاردی
carminophil	کارمیندوست: به ئاسانی رهنگی کارمین	case	حاله ت، حاله تیک له نه خووشی نه خووش
	وه ربگری		مه سه له، دۆز
carnivore	گۆشتخۆر: گیانه وه ری وه ک سه گ و	caseation	به کازین بوون: مردن و وشکبوونه وه ی
	پشپله		شانه بۆ پنکها ته یه کی په نیر ئاسا
carnivorous	گۆشتخۆر	case history	میژووی حاله ت: ژانیری ده رباره ی
carotene	کارۆتین: جۆریک ۆیه به رهنگی زهرد و		نه خووش و که سوکار و دورویه ری
	سووری زهردباو که له سه و زیجانی سه وز	casein	به مه به سستی تیگه یشتن له حاله ته که ی
	و گه لادار و میوه ی زهردا هه یه و له له شدا		کازین: پرۆتینیکی قۆسقورییه که
	ده گۆری بۆ قیتامین ئه ی		پرۆتینی سه ره کیی شیره
carotenemia= hypercorotenemia		caseinogen= casein	
carotenoid	نیمچه کارۆتین، وه ک بیتاکارۆتین	case worm= echinococcus	
carotenosis	کارۆتینداری: زهردبوونی رهنگی پیست	cassette	کاسیت: پاکه تیکی رووناکی نه بر که
	به هۆی به رزیی کارۆتینی خوینه وه		فلیمی تیشکی ئیکسی تی ده خری پیش
carotid	کارۆتید: خوینبه ری کارۆتید که		وینه گرتن
	خوینبه ری سه ره کییه له ملدا	cast	قالب وه ک هی شه ویلگه و ددان پیچانی
carotidynia	کارۆتید ئیشه: ئازاری مل له ریره ی		شوینیکی له ش وه ک شکاوی به گه چ
	خوینبه ری کارۆتیدا		بۆ نه وه ی نه بزوی
carpal	مه چه کی: تایبه ت به ئیسکه کانی مه چه ک	castrate	ده یخه سینّ خه سینراو
carpectomy	لابردنی ئیسکی مه چه ک	castration	خه ساندن: بییه شکردن له نه ندامه کانی
carpitis	مه چه که سق: سووتانه وه ی په رده ی	female c.	سینکس و توانای زاووزی
	جومگه ی مه چه ک		خه ساندنی مبینه: لابردنی هه ردوو
			هیلکه دان

male c.	خهساندن ئىترينه : لابردين هەردوو گون	catatonia	كاتاتونيا: جۆرىك ئاساسەتەى لە جوولەدا
casualty	زىانى گيانى، بريندارى يامردن بەھۆى رووداويگەو		كە دەبىتە ھۆى كەمبوون يا زيادبوونى جوولە بەتايەتەى لە شيرۆفرينيدا
cata-	پارچەوشە بەماناى خوارەو، بەرامبەر	catatonic	كاتاتونى
catabiosis	تەپەرىنى ژيان، پىروونى زىندەو	catecholamine	كاتىكۆلەمىن: دەستەيەك ئاوتەى
catabolism	رووخىنەکردار: پىرووسەى تىكشكاندى ئاوتەى ئالۆز لەلايەن خانەو بە مادەى سادە و وزە		ئەمىنى كە وەك سىستەمى دەمارى سىمپاسى كاردەكەن بۆ نموونە دۆپامىن، ئىپىنېفرىن، نۆرئىپىنېفرىن
catabolic	رووخىنەکردارى	catgut	كاتگەت: دەزوى تەوای نەشتەرگەرى
catabolize	تىكىدەشكىنى بەرووخىنەکردار	catharsis	رەوانى، كارکردنى سە
catagenesis	شىبوونەو، ھەلەوشانەو	catahrtic	رەوانگەر، سە رۆخەر
Catalase	كاتالەز: ئەزىمىگە ھانى شىبوونەو ھايدىرۆجىن پىروۆكساید دەدات بۆ ئاوى ئۆكسىجىن	catheter	كاسىتەر: لولەيەك بۆرئە ناو بۆشايەكى لەشەو بە دەرھىنان يا تىكردىنى شە
cataplexy	كاتالېپسى: ھالەتى وشك و بى جوولە راگرتنى درۆخايەنى لەش لەلايەن كەسپگەو وەك ئەو ھەى لە شيرۆفرينيدا كاتاتونيدا روودەدات	angiographic c.	كاسىتەرى وئنگرەتنى لولەكانى خوئىن
catalysis	گۆپەخشىن: خىراکردنى كارلىكى كىمىايى بە يارمەتى ھۆكارىك كە خۆى بەشدارى لە كارلىكەكەدا ناكات	balloon c.	كاسىتەرى بالۆندار
catalyst	گۆپەخش	cardiac c.	كاسىتەرى دل
catalytic	گۆپەخشى	central venous c.	كاسىتەرى خوئىنەنەرى ناوئەدى
cataphylaxis	تىكشكانى بەرگى لەش لەبەرامبەر ھەودا	Foley's c.	كاسىتەرى فۆلى كە لەناو مەزەلەندا دادەنرى
cataplexy	كاتالېكسى: نۆرەى سىستېوونى ماسولگەى لەش لەئەنجامى ھۆكارى سۆزدارىدا وەك تەورەيى و ترس	indwelling c.	كاسىتەرى خۆوئستىن
cataract	ئاوى سېى: لىلېوونى ھاوتەى چاوى بەرگەكەى	catheterization	كاسىتەردانان، كاسىتەرکردن
capsular c.	ئاوى سېى بەرگى: ئاوى سېى لە بەرگى ھاوتەدا	cardiac c.	كاسىتەرکردنى دل: دانانى كاسىتەر بۆ ناو دل و لولەكانى بەمەبەستى وئنگرەتن
cortical c.	ئاوى سېى توئى: ئاوى سېى لە توئى دەروەى ھاوتەدا	retrograde c.	كاسىتەرکردنى پىچەوانە: دانانى كاسىتەرى دل بە پىچەوانەى ئاراستەى خوئەو
mature c.	ئاوى سېى گەيو كە ھەموو ھاوتەى گرتەو	cathode	كاسۆد، جەمسەرى پۆزەتيف: ئەوجەمسەرە كارەبايەى ئايۆن پۆزەتيفەكان رووى تى دەكەن كاتايۆن: ئايۆنى پۆزەتيف
nuclear c.	ئاوى سېى كرۆكى	cation	كلەك، كلەك ئاسا
secondary c.	ئاوس سېى دووئەمى بەھۆى نەخۆشەيەو	cauda	كلەكەپەك: كۆمەلەك دىكە رەگ كە لەبەشى خوارەو دىكە پەك شۆردەبەو بەناو جۆگەى بېرەدا
senile c.	ئاوى سېى پىرى	c. equina	كلەك نىزىكى كلەك
traumatic c.	ئاوى سېى زەبرى	caudal	ئازارىكى وەم سووتانەو لە پىستا بەھۆى نەخۆشەى دەمارە
catarrh	شۆرى: سووتانەو ناوچەپەردەى وەك لوت و قورگ ھاوئى لەگەل ئاوكردن	causalgia	چىوئەيەكانەو
catarrhal	شۆر، شۆرى، ئاوكردەيى	caustic	ھەلقىچنەر، سووتىنەر
		cauterant	مادەى ھەلقىچنەر
		cauterization	ھەلقىچاندن
		cautery	ھەلقىچاندن: كۆتەرى: سووتاندنى شانەى زىندو بەبەكارھىنانى ھۆكارى سووتىنەر بەمەبەستى چارەسەر يا خۆئى گىرسانەو

cell	خانه: په‌که‌ی پیکه‌پنه‌ری شانه‌ی زیندوو که پیکه‌هاتوو له ناوک و سایتۆپلازمی ده‌وه‌ری ناوک و په‌رده‌ی خانه	celozoic	ریخۆله‌ژى: له‌ریخۆله‌دا بژی وه‌ک مشه‌خۆره‌کان
ameboid c.	خانه‌ی ئەمیبائاسا که وه‌ک ئەمیبیا بجوولێ	cement	چه‌سپ، چیمه‌نتۆ ماده‌ی ددان په‌کردنه‌وه
basal c.	بنکه‌خانه، خانه‌ی بنکه‌یی	cementocyte	چه‌سپه‌خانه له ره‌گی دداندا
blast c.	بنه‌چه‌خانه: خانه‌یه‌ک خانه‌ی تری لێ دروست ببی	cementum	چیمه‌نتۆ: ئەو به‌سته‌ره‌شانه ره‌قه‌ی ره‌گی ددان داده‌پۆشی و پالپشتی ددان ده‌کات
blood c.	خانه‌ی خوێن	sensor	ره‌قیب: ئەو سیفه‌ته‌عه‌قلیه‌ی ناهێلی حه‌زه نه‌ستیه‌کان ده‌ربه‌که‌ون مه‌گه‌ر به شیواوی
columner c.	ستوونه‌خانه، خانه‌ی ستوونی	center	مه‌لبه‌ند، ناوه‌ند، چه‌ق مه‌لبه‌ند: کۆمه‌لێک ده‌ماره‌خانه که به‌رپرسن له کۆنتڕۆلکردنی فرمانێکی دیاریکراو
cone c.	قوچه‌که خانه له تۆپه‌ی چاودا	apneustic c.	مه‌لبه‌ندی هه‌ناسه له قه‌دی مێشکه‌دا
dendritic c.	په‌ژاله‌خانه که په‌ژاڵی سایتۆپلازمی لێ دریژبۆته‌وه	Broca's c.	مه‌لبه‌ندی بروکا، مه‌لبه‌ندی بزۆینه‌ری قسه‌کردن
epithelial c.	رووکه‌شه‌خانه	coughing c.	مه‌لبه‌ندی کۆکین له لاکێشه‌مۆخدا
eukaryotic c.	خانه‌ی ناوکه‌دار	deglutition c.	مه‌لبه‌ندی قووتدان له لاکێشه‌مۆخدا
fat c.	چه‌وره‌خانه که تایبه‌ته به‌ دروستکردنی چه‌وری	feeding c.	مه‌لبه‌ندی خۆراک پێدان مه‌لبه‌ندی برسیتی
foam c.	که‌فه‌خانه	health c.	مه‌لبه‌ندی ته‌ندروستی، بنکه‌ی ته‌ندروستی
follicle c.	چیکڵدانه‌خانه له هێلکه‌دانددا	reflex c.	مه‌لبه‌ندی په‌رچه‌کردار
ganglion c.	گرێ‌خانه: ده‌ماره‌خانه‌ی زه‌به‌للاح	respiratory	مه‌لبه‌ندی هه‌ناسه‌دان
germ c.	توخمه‌خانه که تایبه‌ته به‌ ژۆربوون	satiety c.	مه‌لبه‌ندی تێری له هاپۆساله‌مه‌سدا
goast c.	خێوه‌خانه	thermoregulatory c.	مه‌لبه‌ندی رێکخستنی گه‌رما
giant c.	خانه‌ی زه‌به‌للاح	thirst c.	مه‌لبه‌ندی تینویتی
goblet c.	کووپه‌خانه که له لینجه‌رژینه‌کاندا هه‌یه	vasomotor c.	مه‌لبه‌ندی لوله‌بزۆین
granular c.	ده‌نگۆله‌خانه	centesis	ده‌رزی پێداکردن، کونکردن به‌ ده‌رزی
helper c.	کۆمه‌که‌خانه که جوړێک لیمفه‌خانه‌یه	centi-	پارچه‌وشه به‌مانای سه‌د، سه‌دیه‌ک
stem c.	قه‌ده‌خانه که خانه‌ی تری لێوه په‌یداده‌بێ	centigrade	سه‌دی، سه‌نتیگراد: جوړێک پێوانه‌ی پله‌ی گه‌رما
cellualr	خانه‌یی	centimeter	سانتیمه‌تر
cellularity	پیکه‌هاته‌ی خانه‌یی، جوړی خانه‌کانی شانه‌یه‌ک	cubic c.	سانتیمه‌تری سیجا
cellule	خانۆچه‌که: خانه‌ی بچوک	centrad	رووه‌وچه‌ق
cellulifugal	پشته‌وخانه	central	مه‌لبه‌ندی، چه‌قی، سه‌ره‌کی
cellulipetal	رووه‌وخانه	centri-	پارچه‌وشه به‌مانای چه‌ق
cellulitis	خانه‌سۆ، سووتانه‌وه‌ی خانه‌کان: سووتانه‌وه‌ی نه‌رمه‌شانه‌و به‌سته‌ره‌شانه که ده‌رهاویشه‌یه‌ک له نێوان خانه‌کاندا بلاوده‌بێته‌وه و له‌وانه‌یه‌ بیه‌ته‌ زام و دوومه‌ل	centrifugal	پشته‌وچه‌ق، ده‌رچوو
cellulose	سیلیۆز: کاربۆهیدراتێکی فره‌شه‌کری ره‌قی بێره‌نگی نه‌تواوه که پیکه‌هاته‌ی ژۆریه‌ی رووه‌که‌کان پێکدێنێ	centrifugate	نیه‌شته: ماده‌یه‌ک سه‌نتریفیوج کرابی
celom= coelum		centrifugation	سه‌نتریفیوج کردن: پرۆسه‌ی جوداکردنه‌وه‌ی پیکه‌هاته‌قورسه‌کانی
celosomia	بێکۆله‌یی: نه‌بوون یا شه‌قبوونی زکماکی کۆله‌ی سنگ	centrifuge	گیراوه‌یه‌ک به‌ خوولاندنه‌وه‌ی خێرا سه‌نتریفیوج: ئامێرێک بۆ سه‌نتریفیوج کردن
celotomy= herniotomy			

centrilobular	ناوه‌نده‌پلی: تایبەت بە ناوه‌ندی پل	cephalosporinase	سیفالۆسپۆرینەیز: ئەنزیمێک لەجۆری
centriole	ناوه‌ندۆک: دوو تەنچەکە لە ناوه‌نده‌ تەنی خانەدا		بێتالاکتەمەیز کە ھەندێ جۆری
centripetal	روو وەچەق، ھاتوو	cephalosporium	سیفالۆسپۆرین شێ دەکاتە وە
centr(o)- = centri-centromere	ناوه‌نده‌ بەش: بەشی باریکی کرۆمۆسۆم کە تیایدا کرۆمۆسۆمەکان پێکە وە دەبەستێن		سیفالۆسپۆرۆم: جۆرێکە لە قارچک کە پێشی دەوترێ ئەکریمۆنیۆم
centrosome	ناوه‌نده‌ تەن: بەشیکی خەست و تایبەتمەندی سایدۆپلازم کە ناوه‌ندۆکەکانی تێدا یە و لە دابەشبوونی خانەدا دەوەرێکی گرنگ دەبینێ	cephalostat	کەللە وەستێن: ئامێرێک بۆ راگیرکردنی سەر
centrum	تەنی بېرپە چەق	cephalothin	سیفالۆسین: سیفالۆسپۆرینیکی
cephalad	روو وەسەر		نیمچە دەسکرد
cephalalgia	سەرئیشە، ژانەسەر	cephalotomy	کردنە وەی کەللە: کردنە وەی سەری
cephaledema	ئاو بەندی سەر: گۆبوونە وەی ئا ئاسایی شلە لەسەردا		کۆریە ی مردوو بۆ ئاسان کردنی لە دایکبوون
cephalexin	سیفالیکسین: دژەزیندەییەکی نیمچە دەسکردی ھاوشتیوەی	cephamycin	سیفامایسین: دەستە یەک دژەزیندەیی
	سیفالۆسپۆرین کە کارگەریی بەرین شەبەنگی ھەیە دژی بەکتریای گرام نێگەتیف و پۆزەتیف	cephapirin	سیفاپایرین: سیفالۆسپۆرینیکی
cephalhematoma	خوێن تێزایی سەر: خوێن بەریوون لە ژێر پەردە ی ئێسکی کەللە سەردا بە تایبەتی لەکاتی لە دایکبووندا		نیمچە دەسکرد
cephalic	سەری، کەللەیی، تایبەت بەسەر	cephradine	سیفرا دین: سیفالۆسپۆرینیکی
cephal(o)-	پارچە و شە بەمانای سەر، کەللە		نیمچە دەسکرد
cephalocentesis	دەریکردن بەسەردا، کونکردنی سەر	cercaria	سەرکاریا: دواکو ئاغی گەشە ی
cephalodactyly	شێوای کەللە سەر و جومگەکان		پانە کرەمەکان کە لارڤایەکی ئازادە
cephalogram	وێنەی کەللە سەر بە تیشکی ئێکس	cerclage	دەوردانە وە، ئەلقە کردن وە ئەلقە کردنی دەوری ملی منداڵدان بۆ بەهێزکردن
cephalography	وێنەگرتنی سەر		پشتە و مێشکۆلە: دەرچوو لە مێشکۆلە وە روو و مێشکۆلە: ھاتوو بەرەو مێشکۆلە
cephalometer	کەللە پێو: ئامێرێک بۆ پێوانی ئەندازە ی کەللە سەر	cerebellifugal	مێشکۆلە: بەشیکی لە مێشکی دواوە کە
cephalometry	کەللە پێو: پێوانی ئەندازە ی کەللە سەر	cerebellipetal	کەوتۆتە پشت قەدی مێشکە وە لە دوو
cephalomotor	کەللە بزۆین، جوولە ی سەر	cerebellum	پلی تەنیش و یەک پلی ناوھند
cephalopathy	دەردە کەللە: ھەر نەخۆشییەکی سەر		پێکھاتوو
cephalosporin	سیفالۆسپۆرین: دەستە یەک دژەزیندەیی بەرین شەبەنگ کە بەرگی ئەنزیمی پەنسیلینە یز دەگرن و لە قارچکی سیفالۆسپۆرۆم دروست دەبن. ئەمانە زۆر دەرمانی نیمچە دەسکردیان لێ دروستکراوە کە و ناوە ی یەکەم بەرین شەبەنگن و ناوە ی دووھەم و سێھەم و چوارەم زیاتر دژی گرام نێگەتیفەکان بەکارن	cerebral	مێشکی: تایبەت بە بەشی سەرەکی مێشک
		cerebration	فرمانی مێشک
		cerebrifugal	پشتە و مێشک: دەرچوو لە مێشکە وە
		cerebripetal	روو و مێشک: ھاتوو بەرەو مێشک
		cerebromalacia	مێشکە نەرمە: نەرمبوونی شانەکانی مێشکی سەرەکی
		cerebronic acid	ترشی سێرۆبڕۆنیک
		cerebrophy	دەردە مێشک: ھەر نەخۆشییەکی مێشک
		cerebrophysiology	فیزیۆلۆجیی مێشک: لێکۆلینە وە ی فرمانەکانی مێشک
		cerebroscclerosis	مێشکە رەقە: رەقبوونی ئا ئاسایی شانە ی مێشکی سەرەکی
		cerebrosis= cerebrophy	
		cerebrotomy=encephalotomy	
		cerebrovascular	مێشکی-لوولە یی: تایبەت بە مێشک و لوولە خوێنەکانی

cerebrum	میشکی سەرەکی: بەشی سەرەکی میشک کە بەشی سەرەوی بۆشایی کەلە داگیردە کات و لە دوو نیوە گۆ پیکهاتوو و گەورەترین بەشی کۆئەندامی ناوەندی دەمارە	cetylpyridium chloride	کلۆریدی سیتیلپایریدیۆم: گیراوەیەکی پاکژکار بۆ پیست و ناوچۆش
ceroplasty	دروستکردنی نموونەی ئەندامەکانی لەش لە مۆم	chafe	وروژاندنی پیست بە لیکخاندن
ceruloplasmin	سیریۆلۆپلازمین: پرۆتینیکی پلازما خوێنە لە جۆری گلوبولین کە لە گواستەوێ مسدا دەوری هەیه و لە نەخۆشیی ویلسۆندا رێژەی دادەبەزێ	chagoma	شاگۆما: لویەکی پیست لە نەخۆشی شاگاسدا
cerumen	مۆمی گۆی: ئەو مادەی مۆم ئاسایی کە لە جۆگەی دەرەوێ بیستندا کۆدەبیتهوه	chain	زنجیر زنجیرە
ceruminous	مۆمی، مۆماوی	heavy c.	زنجیرە قورس: فرەپیپتیدی زنجیرە قورس
ceruminolysis	تواندەوێ مۆمی گۆچکە	light c.	زنجیرە سووک: فرەپیپتیدی زنجیرە سووک
ceruminolytic	تۆینەری مۆمی گۆچکە	polypeptide c.	زنجیرە فرەپیپتید کە پیکهاتنەری گەردی پرۆتینە
cevic	ملی، گەردنی	chalasia	دەمخاوی: خاویوونەو و سستی دەرکە پیکهاتەیهکی لەش وەک خاوی دەرکە سوورینچک کە دەبیته هۆی گەرانهوێ
cervicectomy	لابردنی ملی منالدا		خواردن بۆ ناو دەم
cervicitis	سووتانەوێ ملی منالدا	chalazion	کالازیۆن: هەلاوسانیکی بچوک لە پیلۆدا
cervic(o)-	پارچەوشە بەمانای مل	chaliosis	بەهۆی سووتانەوێ چەورەگلاندەکانەو مسداری: نیشتنی مس لەشانهکاندا
cervicobrachialgia	قۆل و مل ئیشە: ژانی مل کە پەل بهاوێ بۆ قۆل بەهۆی پەستیورانی رەگی دەمار لە دیکەپەتکی ملدا	chalicosis	سینەتۆزی بەرد: سینەتۆزی بەهۆی تۆزی بەردەو
cervicocolpitis	سووتانەوێ زێ و ملی منالدا	chamaecephaly	تەختسەری: نرمی و تەختیی سەر
cervicovesical	تایبەت بە منالدا و میزەلدا	chamber	ژوور، دیو، خانە
cervix	مل ملی منالدا: بەشە تەسکە خوارەوێ منالدا	anterior c.	ژووری پێشەو: بۆشایی گۆی چاو لەنیوان گلیتەو رەنگینەدا
incompetent c.	ملی سست: شلی و بێ هیزی ملی منالدا	aqueous c.	ژووری ئاوی: ئەو بۆشاییە گۆی چاو کە شلە ئاویی تێدایە
c. uteri	ملی منالدا	hyperbaric c.	ژووری پەستان بەرز: ژوورێک رێژەی ئۆکسیجینی لەئاسایی زیاتر بێ
c. vesicae	ملی میزەلدا: بەشی خوارەوێ میزەلدا	posterior c.	ژووری پشتەو: بۆشایی گۆی چاو لەنیوان رەنگینەو هاوینەدا
cesium	سیزیۆم: توخمیکی کیمیایی	pulp c.	ژووری کرۆک: بۆشایی ئاسایی ددان لە ناوەراستی تاجی دداند
cestdicidal	شریتیکوژ: لەناوبەری کرمةشریتییهکان	vitrous c.	ژووری شووشەیی: ئەو بۆشاییە گۆی چاو کە شلە شووشەیی تێدایە
cestoda	کرمةشریتییهکان: کۆمەلێک کرمی مشەخۆر کە لەشیان پیکهاتوو لە سەر پارچەلەش و لەناو کۆئەندامی هەرسی بەرپرەدارەکاندا دەژین و لارفاکانیان لە ژۆر ئەندامی لەشدا دەبینرێن	chancre	شانکەر: زامی سەرەتایی نەخۆشی سیفیلس لەشوینی چوونە ژوورەوێ میکروبەکاندا
cestode	کرمی شریتی	chancroid	شانکروید: نەخۆشییە کە لەرێگە سیکسەو دەگوێزێتەو و هۆکارەکی میکروبیکە بەناوی هیموفیلەس دوکری و نیشانەی سەرەکی زامیکی بەژانە لەسەر ئەندامەکانی سیکس
cestoid	کرمی شریتی ئاسا	change	گۆران گۆڕین
cetirizine	سیتیریزین: دەرمانیکی دژەهیستامین بۆ هەستیار	fatty c.	گۆرانی چەوری: کۆبوونەوێ نااسایی چەوری لەخانەدا
cetrimonium bromide	برۆمیدی سیتريمۆنیۆم: گیراوەیەکی پاکژکار بۆ سووتانەوێ پیست و برین	channel	کەنال، جۆگە، کەند
		potassium c.	کەنالی پۆتاسیۆم

chaperone	چاودێر	chemistry	کیمیایە: زانستی لێکۆڵینەوەی توخمەکان و
character	سێفەت، خاسیەت کەسایەتی		پەڕەندییە ئەتۆمییەکانی مادە
characteristic	سێفەت، خاسیەت تایبەتمەند، تایبەت بەخۆ، دەستخێشێش	inorganic c.	کیمیای ناوئۆرگانی: لێکۆڵینەوەی ئەو ئاوێتانە لە زیندەوەرەوه سەرھەڵدەن
primary sex c.s	سێفەتە سێکسییە سەرەتایەکان: ئەو خاسییەتانەی نێر یا مێ کە راستەوخۆ لە زۆریووندا دەوریان ھەیە	organic c.	کیمیای ئۆرگانی: لێکۆڵینەوەی ئەو ئاوێتانە کاربۆنیان تێداپە
secondary sex c.s	سێفەتە سێکسییە دووھەمیەکان: ئەو خاسییەتانەی نێر یا مێ کە راستەوخۆ دەورەزناپێن لە زۆریووندا و دەورەبەری ھەڵقەڵێن	chem(o)-	پارچە وشە بەمانی کیمیایە، مادە کیمیایی
charcol	خەلووز	chemoattractant	زیندەراکێش: مادەیک زیندەوەر بۆلای خۆی راکێشی
activated c.	خەلووزی چالاککراو کە توانای ھەلمژینی زۆرە و ھەک دژە ھەریکی گشتی بەکار دێ	chemocautery	کوئەری کیمیایی: سووتاندن بە مادە کیمیایی
chart	چارت: نیشاندانی زانیاری بەشیوھە وێنەی ھەک گراف و خشتە	chemokine	کیمیاجولێن: مادەیک بترانی ھانی جوولەی خۆکە سێی ھە
Snellen's c.	چارتی سنێلین: وێنەیکە بۆ تاقیکردنەوەی تێژی بینین	chemokinesis	کیمیاجولێ: زیادبوونی جوولەی خانە بەھۆی نزیکبوون لە مادە کیمیاییەوه
cheek	گوپ، روومەت	chemoprophylaxis	خۆپاراستنی کیمیایی: خۆپاراستن لە نەخۆشی بە کارھێنانی مادە کیمیایی (دەرمان)
cheilectropion	لێوھەلگەراوھیی	chemoradiothera py	تیشکوکیمیادەرمانی: چارەسەر بە لێدانی تیشک و بە کارھێنانی مادە کیمیایی
cheilitis	لێوھەسۆ: سووتانەوەی لێو	chemoreceptor	وەرگری کیمیایی: وەرگری ھەستیار بۆ مادە کیمیایی
actinic c.	لێوھەسۆی ھەتاوی: سووتانەوەی لێو بەھۆی ھەتاوھە	chemosensitive	کیمیاسەتیار: ھەستیار بۆ گۆرانی پێکھاتە کیمیایی
angualr c.= perleche		chemosis	پەنمانی ناوچۆشی چاو
cheil(o)-	پارچە وشە بەمانای لێو	chemosurgery	نەشتەرکاری کیمیایی: شکاندنی شانە لەش بە رێگە کیمیایی
cheiloplasty	راستکردنەوەی لێو	chemosynthesis	دروستبوونی کیمیایی: پێکھاتنی ئاوێتە کیمیایی لە مادە ساکارتر
cheilorrhaphy	دروومانای لێو	chemotaxin	کیمیاجولێن: مادەیک بترانی
cheilosis	لێوھەلچراچان: ھەلچراچان و شەقاریوونی لێو بەھۆی کەمی رابوؤفلاڤینەوه	chemotaxis	کیمیاجولێ: جوولەی خانە لە ژێر کارگەری ھاندانی کیمیاییدا
cheilostomatoplas ty	راستکردنەوەی دەم و لێو	chemotactic	کیمیاجولێی
cheir(o)-	پارچە وشە بەمانای دەست	chemotherapy	کیمیادەرمانی: چارەسەری نەخۆشی بە مادە کیمیایی
cheiromegaly=megalocheiria		adjuvant c.	کیمیادەرمانی یارمەتیدەر: دەرمان بە مادە کیمیایی پاش لابرینی لوو
cheiroplasty	راستکردنەوەی دەست	combination c.	کیمیادەرمانی ئاوێتە: کیمیادەرمانی بە کەھنیانی زیاتر لەیک دەرمان
cheiropasm	کرژدەستی: کرژبوونی ماسولکەکانی دەست	induction c.	کیمیادەرمانی دەستپێک: ژەمی دەستپێکەری کیمیادەرمانی شێرپەنجە
chelate	یەکانگیروون: یەکانگرتن لەگەڵ کانتزایەکا کە تیایدا کانتزاکە ئەبێ بە بەشیک لە ئەلقەیک کیمیایی	chemotic	تایبەت بە پەنمانی ناوچۆشی چاو
chemabrasion	سووتاندنی کیمیایی: سووتاندنی چینی سەرھەوی تووژ و سەرتووژی پێست بەمەبەستی لابردنی خال و کوتراوی		
chemexfoliation=chemabrasion			
chemical	کیمیایی مادە کیمیایی		
chemist	کیمیازان، کیمیاگەر دەرمانساز		

chemotropic	کیمیاخۆر: وەرگری وزه له مادهی کیمیاییهوه	chloasma= melasma chloral c. hydrate	هەر شلهیهکی چهوری بۆن تیز کۆرالا ھایدرهیت: مادهیهکی ئارام بهخشه
chemotropism	کیمیاخۆری: جوولەوگەشه به هاندانی مادهی کیمیایی	chlorambucil	کلۆرامبوسیل: دەرمانیکی دژەشێرپهههیه له دهستهی خەردەلی نایتروجین
chenodeoxycholic acid	ترشی کینۆدیئۆکسی کۆلیک: زەرداوه ترشیکی سەرەتاییه یارمەتی هەرسی شیرینی و چهوهری و دەرھاویشتنی کۆلیستۆل دەدا	chloramphenicol	کلۆرامفینیکۆل: دژەزیندەبییهکی بەرین شه‌بەنگ که کاریگەرە دژی بەکتریای گرام پۆزەتیف و نیگەتیف
chest	سنگ، سینە	chlorcyclizine	کلۆرسایکلیزین: دژەهیستامینیکه بۆ چاره‌ی هەستیاری و ئالۆش بەکاردی کۆردایانزیۆکساید: دەرمانیکه له دهستهی بێنۆدایانزیپین که بۆ چاره‌ی بێئارامی و پەریشانی و وازھێنان له ئەلکھول بەکاردی
funnel c.= pectus excavatum		chlordiazepoxide	کلۆرھێگزیدین: دەرمانیکی دژەبەکتریایه به‌کاره دژی زۆر جۆری گرام پۆزەتیف و نیگەتیف و وه‌ک پارێزەر له‌ دلوپی چاوداو وه‌ک دژەهه‌و بۆ پاک‌کردنه‌وه‌ی ناوچه‌یی به‌کاردی
pigeon c. = pectus excavatum		chlorhexidine	کلۆرید: هەرئاویته‌یه‌ک کلۆر تیایدا پینکپه‌نهری نیگەتیف بێت
chiasm= chiasma	یه‌کتێرپ، یه‌کتێرپین	chloridorrhea	کلۆرشۆری: سکچوون کاتی پېسابی کلۆری زۆری تێدا بۆ
chiasma		chlorinated	کلۆراوی، کلۆرتیکراو
optic c.	یه‌کتێرپی بینایی: شوینی یه‌کتێرپینی دهمارەریشاله‌کانی دهماری بینایی له‌ مێشکی پێشەوه‌دا که له‌ تۆپه‌ی راست و چه‌په‌وه‌ دین	chlorination	کلۆراوی کردن، کلۆرتیکردن
chickenpox	دپکه‌ومیکۆته: نه‌خۆشییه‌کی فایرۆسی درمه‌ هۆکاره‌که‌ی فایرۆسی هێرپس له‌جۆری سڤیه‌ و یه‌کێک له‌ نیشانه‌ گرنه‌گانی بلقکردنی پێسته‌ که له‌ماوه‌ی چه‌ند رۆژێکدا له‌ پاش ماوه‌ی متبوونی 17-21 رۆژی هه‌موو له‌ش ده‌گرێته‌وه‌ و منداڵ سووک ده‌یگرێ به‌لام گه‌وره‌ و ساوا سه‌ختتر ده‌یگرن	chlorine	کلۆر: توخمێکی کیمیاییه‌ که کاریگه‌ری پاک‌کار و ره‌نگ لابه‌ر و ژه‌هریی هه‌یه‌ و بۆ بێهه‌وکردن و سپه‌کردنه‌وه‌ به‌کاردی کلۆرایت: خۆییه‌کی بێهه‌وکار و سپه‌که‌ره‌وه‌یه‌
chigoe	چیگۆ: جۆریک کێچه‌ که نه‌چێته‌ ناو درزی پێسته‌وه‌	chlorite	کلۆرۆفۆرم: شله‌یه‌کی بێره‌نگی شیرینی بۆن ئیسهرییه‌ وه‌ک تۆینه‌ر به‌کاردی و جاران به‌نجی پێ ده‌کرا
chillblain	تەزین: سڤیوون و ئاوسان و سووربوونه‌وه‌ی سهری په‌نجه‌ و گوێچکه‌ به‌هۆی سه‌رماوه‌	chloroform	کلۆرۆما: لوویه‌کی به‌دچاره‌ی سه‌وزپه‌نگ که له‌شانه‌ مۆخیه‌کاندا په‌یدا ده‌بێ
childbirth	مندالبوون	chloroma	کلۆرۆفیل: ده‌سته‌یه‌ک ئاویته‌ی سه‌وزی مه‌گنسیۆمی که له‌و زینده‌وه‌رانه‌دا هه‌ن که رۆشنه‌پێکهاتن ده‌کەن و تیشکی خۆر به‌کاردینن بۆ به‌ره‌مه‌پێنانی وزه‌
chill	له‌رز	chlorophyll	کلۆرۆفیلین: خویی کلۆرۆفیله‌ بۆ بێبۆنکردنی زامی پێست و میزو پېسابی به‌کاردی
chin	چه‌ناگه‌، چه‌نه‌	chlorophyllin	
Chi-square	کای دووجا: جۆریک پێوانه‌ و تێستی ئاماری بۆ نیشاندانی هاوپه‌یوه‌ستی بگۆره‌کان		
chlamydia	کلامیدیا: ره‌گه‌زێک له‌خیزانی کلامیدیاکان که هه‌ندیکیان ته‌راخوما و سووتانه‌وه‌ی میزه‌رۆ کۆم دروست ده‌کەن		
chlmydiaceae	کلامیدیاکان: خیزانیک به‌کتریای ورد که به‌ناچاری له‌ناو خانه‌دا ده‌ژین و خۆیان ناتوانن وزه‌ دروست بکه‌ن و خانه‌ی خانه‌خوێ هان ده‌ده‌ن بیان ماشێته‌وه‌ و ئینجا له‌ناو سایتۆپلازمی خانه‌خویدا گه‌شه‌ده‌کەن و زۆرده‌بن		
chlamydiosis	کلامیدیاداری: تووشبوون به‌ کلامیدیا		

chloropsia	سه‌وزیپی: ناتەواوییه‌کی بێنییه که شته‌کان به‌ره‌نگی سه‌وز ده‌بێنرێن	به‌کاریه‌ری تیشکی خۆر به‌ره‌م دێ و بۆ چاره‌سه‌ری ئێسکه‌نه‌رمه به‌کار دێ
chloroquine	کلۆرۆکۆین: ده‌رمانێکی دژئه‌میبیا و دژه‌سووتانه‌وه که له چاره‌ی مه‌لاریا و ئه‌میبیاداری و رۆماتیزمی جومگه‌دا به‌کار دێ	زراو: کیسه‌ی زه‌رداو زراوئێشه: ئازاری کیسه‌ی زه‌رداو گه‌وره‌بوونی زراو لا به‌ردنی زراو
chlorthiazide	کلۆرسایه‌زاید: ده‌رمانێکی میزاوه‌ره‌(میز زیاددکات) بۆ چاره‌ی په‌ستانی خوێن و ئاو به‌ند به‌کار دێ	زراوی: تاییه‌ت له کیسه‌ی زه‌رداو زراوه‌سۆ: سووتانه‌وه‌ی کیسه‌ی زه‌رداو لێکبه‌ستنی زراو ریخۆله‌ئه‌ستووره
chloroxine	کلۆرۆکسین: ده‌رمانێکه بۆ کرێش و سووتانه‌وه‌ی پێستی چه‌ور	لێکبه‌ستنی زراو و دوانزه‌گرێ
chlorpheniramine	کلۆرفینیرامین: ده‌رمانێکی دژه‌هیستامینه بۆ چاره‌ی هه‌ستیاری	لێکبه‌ستنی زراووه‌گه‌ده
chlorpromazine	کلۆرپرومازین: ده‌رمانێکه بۆ رشانه‌وه وه‌یمن کردنه‌وه	وێنه‌ی زراو وێنه‌گرته‌ی زراو
chlorpropamide	کلۆپروپه‌ماید: ده‌رمانێکی خۆراکی بۆ چاره‌سه‌ری نه‌خۆشی شه‌که‌ری جۆری 2	لێکبه‌ستنی زراو و به‌شی پێشه‌وه‌ی ریخۆله‌باریکه
chlortetracycline	کلۆرتیتراسایکلین: دژه‌زینده‌بیه‌که کاریگه‌ره به‌رامبه‌ر به‌کتیریاو زینده‌وه‌ره سه‌ره‌تاییه‌کان	زراوچوولێن: هانی کرژبوونی زراو بدات کۆلیسیستۆکاینین: هۆرمۆنێکه ریخۆله‌باریکه ده‌ری ده‌دات تا هانی کرژبوونی زراو بدات
chlorthalidone	کلۆرسالیدۆن: ده‌رمانێکی ده‌سته‌ی سه‌لفۆنه‌ماید که میزاوه‌ره‌و بۆچاره‌ی په‌ستانی خوێن و ئاو به‌ند به‌کار دێ	به‌ردی زراو دروستبوونی به‌ردی زراو دروومانی زراو
chloruresis	کلۆرمیزی: زۆری کلۆر له‌میزدا	کردنه‌وه‌ی زراو
chloruria	کلۆرمیزی	تاییه‌ت به‌جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
choke	خنکان خنکاندن، هه‌وا لێ برین	سووتانه‌وه‌ی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholangitis=cholangitis		پارچه‌وشه به‌مانای جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholangiectasis	به‌رینیوونی جۆگه‌ی زه‌رداو	لێکبه‌ستنی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداوو دوانزه‌گرێ
cholangiocarcinoma	کارسینۆمای جۆگه‌ی زه‌رداو: لویه‌کی به‌دچاره که له‌روکه‌شی جۆگه‌ی زه‌رداوی ناو جگه‌ردا په‌یدا ده‌بێ	لێکبه‌ستنی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداوو
cholangioenterostomy	لێکبه‌ستنی جۆگه‌ی زه‌رداوو و ریخۆله	لێکبه‌ستنی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداوو
cholangiogastrostomy	لێکبه‌ستنی جۆگه‌ی زه‌رداوو گه‌ده	گه‌ده
cholangiography	وێنه‌گرته‌ی جۆگه‌ی زه‌رداو	لێکبه‌ستنی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداوو
cholangioma	کارسینۆمای جۆگه‌ی زه‌رداو	به‌شی پێشه‌وه‌ی ریخۆله‌باریکه
cholangiosarcoma	سارکۆمای جۆگه‌ی زه‌رداو	به‌ردی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholangiostomy	ده‌رك کردنی جۆگه‌ی زه‌رداو	لا به‌ردنی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholangiotomy	کردنه‌وه‌ی جۆگه‌ی زه‌رداو	راستکردنه‌وه‌ی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholangitis	سووتانه‌وه‌ی جۆگه‌ی زه‌رداو	دروومانی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholanopoiesis	دروستکردنی زه‌رداوه‌ترشه‌کان و ماده‌کانی تری زه‌رداو له‌لایه‌ن جگه‌ره‌وه	کردنه‌وه‌ی جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
chole	زه‌رداو	جۆگه‌ی هاویه‌شی زه‌رداو
cholecalciferol	کۆلیکالسیفیرۆل: فیتامین D که له خۆراکه‌وه به‌ده‌ست دێ یان له‌پێستا	زه‌رداوی، زراوی به‌ردی زه‌رداو، به‌ردی زراو
cholecyst		
cholecystalgia		
cholecystectasia		
cholecystectomy		
cholecystic		
cholecystitis		
cholecystocolostomy		
cholecystoduodenostomy		
cholecystogastrostomy		
cholecystogram		
cholecystography		
cholecystojejunostomy		
cholecystokinetic		
cholecystokinin		
cholecystolithiasis		
cholecystorrhaphy		
cholecystotomy		
choledochal		
choledochitis		
choledoch(o)-		
choledochoduodenostomy		
choledochointerostomy		
choledochogastrotomy		
choledochojejunostomy		
choledocholithiasis		
choledocholithotomy		
choledochoplasty		
choledochorrhaphy		
choledochotomy		
choledochus		
choleic		
cholelith		

cholelithiasis	بەردی زراو دروستبوونی بەردی زراو	cholinergic	کۆلینێرژى، پاراسیمپاسى ئاسا: ھەر
cholelithotomy	لابردنى بەردى زراو		ھاندان و چالاکییەك كە بەھۆى ئەسیتایل
cholelithotripsy	وردکردنى بەردى زراو		کۆلینەوھ بێ وەك ئەو دەمارە ریشالانەى
cholemesis	رشانەوھى زەرداو، ھێنانەوھى زەرداو		ئەسیتایل کۆلین دەریژن یا ئەو
cholemia	زەرداوخوێنى: ھەبوونی زەرداوەترش یا زەرداو لە خوێندا		دەرمانانەى کاریگەریی لەو جۆرەیان
cholepoiesis	زەرداوسازی: دروستبوونی زەرداو لە جگەردا	cholinesterase	کۆلین ئیستەرەیز: ئەنزیمیكە ھانى شیبوونەوھى ئەسیتایل کۆلین و ئاویتە ھاوشێوەکانى دەدات
cholera	کۆلێرا: نەخۆشییەكى درمە ھۆکارەكەى بەکتریای فیبریۆ کۆلیرییە و ئەبێتە ھۆى سەجھوونیکى سەخت و رشانەوھ و كەمبوونەوھى شلەى لەش و و بە شێوھى پەتای بەریالۆ ئەنجامى كوشندەى زۆرى لى كەوتۆتەوھ	cholinoceptor	وەرگى كۆلینێرژى
choleraic	کۆلێرایى	cholinomimetic	ئەسیتایل کۆلین ئاسا، پاراسیمپاسى ئاسا
cholestasis	پەنگ خواردنەوھى زەرداو بەھۆى گېرانی رێژەوھى زەرداوھ وە لەناو یا لە دەرەوھى جگەردا		پارچەوشە بەمانای زەرداو، زراو
cholesterol	کۆلیستەرۆل: مادەپەكە زەرداوەترشەكان و ھۆرمۆنە ستێرۆیدیيەكانى لى دروست دەبى و پێكھێنەریكى سەرەكیى پەردەى خانەپە و بەزۆرى لە جگەردا دروست دەبى و پێكیشى لە خۆراكەوھ بەدەست دى و نیشتنى بە شێوھەكى ئاناسایی دەبێتە ھۆى دروستبوونی بەردى زەرداوو رەقینە لە دیواری خوێنبەركاندا	chol(o)-	زەرداویمیزی: ھەبوونی زەرداو لە میزدا
cholesterolemia= hypercholesterolemia	ئێستەرەیزى كۆلیستەرۆل: ئەنزیمیكە ھانى شیبوونەوھى كۆلیستەرۆل دەدات بۆ ترای گلیسیراید	choluria	كپرکراگە یی
cholesterolosis= cholesterosis	کۆلیستەرۆلدارى: نیشتنى ئاناسایی كۆلیستەرۆل لە شانەكاندا	chondral	ژانەكپرکراگە: ئازار لە كپرکراگەدا
cholesteroluria	کۆلیستەرۆلمیزی: ھەبوونی كۆلیستەرۆل لە میزدا	chondralgia	لابردنى كپرکراگە
cholesterosis	کۆلیستەرۆلدارى: نیشتنى ئاناسایی كۆلیستەرۆل لە شانەكاندا	chondrectomy	پارچەوشە بەمانای كپرکراگە
cholestyramine	کۆلیسترامین: رێژینیكە لەگەڵ زەرداوەترشەكان پەكانگېر دەبى و نایەلئ ریحۆلە بیانمژتت لەبەرئەوھ بۆ چارەى بەرزى كۆلیستەرۆلى خوین و ئالۆشى ھاوړی زەردوویی بەكاردى	chondri(o)-	كپرکراگە سق: سووتانەوھى كپرکراگە
choleuria=choluria	ترشى كۆلیك: زەرداوەترشیکى سەرەتایی	chondritis	پارچەوشە بەمانای كپرکراگە
cholic acid	کۆلین: ئەمینى چوارییە و یەكێكە لە دەستەى فیتامین B	chondr(o)-	کۆندرویلەست: خانەپەك كپرکراگە ی لى
choline		chondroblast	بەكەوێتەوھ
		chondroblastoma	کۆندرویلەستۆما: لووى بێوھى كۆندرویلەستەكان
		chondrocalcinosis	نیشتنى كالیسیۆم لە كپرکراگەدا
		chondrocyte	کۆندروسایت، كپرکراگەخانە
		chondrodynia	كپرکراگە ئێشە ، ژانى كپرکراگە
		chondrodysplasia	
		= dyschondroplasia	بەدپێكھاتنى كپرکراگە
		chondrodystrophy	سووتانەوھى كپرکراگەى سەرى ئیسك
		y chondroepiphysitis	کۆندروفايېرۆما: لووى كپرکراگەو ریشال
		chondrofibroma	دروستبوونی كپرکراگە
		chondrogenesis	كپرکراگە ئاسا
		chondroid	کۆندروما: لووى بێوھى كپرکراگەى ھایەلینى
		chondroma	كپرکراگە نەرە: نەرمبوونی ئاناسایی كپرکراگە
		chondromalacia	ھەبوونی ژمارەپەكی زۆر لووى كۆندروما لە لەشدا
		chondromatosis	کۆندرومایۆما: لووى كپرکراگەو ماسولە
		chondromyoma	دەردەكپرکراگە: ھەر نەخۆشییەكى كپرکراگە
		chondropathy	زێدەكپرکراگە: پارچەكپرکراگە كە لە سەرى ئیسكدا دروست دەبى
		chondrophyte	

chondroplasia	کرکراگە سازى: دروستبوونی کرکراگە	choriomeningitis	سووتانە وەى مێشکە پەردەى کۆرۆید
chondroplasty	راستکردنە وەى کرکراگە	chorion	کۆریۆن: پەردەى دەرهوە لە پەردەکانى کۆرپە لە کە پێکھاتووە لە ترۆفوبلاست و ناوەندە توێ و پاشان بەشى لاى کۆرپە لەى وێلداشى لى دروست دەبێ کۆریۆنى: تابیەت بەکۆریۆن
chondroporosis	کپکراگە پووتى: بۆشبوونی کرکراگە	chorionic	کۆریۆیدى-تۆپەیی: تابیەت بە کۆریۆید و تۆپەى چاو
chonrosarcoma	سارکۆماى کرکراگە: لوویەکی بەدچارەى کرکراگە کە لە کرکراگە خانەکانە وە سەرەل ئەدا	chorioretinal	سووتانە وەى کۆرۆید و تۆپەى چاو
chondrosis	دروستبوونی کرکراگە	chorioretinitis	دەردە کۆرۆید و تۆپە: پڕۆسە یەکی ناسووتانە وە ییە کە کۆرۆید و تۆپەى چاو دەگرێتە وە
chondrosteoma= osteochondroma	کردنە وەى کرکراگە	chorioretinopathy	کۆرۆید: بەشى ناوەراستى دیوارى گۆی چاو کە کەوتۆتە نێوان تۆپە و سپینە وە کۆرۆیدی
chondrotomy	کردنە وەى کرکراگە	choroidal	کۆرۆیدە سۆ: سووتانە وەى کۆرۆید
chord= cord	پەتک، ژى	choroiditis	سووتانە وەى کۆرۆید و برژانگە تەن
chorda	پەتکە سۆ: سووتانە وەى تۆو پەتک سووتانە وەى دەنگە ژى	choroidocyclitis	کۆم وەرگر: رەنگى ئاوێتەکانى کۆم وەربگرێ وەک هەندێ خانە
chorditis		chromaffin	لووی خانەى کۆم وەرگر وەک فیکۆکرومۆسایتۆما
chordotomy= cordotomy	کۆرییا: جوولەى یەک لەسەریەکی بەشیکی لەش بەشیۆە یەکی خۆنەویستانە و نااسایى	chromaffinoma	رەنگ وەرگر کۆماتینى
chorea		chromatic	کۆماتید: ھەریەک لە دوو نیوہەکی
acute c.= Sydenham's c. Huntington's c.	کۆرییاى ھەنتینگتۆن: نەخۆشییەکی زکماکیە دەناسرێتە وە بە کۆرییا یەکی بەردەوام و روولە خراپى ھاوڕێ لەگەڵ دواکەوتنى ئەقلی	chromatid	کۆمۆسۆم کە لە ناوەندە بەشدا بە یەکە وە بەستراون
Sydenham's c.	کۆرییاى سیدینھام: نەخۆشییەکی سنووردەرە لە تەمەنى 5-15 سالیدا روودەدا پەییوہندى بەتای رۆماتیزمیە وە ھەییو دەناسرێتە وە بە جوولەى خۆنەویست لە ژۆر شوێنى لەشدا پارچە وشە بەمانای پەردە ئەدینۆماى کۆریۆن	chromatin	کۆماتین: مادەى پێکھێنەرى کۆمۆسۆم کۆماتین: ئەو بەشەى ناوکی خانە کە بەرەنگە بنچینەییەکان رەنگ وەردەگرێ پارچە وشە بەمانای کۆماتین، رەنگ رەنگساز
chori(o)-	پارچە وشە بەمانای پەردە	chromato	کۆماتۆگرام: تۆمارى کۆماتۆگراف
chorioadenoma	ئەدینۆماى کۆریۆن	chromatogenous	کۆماتۆگراف: ئامێرى کۆماتۆگرافى
chorioamnionitis	سووتانە وەى کۆریۆن (پەردەکانى کۆرپە لە)	chromatogram	کۆماتۆگرافى: شێوازێکە بۆ
chorioangioma	ئەنجیۆماى کۆریۆن: لووی	chromatograph	دەستنیشانکردن و جیاکردنە وەى
chorioangioma	لوولە خوێنەکانى کۆریۆن	chromatography	مادە پێکھێنە رەکانى ناو تیکەلە یەک بەھۆى جیاوازی رەوتى مادە جیاوازەکانە وە بە ناو شلە یان گازدا
choriocarcinoma	کارسینۆماى کۆریۆن کە لوویەکی بەدچارە یە لە رووکە شەشە شەشە وێلداشە وە سەرھەل ئەدا	chromatolysis	شیبوونە وەى تەنۆچکەکانى نېسل بەھۆى زەبر و کەنەفتییە وە
choriocele	فتقى کۆریۆن، کیسی کۆریۆن	chromatolysis	رەنگدۆست: خانە یەک بە ئاسانى رەنگ وەربگرێ
chorioepithelioma		chromatophil	رەنگى، بۆیە دار ھەرخانە یەک بۆیەى تێدا بێ
choriocarcinoma	دروستبوونی کۆریۆن	chromatophore	بەد رەنگ بێنى: ناتەواوییەکی بېنېنە کە تیايدا رەنگەکان باش نابینرێن یاخود تەنى بێرەنگ رەنگا وەرەنگ دەبېنرێ
choriogenesis		chromatopsia	
chorioid= choroid	کۆریۆما: ھەرگەشە یەکی بەدچارە یا بێوہى (خۆشچارە) ی ترۆفوبلاست کارسینۆماى کۆریۆن		
chorioma			

chromatometry	رەنگبېنچپۆی: پشکنینی توانای دەرک کردن به رەنگەکان	chronobiology	کرونوبیۆلۆجی، زیندەوەرزانایی کات: لێکۆلینەوێی کاربەری کات لەسەر سیستەم و ریتمە زیندەوەرەکان
chromhidrosis	رەنگبەناردەقی: ئارەق کرێنەو بە ئارەق رەنگدار	chronognosis	هەستکردن بە تێپەڕینی کات
chromic acid	ترشی کرۆمیک: ناوی باوی سییەم ئۆکسیدی کرۆم کە مادەیەکی ژەهرو سووتێنەرە و ئۆکسێنەرێکی بەهێزە	chronograph	کاتیۆ: پێوهری کاتی ژۆرکەم
chromium	کرۆم: توخیکی کیمیاییە و وردەخۆراکیکی پتۆیستە بۆلەش بەلام کرۆمی پێنج بارگەیی شێرپەنجەسازە	chronotaraxis	کات لێ شتوان: ناناسینەوێی کات
chrom(o)-chromoblast	پارچەوشە بەمانای رەنگ کرۆمۆبلاست: خانەیەکی کۆریە لە کە خانەی بۆیەداری لێیکەوتنەو	chrysiasis	زێرداری: نیشتنی زێر لە شانەی زیندوودا
chromoclastogeni c	کرۆمۆسۆم شتوین: زەبرو زیان بە کرۆمۆسۆم بگەیەنێ	chrys(o)-chrysoderma	پارچەشە بەمانای زێر زێرپینچستی: گۆرانی رەنگی پتۆست بەهۆی نیشتنی زێرەو
chromocyte	رەنگەخانی: هەرخانەیەکی رەنگی یا بۆیەدار	chyle	کایل: ئەو شلە شیررەنگەیی کە لیمفەلوولەکانی ریخۆلەباریکە لە خواردنەو هەلی دەمژن
chromodacryorrhea	خوێننفرمێسکی: رشتنی فرمێسکی خوێناوی	chilomicron	کایلۆمایکرون: پۆلێک لە چەرەرپۆتینەکان کە کۆلیستەرۆل و ترایگلیسرایدی ناو خۆراک لە ریخۆلەباریکەو دەگوێژنەو بۆ ناو شانەکان
chromogen	رەنگساز	chilomicronemia	زۆری کایلۆمایکرون لە خوێندا
chromogenesis	دروستبوونی رەنگ و بۆیە	chyloperitoneum	کۆبوونەوێی کایل لە بۆشایی هەناودا
chromophil	رەنگدۆست: خانەیەک بەئاسانی رەنگ وەرئێگرێ	chylous	کایلوی، کایلی
chromophobe	رەنگنەوێست: خانەیەک بەئاسانی رەنگ وەرئەگرێ	chyluria	کایلمیزی: کایل لە میزدا
chromophobia	رەنگنەوێستی	chyme	کایم، پەلوولە: ئەو مادە نیمچە شلە خەستەیی لە ئەنجامی هەرسکردنی خواردندا دروست دەبێ
chromophore	رەنگی، رەنگدار	chymification	گۆڕین بۆ کایم، پەلوولەکردن، هەرس کردن
chromophoric	رەنگدار	chymotrypsin	کایمۆتریپسین: ئەنزیمیکی وەک تریپسین کاردەکاو لە ریخۆلەدا دروست دەبێ بە چالاک کردنی کایمۆتریپسینۆجین لەلایەن تریپسینەو
chromosome	کرۆمۆسۆم: پێکھاتەیەکی لەناو ناوکدا بریتییه لە رشتەیکە DNA کە زانیاریی بۆماوویی دەگوێژنەو و لە مۆفدا 46 دانە هەیە کە دوانیان کرۆمۆسۆمی توخمن XX یان XY و رەگەزی گیانەر ديارى دەکەن.	chymotrypsinogen	کایمۆتریپسینۆجین: پێشئەنزیمیکی ناچالاکە پەنکریاس دەریژێ و لە ریخۆلەباریکەدا بەهۆی تریپسینەو ورد دەبێ بۆ کایمۆتریپسین
homologous c.	کرۆمۆسۆمی هاوشێوە: جووتێک	cicaterectomy	لابردنی جێژام
Philadelphia c.	کرۆمۆسۆمی فیلادلفیا: شتواویبەکی کرۆمۆسۆمی ژمارە 22 کە قۆلە درێژەکەیی کورت دەبێ	cicatriral	تایبەت بە جێژام
sex c.	کرۆمۆسۆمی توخمی کە رەگەز دیاری دەکات و XY بۆ نێر و XX بۆ مێ	cicatrix	جێژام: قەتماغەی چاش چاکبوونەوێی زامی قوول
somatic c.	کرۆمۆسۆمی جەستەیی کە لە مۆفدا ژمارەیان 22 جووتە	cicatrization	دروستبوونی جێژام، شوێن بە جێمانی زامی قوول
chronic	درێژخایەن	ciclopirox	سایکلۆپایروۆکس: دەرمانیکی دژەقارچکی بەرین شەبەنگ
chron(o)-	پارچەوشە بەمانای کات، زەمان	cidofovir	سیدوفوفیر: دژەفایروۆسیکی بۆ چارەیی سووتانەوێی تۆرەیی چاو بە فایروۆسی
		-cide	سایتۆمیگالۆفایروۆس پارچەوشە بەمانای لەناوبردن، کوشتن

cilia	پێلۆ برژانگ کوک	enterohepatic c.	سووپى رىخۆله-جگه‌رى: سووپى زه‌رداو‌ه‌خوێ و ماده‌ جگه‌رییه‌کانى تر که له رىخۆله‌وه‌ ده‌مژرێن و ده‌گه‌ریته‌وه‌ بۆ جگه‌ر
ciliary	برژانگى کولکى	extracorporal c.	سووپى ده‌ره‌کى: سووپى خوێن له‌ده‌ره‌وه‌ى جه‌سته‌دا وه‌ک له‌ ناو گورچيله‌ى ده‌سکرد و ده‌زگای دڵدا
ciliata	کۆلکته‌کان: پۆلیک گیانه‌وه‌رى سه‌ره‌تایى که کولکيان هه‌یه و هه‌ندیکيان نه‌خۆشيسازن	placental c.	سووپى وێلداشی: سووپى خوێنى کۆرپه‌له
cillectomy	لابردنى به‌شیکى پێلۆ لای برژانگه‌وه‌ لابردنى برژانگه‌کان	portal c.	سووپى ده‌رگایى: سووپى خوێن له رىخۆله‌و سپله‌وه‌ به‌ خوێنه‌په‌نه‌رى ده‌رگاییدا بۆ جگه‌ر
cili(o)-	پارچه‌وشه‌ به‌مانای کوک	pulmonary c.	سووپى سى: سووپى خوێن له‌ سکۆله‌ى راسته‌وه‌ به‌خوێنه‌ره‌کانى سیه‌یه‌کاندا بۆ سى و گه‌رانه‌وه‌ى پاش ئۆکسیجیناوى بوون به‌ خوێنه‌په‌نه‌ره‌کاندا بۆ گوێچکه‌له‌ى چه‌پ
ciliophora	کۆلکداره‌کان: لقیک گیانه‌وه‌رى سه‌ره‌تایى که ئه‌ندامه‌کانى کولکيان هه‌یه‌و به‌زۆرى دوو ناوکیشیان هه‌یه‌(گه‌وره‌و بچوک)	systemic c.	سووپى سه‌ره‌کى: سووپى خوێن له‌ سکۆله‌ى چه‌په‌وه‌ بۆ شانه‌کانى له‌ش و گه‌رانه‌وه‌ى به‌ خوێنه‌په‌نه‌ره‌کاندا بۆ گوێچکه‌له‌ى راست
cilium	کوک، په‌ک دانه‌ کوک	circum-	پارچه‌وشه‌ به‌مانای ئه‌لقه‌، ده‌وراندوهر
cillosis	کرژپێلۆوی: کرژبۆونى پێلۆ	circumcision	خه‌ته‌نه، سونه‌ت: لابردنى پێستی پێشه‌وه‌ى سه‌رى چوک
cimetidine	سایمیتیدین: هاودزیکى وه‌رگه‌رکانى H2 هیس‌تامین که رشتنى ترشى گه‌ده‌ که‌م ده‌کاته‌وه‌و بۆچاره‌سه‌رى زامى گه‌ده‌ و دوانه‌گرێ به‌کارده‌ی	female c.	خه‌ته‌نه‌ى ئافه‌رت: هه‌ریه‌ک له‌و شێوازانەى له‌هه‌ندێ کۆمه‌لگادا په‌یره‌وى ده‌کرێن بۆ لابردن و ده‌سکاری کردنى به‌شیک له‌ده‌مى زێ ئافه‌رت وه‌ک لچى گه‌وره‌، لچى بچوک، قیتکه‌ و سه‌رى قیتکه‌
cine-	پارچه‌وشه‌ به‌مانای جووله‌ سینه‌ما	circumduction	سووپانه‌وه‌: جووله‌ى ئه‌لقه‌ى چاویان په‌ل
cineangiography	وێنه‌گرتنى سینه‌مایى لوله‌: وێنه‌گرتنى جووله‌ى لوله‌کانى خوێن به‌ ته‌کنیکی سینه‌مایى	circumflex	چه‌ماوه‌، که‌وانه‌یی
cineradiography	وێنه‌گرتنى سینه‌مایى تیشک به‌ ته‌کنیکی سینه‌مایى	circumrenal	به‌ده‌ورى گورچيله‌دا، له‌ده‌ورى گورچيله‌ سنووردار، دیاریکراو
cinerea	ماده‌ى خۆله‌میشی کۆنه‌ندامى ناوه‌ندى ده‌مار	circumscribed	لێواردار: ده‌وره‌دراو به‌ لێوارێک
ciprofloxacin	سپېرۆفلۆکساسین: دژبه‌کتريایه‌کى ده‌سکرده‌ کاریه‌ره‌ له‌دژى زۆر جۆرى به‌کتريای گرام پۆزه‌تیف و نېگه‌تیف رۆژانه‌، بیست وچار کاتژمێرى بازنه‌یی، ئه‌لقه‌یی	circumvalate	مۆمدارى: سووتانه‌وه‌ى شانه‌ى نێوانخانه‌یی ئه‌ندامیکى له‌ش به‌تایبه‌تى هى جگه‌ر
circadian	بازنه‌ هه‌ر شتیکى بازنه‌یی	cirrhosis	مۆمداریی ئه‌لکه‌ولى: به‌مۆم بوونى جگه‌ر له‌ مه‌یخۆردا به‌هۆى که‌مخۆراکى یان کاریه‌گرى درێژخایه‌نى ئه‌لکه‌وله‌وه‌ له‌سه‌ر جگه‌ر
circinate	بازنه‌کانى بێرى: بۆردیک که ژماره‌یه‌ک بازنه‌ى له‌سه‌ر کێشراوه‌ بۆ پشکنینى بێن	alcoholic c.	مۆمداریی زه‌رداوى: به‌مۆم بوون به‌هۆى په‌نگ خواردنه‌وه‌ى زه‌رداو‌ه‌وه‌ له‌ئه‌نجامى
circle	بازنه‌ى له‌سه‌ر کێشراوه‌ بۆ پشکنینى بێن	biliary c.	
Berry's c.s	بازنه‌ى ویلیس: لوله‌ خوێنه‌ لێکبه‌ستاوه‌کانى بڼه‌کى مێشک که له‌شێوه‌ى بازنه‌دايه‌ ته‌زبوى کاره‌با، بازنه‌ى کاره‌با		
c. of Willis	سووپ: سووپى خوێن به‌ دڵ و لوله‌کاندا سووپى کۆرپه‌له‌یی: سووپى خوێنى کۆرپه‌له‌ به‌ناوکه‌ په‌تکدا		
circuit	سووپى لاهه‌کى: سووپى خوێن به‌ لوله‌ لاهه‌کییه‌کاندا پاش گیرانى لوله‌ى سه‌ره‌کى		
circulation			
alantoic c.			
collateral c.			

	گیرانی بۆرییه‌کانی زەرداو لەناو یا لەدەرەوێ جگەردا	clavicle	چەلەمە: ئێسکی باریکی ئێوان کۆڵی سنگ و جومگەى سەرشان
cardiac c.	مۆمداریی دڵی: بەمۆم بوونی جگەر	clavicular	چەلەمەیی
cis-	بەهۆی نوشوستی دلەو	clavotomy	کردنەوێ چەلەمە بە نەشتەرکاری
cis-plastin	پارچەوشە بەمانای ئەملا، لای نزیک سیسپلاستین: دەرماننکی	clawfoot	چنگپیتی: جۆریک پێ کە کەوانەکی قوول و پەنجەکانی لە جومگەى ئێوان شانەو پەنجەدا ھەلکشاون و لە جومگەى ئێوان پەنجەکاندا ڤاکشاون
cistern	چالۆ، بۆشاییەک لەشدا ئاوی تێدای	clawhand	چنگدەستی: ڤاکشان و ڤووکانەوێ دەست و پەنجەکانی
cisterna	چالۆ		پاکردنەو
cistron	جین: بچووکترین یەکەى زانیاریی بۆماوویی	clearance	پاکردنەوێ خوین لە یوریا
citalopram	سینالۆپرام: دەرماننکی دژەخەمۆکییە	blood urea c.	پاکردنەوێ خوین لە کریاتینین
citrate	سترات: خوینی ترشی ستريک	creatinine c.	شکان، دابەشیوون
citric acid	ترشی ستريک: ترشیکە لە میووە ترشەکان وەردەگیرێ لەگەڵ کالسیۆم یەکانگیر دەبی و رێ لەخوین مەیین دەگرێ	cleavage	درز، قلیش
	سیتروپەکتريا: رەگەزێک بەکتريای گرام نێگەتیفی توول ئاسای بێهەواژی	cleft	قلیشی کۆم
citrobacter	سەریشک لە خێزانی بەکترياریخۆلەییەکان	anal c.	قلیشی سمت، قلیشی کۆم
Cl	هێمای توخمى کلۆر	gluteal c.	قلیشی مەلاشوو
clairvoyance	رۆشنبینی: جۆریک ئیدراکی دەرەستی کە زانیاری بەدەست دێ بە بێ بەکارهێنانی ھەستەکان	c. palate	پارشەوشە بەمانای ئێسکی چەلەمە
	گیرە، گیرەى نەشتەرکاری	cleid(o)-	کردنەوێ برینى چەلەمە لەکاتی لەدایکبوونی زەحمەتا
clamp	شلپە	cleidotomy	کلیماستین: دەرماننکی دژەهېستامین بۆچارەى ھەستيارى
clap=gonorrhea	کلاریسۆمایسین: دژەزیندەییەکی کارێگەر لەدژی زۆر جۆر بەکتريای گرام پۆزەتیف و نێگەتیف	clemastine	کرتە: دەنگنکی کورته لەکاتی کرژبوونی دڵدا لەھەندێ نەخۆشیدا دەبستری
clapotement	پۆل: دەستەیک لە زنجیرەى پۆلین کردنی گیانەوهراندا لەخوار تیرەو لەسەر لاقوھ چین:بەشێک لە دانیشتوان کە ھەندێ سیفەتی ھاوشیوەیان ھەیە	click	کلیدینیۆم: دەرماننکی دژەکۆلینتیرجیبی کرژبوون و رشتن لە کۆئەندامى ھەرسدا کەم دەکاتەو
clarithromycin	پۆلین کردن: ریزکردنی شتی ھاوشیوە لەسەر بنچینەى خاسیەتە جۆراوجۆرەکان	clidinium	کلیماکتەری: ئەو نیشانە ھۆرمۆنى و جەستەیی و دەروونیانەى لە پاش لێچوونەو(وەستانی بێئۆیژى) لە ئافرەتدا روودەدەن
class	شەلى، شەلین	climacteric	گەرە، ھەرەت، لوتکە
	شەلینی ناویناو: ئازارو لاوازی و شەلینی ناویناو لەکاتی رۆشتندا کە بەحەوانەو چاک دەبی و بەھۆی گیرانی خوینبەرەکانەو روودەدات	climax	کلیندامایسین: دەرماننکی دژەبەکتريایە لە لینکۆمایسین دروست دەکری و کارێگەرە دژی گرام پۆزەتیفەکان
classification	شەلینی خوینبەرەکانەو روودەدات	clindamycin	کلینیک، عەيادە: شوینی پشکنین و لێکۆلینەوێ نەخۆش وانەیکى کلینیکی
claudication	شەلینی ناویناو: شەلینی ناویناو	clinic	کلینیکی سەرپیتی
intermittent c.	بەھۆی پەنگ خواردنەوێ خوینەو لە خوینبەرەکاندا	ambulant c.	وانەیکى کلینیکی بە بێ حازربوونی نەخۆش
venous c.	ترس لە داخراوی: ترسی ناماقوول لە شوینی داخراو	dry c.	کلینیکی، پراکتیکی پزیشکی
		clinical	پسپۆری کلینیکی: شارەزای پراکتیکی پزیشکی
claustrophobia		clinician	

clinocephaly	تەختکاسەیی: تەختی یا چالۆی	clonism	کرژبونی ناویە ناوی خۆنەویستی ماسولکە
clip	گیرە: ئامیتریکی کانزایی بۆ لیکنزیک خستنه‌وه‌ی لیوارەکانی زامو داخستنی لولە‌ی خوێن	clonospasm	کرژبونی ناویە ناو، تپە‌تپیی ماسولکە
clitoridectomy	لابردنی قیتکە	clonus	کرژخواوی: کرژبوون و خاویونە‌وه‌ی خۆنە‌ویست و پە‌یتاپە‌یتای ماسولکە، تپە‌تپیی ماسولکە
clitoritotomy	برپینی قیتکە، خە‌تە‌نە‌ی ئافرەت	clonic	کرژخواو
clitorimegaly	زلفیتکە‌یی: گە‌وره‌بوونی قیتکە	clostridium	کلۆستریدیۆم: رە‌گە‌زێک بە‌کتربای
clitoris	قیتکە: پێکە‌تە‌یه‌کی درێژکۆلە‌ی بچوک لە‌ گۆشە‌ی پێشە‌وه‌ی نێوان لچە‌گە‌وره‌کانی دە‌می زێدا کە‌ توانای قیتبونه‌وه‌ی هە‌یه و هاوشێ‌وه‌ی چووک پیاو	c. bifermentans	بێ‌هە‌واژێ سپۆرساز لە‌ خێزانی باسیلاکان کلۆستریدیۆم بی‌فیرمێنتانس: جۆریکە‌ لە‌ پیسایی و خاکدا هە‌یه و هۆ‌کاریکی گانگرینی گازییە
clitorism	گە‌وره‌بوونی قیتکە هە‌ستانی بە‌رده‌وامی قیتکە	c. botulinum	کلۆستریدیۆم بوتولینە‌م: کلپستریدیۆمی هۆ‌کاری ژە‌هراوی بوونی بوتولیزم
clitoritis	قیتکە‌سۆ: سووتانە‌وه‌ی قیتکە	c. difficile	کلۆستریدیۆم دی‌فیسیل
clitoroplasty	راستکردنە‌وه‌ی قیتکە	c. novyi	کلۆستریدیۆم نو‌فی: هۆ‌کاری گانگرینی گازی
clivus	کلابە‌س: ئیسکێک لە‌ چالۆ پشته‌وه‌ی کە‌للە‌سە‌ردا	c. perfringens	کلۆستریدیۆم پیر‌فیرینجینس: باوترین هۆ‌کاری گانگرینی گازی
cloaca	کلۆکا: جۆ‌گە‌ی هاوبە‌شی می‌زو پیسایی و زاووزێ لە‌ برپەرە‌دارە‌ نزمە‌کاندا	c. tetani	کلۆستریدیۆم تیتانی: بە‌کتربایە‌کی باوی یخۆ‌لە و خاک و هۆ‌کاری نە‌خۆشیی دە‌رده‌کۆ‌پان
clobetasol	کلۆبیتازۆ‌ل: دە‌رمانێکی	c. welchii= c. perfringens	کلۆخوین، خوینی مە‌یو
clock	کاتژمێر	clot	کلۆخوینی کشمیشی: کلۆیە‌کی سوور
biological c.	کاتژمیری بایۆ‌لۆ‌جی: میکانیزمی کۆنترۆ‌لکردنی ئە‌و چالاکیانە‌ی لە‌ش کە‌ بە‌ شێ‌وه‌ی ریتمی دووبارە‌ دە‌بنە‌وه	currant jelly c.	بە‌هۆ‌ی ژۆ‌ری خرۆ‌کە‌سوورە‌کانی ناویە‌وه
clofibrate	کلۆ‌فایبرە‌یت: دە‌رمانێک بۆ کە‌مکردنە‌وه‌ی چە‌وریی خوین	laminated c.	کلۆخوینی چین‌چین: کلۆیە‌ک کە‌ لە‌ ئە‌نجامی میینی یە‌ک لە‌‌دوای یە‌کە‌وه‌ دروست ببێ
clomiphene	کلۆمیفین: ئیسترو‌جینیکی ناستیروئیدی بە‌کار‌ده‌هێ‌نری بۆ هاندانی دروستبوونی هێ‌لکە‌ لە‌ ئافرە‌تدا	clotting	خوین مە‌یین
clomipramine	کلۆمپیرامین: دە‌رمانێکی دژە‌خە‌مۆکی سیئە‌لقە‌یی	clotrimazole	کلۆتریمازۆ‌ل: ئاوێتە‌یه‌کی ئیمیدازۆ‌ل کە‌ وە‌ک دژە‌ قارچکێکی بە‌رین شە‌بە‌نگ بە‌کار‌دی
clonazepam	کلۆنازیپام: دە‌رمانێک لە‌دە‌ستە‌ی بێ‌نزۆ‌دا‌یازینین کە‌ لە‌‌درژی ئی بە‌کار‌دی	clouding	تە‌م‌گرتن، لێ‌ل‌ بوون
clone	کلۆن، زیندە‌کۆ‌پی: نە‌وه‌یه‌ک لە‌‌رووی بۆ‌ما‌وه‌یه‌وه‌ هاویە‌ک بێ‌ و بە‌شێ‌وه‌یه‌کی س‌روش‌تی یا دە‌س‌کرد لە‌ ژۆ‌ربوونی ناتوخمیی یە‌ک زیندە‌وەر یا یا یە‌ک‌خانه یا یە‌ک‌جینە‌وه‌ دروست بووبێ	c. of conciousness	لێ‌ل‌ بوونی هۆ‌شیاری
cloning	کلۆن کردن، زیندە‌کۆ‌پی کردن	cloxacillin	کلۆ‌گ‌زاسیلین: پە‌نسلینیکی
clonidine	کلۆنیدین: دە‌رمانێکە‌ لە‌ مێشکە‌وه‌ کار دە‌کا لە‌‌درژی بە‌‌ریزی پە‌ستانی خوین جگە‌له‌‌وه‌ش بۆ چاره‌ی کێشە‌ی بێ‌نۆ‌ترژی و ن‌شانە‌کانی وشک‌بوون بە‌کار‌دی		نیم‌چە‌دە‌س‌کرد کە‌ کاریگەرە‌‌درژی ستافیلۆ‌کۆکە‌سی بە‌‌ره‌م‌یه‌ری ئە‌‌نزی‌می پە‌نسلینە‌یز
		clozapine	کلۆزاپین: دە‌رمانێکی ئارام‌بە‌خش کە‌ بۆ چاره‌ی شیرۆ‌فرینیا بە‌کار‌دی
		clubbing	خ‌ربوونی سەر‌پە‌نجە: ئە‌‌ستو‌ربوونی کۆتایی پە‌نجە‌کانی دە‌ست و پێ‌ بە‌هۆ‌ی ژۆ‌ربوونی نە‌رمە‌شانه‌وه‌ نە‌ک‌ ئیس‌ک‌ خوار‌پێیی: گۆ‌جیی زکماکیانە‌ی پێ‌
		clubfoot	

clubhand	خواردەستى: گۆچى دەست	coat	بەرگ: پەردەيەك كە دىيى دەرهو وە يا ناوھەى ئەندامىك يا بەشىكى لەش دادەپۇشى
clumping	گەردبۆنەو، تۆپەل بون	cobalamin	كۆبالەمىن: ئاوتەيەك كە لە پىنكەتەى
clunis	سمت	cobalt	فېتامىن B12 دا ھەيە
clysis	شلە كەرنە ناو لەشەو بەھەر رىگەيەك بېجگە لە دەم		كۆبالت: توخمىكى كىمىيە ھەلمۇنى دەبىتەھۆى سىنەتۆزى و ھاوتاي كۆبال 60 لە تىشكەدرمانىدا بەكاردى
clyster	ھۆقنە	cobra	كوبرا: جۆرىك ماری ژەھراوى لە ئاسياو ئەفەرىقا
Co	ھېماى توخمى كۆبالت	cocaine	كوكاين: ئەلكەلۆئىدكە لەدرەختى كۆكا دەردەھىنرى يا لەكارخانە دروست دەكرى و وك بەنجگەر بەكاردى و زۆربەكارھىنانى ئەبىتەھۆى ئىدماى ھاوشىرپەنجەسان: لەگەل ھۆكارى تردا بېتەھۆى شىرپەنجە ھاوشىرپەنجەسازى
coaglutination	ھاومەين: گەردبۆنەى دژسازەكان پىكەو بەھاوكارىي چەند جۆرمەيىنەرئىك	cocarcinogen	
coagulability	تواناي مەيىن	cocarcinogenesis	
coagulant	مەيىنەر	cocci: pl of coccus	
coagulase	كۆئەگىولەين: مادەيەكى دژسازى بەكتريايى كە ھەندى جۆرى ستافىلۆكۆكەس دروستى دەكات و رەنگە بېتەھۆى دروستبۆونى كۆخوئىن لە لولەكاندا	coccidia	كۆكسىدىا: ژىرپۆلئىك لەگيانەوەرە سەرەتابىە مشەخۆرەكان نىمچەكۆكسىدىاكان: جۆرىك قارچكى نەخۆشى ساز نەخۆشى نىمچەكۆكسىدىا كە بەھۆى ھەلمچىنى نىمچەكۆكسىدىاوە دروست دەبى و نىشانەكانى لە ھەلامەت دەچى كۆكسىدىادارى: نەخۆشى كۆكسىدىا كە زۆربەى كات بى نىشانەيەو بەدەگمەن دەبىتەھۆى سىكچون كۆكسىدىا: يەك كۆكسىدىا كۆكۆباسىللا: بەكتريايەك لەئىوان كۆكەس و باسىللادا بى ، نەخپ نەتوولئى خپەبەكتريا، كۆكەس خپەبەكتريا، كۆكەس كۆكەسى، خپەبەكتريايى كلېنچكەيى لابرەنى كلېنچكە كلېنچكەئىشە كەرنەوھى كلېنچكە كلېنچكە: بەشى كۆتايى برېرەى پشت ھەرشىكى لولپىچى لولپىچ: بەشىكە لە گۆچكەى ناوھەو و پىنكەتەيەكى گەرنكى بىستەنە كۆد، رىسا كۆد: سىستەمىك بۆ گواستەوھى زانىبارى كۆدى بۆماوھى: چۆئىتى رىزبۆونى نىوكۆلتايدەكان لە رشتەى پۆلى
coagulation	كۆئەگىولەين: مادەيەكى دژسازى بەكتريايى كە ھەندى جۆرى ستافىلۆكۆكەس دروستى دەكات و رەنگە بېتەھۆى دروستبۆونى كۆخوئىن لە لولەكاندا	coccidioidomycosis	
blood c.	دەمەيى مەيىو مەيىن، دروستبۆونى كۆخوئىن خۆئىن مەيىن، خۆئىن گىرسانەو: پىرۆسەيەكى زنجىرەيە كە تىايدا ھۆكارە جىاواژەكانى مەيىن كارلەگەل يەك دەكەن بۆ دروستكەرنى كۆئەك فايبرىنى نەتواو خۆئىن مەيىنى بەربىلاوى ناولولەكان: نەخۆشىيەكى خوين بەربۆونە كە تىايدا كۆلى زۆر لەناو لولەكانى خويندا دروست دەبى و ئەمەش دەبىتەھۆى كەمبۆونەوھى ھۆكارەكانى مەيىن و سەرەنجامىش خوينبەربۆونى بەربىلاو دەردەمەيىن: ھەر تىكچوونىكى خوين مەيىن	coccidiosis	
disseminated intravascular c.		coccidium	
		coccobacillus	
coagulopathy		coccobacteria	
consumption c.= disseminated intravascular coagulation coagululum	مەيىو، كۆ	coccus	
coalescence	يەكگەرتن، تىكەل بون	coccal	
coapt	نەيىكخستەو	coccygeal	
coarctate	لەيەك توندبۆون 2)لەيەك توند كەرن 3) لى توندبۆو	coccygectomy	
coarctation	تەنگبۆونەو	coccygodynia	
c. of aorta	تەنگبۆونەوھى شاخوئىنبەر: بەدپىكەتەيكى ناوچەيى لە شاخوئىنبەردا كە چىنى ناوھەندى دىوار ناتەواو و دەبىتەھۆى تەنگبۆونەوھى شاخوئىنبەر	coccygotomy	
		coccyx	
		cochlea	
		code	
		genetic c.	

	نیشانه‌کانی ئاوکردنی لووت و لەرزو	
	تایەکی کەم	
	هەلامەت، پەسیوی	
codeine	common c.	
	cold sore= herpes simplex	
	colectomy	لابردنی کۆلۆن یا بەشیکی
codon	colibacillus= Escherichi coli	
	colic	پنچی سک، ژانەسک، باژەلە کۆلۆنی، ریحۆلەیی
	biliary c.	پنچی زراو، زراوئێشە
coefficient	infantile c.	باژەلە: ژانەسکی منداڵ لە سێ مانگی
biological c.		یەکەمی تەمەندا
correlation c.	renal c.	پنچی گورچیلە، گورچیلەئێشە: نازاری
		گورچیلە بەهۆی کێشەیی لولەکانی خوێن
		و بەرد و لووی کۆئەندامی میزەوه
sedimentation c.	colicky	پنچدار، بەژان، تاییبەت بە پیچ و ژانی
-coele		ناوبەناو
coelom	colicystitis	سووتانەوهی میزەلدا بە میکروبێ
coenurosis		ئیشیریشیا کۆلای
	coliform	کۆلای ئاسا، هاوشتۆهی ئیشیریشیا
coenurus		کۆلای و باسیلا گرام نێگەتیڤەکانی
		گورچیلە
coenzyme	colitis	کۆلۆنەسۆ: سووتانەوهی کۆلۆن
	amebic c.	کۆلۆنەسۆی ئەمیبایی
coeur	ischemic c.	کۆلۆنەسۆی بێخوێنی
cofactor	ulcerative c.	کۆلۆنەسۆی بەزام: سووتانەوهی
		دریژخایەنی کۆلۆن هاوڕێ لەگەڵ سک
		ئێشە و هەبوونی خوێن و لینجاو لە
cohesion		پیساییدا
cohort	colitoxin	کۆلێتۆکسین: ژەهری بەکتریا
		ئیشیریشیا کۆلای
coil	collagen	کۆلاجین: پڕۆتینی دەرەوهی خانەیه کە
coinfection		پنکهااتەیهکی سەرەکی
		بەستەرەشانه‌کانە و مایە توندوتۆلی و
		لاستیکیانە
coitophobia	collagenous	کۆلاجینی
coitus	collagenase	کۆلاجینەیز: ئەنزیمێکە هانی
		شیبوونەوهی کۆلاجین دەدات
c. interruptus	collagenation	دروستبوونی کۆلاجین
	collagenitis	کۆلاجینەسۆ: سووتانەوهی ریشالە
		کۆلاجینییه‌کان
colchicine	collagenocyte	کۆلاجینەخانە
	collagenogenic	کۆلاجینساز
	collagenolysis	شیبوونەوهی کۆلاجین
cold	collagenolytic	کۆلاجین شیکار، کۆلاجین شکین

collapse	هه‌ره‌س هه‌ره‌سی سووړانی خوځین و بوورانه‌وه داته‌پین و دارمانی ئەندامیکی له‌ش	colopexy	به‌ستنه‌وه و هه‌لواسینی کۆلۆن
collar	ملبه‌ست ملیوان ئەلقه	coloproctectomy	لا‌بردنی کۆلۆن و ریکه
cervical c.	ملبه‌ست: ئەلقه‌یه‌ک له‌مل ده‌کړی بۆ پالېشتی برېږه‌کانی مل	coloptosis	داکه‌وتنی کۆلۆن
collateral	لاوه‌کی، هاوته‌نښت، لوه‌له‌خوځینی باریک که له‌لوه‌له‌ی ئەستوورتره‌وه ده‌رده‌چی سووتانه‌وه‌ی تۆوه‌پنټک	colopuncture=colocentesis	ره‌نگ
colliculitis	پنټک، گرتک‌کی بچوک	color	ره‌نگی ته‌واوکه‌ر
colliculus	تۆوه‌پنټک: به‌شیک له‌ناو میزه‌رۆی پیاو‌دا که جۆگه‌ی پرۆستات و تۆوه‌جۆگه‌کانی تیندا ده‌کړیته‌وه	complementary c. primary c.	ره‌نگی سه‌ره‌تایی: له‌بیردۆزی نیوتندا بریتین له‌حه‌وت ره‌نگه‌که‌ی شه‌به‌نگ و له‌چاپدا بریتینله‌شین و زه‌ردو سوور و به‌پټی بیردۆزی هیلمه‌ولتز بریتین له‌سوور و سه‌وزو‌شین
seminal c.	تۆوه‌پنټک	colorectostomy	ل‌یکه‌به‌ستنی کۆلۆن و ریکه
c. seminalis	شل، شله‌ریژ	colorectum	کۆلۆریکه: دوا‌بین ده‌سانتیمه‌تر له‌ریخۆله‌که‌کوتایی کۆلۆن و هه‌موو ریکه ده‌گرتنه‌وه
colliquative	کۆلۆید: گیراوه‌یه‌کی کیمیا‌یی که ته‌تۆچه‌ی نه‌تواوه و نه‌نیشتی تیدا‌بی که‌تیره‌یی	colorectal	کۆلۆریکه‌یی
colloid	کۆلۆیدی	colorimeter	ره‌نگپټو: ئامتریک بۆ پټوانی تینی ره‌نگ له‌ناو شله‌دا
colloidal	مل هه‌ر شتیکی وه‌ک مل	colorrhaphy	دروومانی کۆلۆن
collum	ده‌مشۆر، غه‌رغه‌ره	colosigmoidoscopy	کۆلۆسیگمۆیدیی: پشکنینی کۆلۆن و سیگمۆید به‌ناو‌بین
collutory	پارچه‌وشه به‌مانای کۆلۆن	colostomy	ده‌رک کردنی کۆلۆن: کردنه‌وه‌ی ده‌رکه‌یه‌ک له‌نیوان کۆلۆن و ده‌ره‌وه‌دا له‌سه‌ر دیواری سک ده‌رکه‌ی کۆلۆن
col-	ده‌رزی کردن به‌کۆلۆندا	dry c.	ده‌رکه‌ی کۆلۆنی وشک
colocentesis	هۆقنه‌ی کۆلۆن	wet c.	ده‌رکه‌ی کۆلۆنی ته‌پ
coloclyster	ل‌یکه‌به‌ستنی دووبه‌شی کۆلۆن به‌یه‌که‌وه به‌ستنه‌وه‌ی کۆلۆن	colostrum	ژه‌ک: شیر یه‌که‌م چه‌ند رۆژی پټیش و پاش مندالبوون
colocolostomy	کۆلۆن: ئەو به‌شه‌ی ریخۆله‌ی ئەستووره‌که ده‌که‌و‌یتته‌نیوان کو‌یره‌(سیکه‌م) و ریکه‌وه	colotomy	کردنه‌وه‌ی کۆلۆن
colofixation	کۆلۆنی دابه‌زیو	colovesical	کۆلۆن-میزه‌ل‌دان
colon	کۆلۆنی چه‌پ	coloplagia	زی‌ئ‌ت‌شه: ئازاری ناو‌زی
ascending c.	کۆلۆنی راست	coloplectasia	به‌رینه‌زیی: به‌رینه‌بوونی زی
descending c.	کۆلۆنی سیگمۆید، کۆلۆنی هه‌وز	colpectomy	لا‌بردنی زی
irritable c.	کۆلۆنی ئاسۆیی	colpitis	زی‌سۆ: سووتانه‌وه‌ی زی می‌یی‌نه
=irritable bowel syndrome	کۆلۆنی: تاییه‌ت به‌کۆلۆن	colp(o)-	پارچه‌وشه به‌مانای زی
left c.	گۆشه‌ی کۆلۆن، سووچی کۆلۆن	colpoccele	فتقی زی
right c.	ده‌رده‌کۆلۆن: هه‌ر نه‌خۆشییه‌کی کۆلۆن	colpocleisis	داخستنی زی به‌نه‌شته‌رکاری
sigmoid c.	کۆلۆنی: پشکنینی ناوه‌وه‌ی کۆلۆن به ناو‌بین	colpocystitis	سووتانه‌وه‌ی زی و میزه‌ل‌دان
spastic c.=irritable c.	کۆلۆنی: کۆمه‌ل‌یک به‌کتريا که پ‌یکه‌وه کۆبوونه‌ته‌وه	colpocystocele	فتقی میزه‌ل‌دان بۆ ناو‌زی
transverse c.		colpocytology	خانه‌زانیی زی
colonic		colpohyperplasia	گه‌شه‌ی زیاده‌را‌ده‌ی رو‌پ‌ۆشه‌شانه‌ی زی
c. flexure		colpoperineoplasty	راستکردنه‌وه‌ی زی و که‌فه‌ل
colonopathy		colpoperineorrhaphy	دروومانی زی و که‌فه‌لی دراو
colonoscopy		colpopexy	به‌ستنه‌وه‌ی زی شل به‌دیواری سکه‌وه
colony			

**colpoptosis=vagin
ocele**

colporrhagia

colporrhaphy

colporrhexis

colposcope

خوێنبه‌ریبونی زێ
درومانی زێ
درپانی زێ
زێبین: ئامێرنکی بۆ پشکنینی زێ و ملی
مندالدان

colpospasm

colpostenosis

colpoxerosis

column

vertebral c.

columnization

coma

کرژنبیی : کرژبوونی زێ
تەنگ زنبیی: تەنگبوونه‌وه‌ی زێ
وشکرنیی: وشکی نائاسایی زێ
ستوون
ستوونی ب‌پر‌ه، ب‌پر‌ه‌ی پشت
پالپشت کردنی زنبی شل به تاملپۆن
ب‌ه‌ه‌وشی: حاله‌تی نه‌مانی ه‌ه‌شیاری به
جۆرنیک نه‌خۆش به هانده‌ری به‌ه‌یزیش
خه‌به‌ری نه‌ب‌یت‌ه‌وه

alcoholic c.

diabetic c.

hepatic c.

irreversible c.

uremic c.

ب‌ه‌ه‌وشیی ئه‌لکه‌ه‌ولی: ب‌ه‌ه‌وشی به‌ه‌وی
خواردنه‌وه‌ی زۆری ئه‌لکه‌ه‌وله‌وه
ب‌ه‌ه‌وشیی شه‌که‌ری
ب‌ه‌ه‌وشیی جگه‌ری
ب‌ه‌ه‌وشیی نه‌گه‌راوه، مردنی م‌یشک
ب‌ه‌ه‌وشیی یوریاخوینی: ب‌ه‌ه‌وشی به‌ه‌وی
نوشوستی گورچيله‌وه

**c. vigil= locked-
in syndrome
comatose**

combustion

comedo

ب‌ه‌ه‌وش
سووتان، گرگرتن
کۆمیدۆ: جۆرنیک زبیکه‌ی پ‌یست که
پ‌یکهاتوه له پارچه‌یه‌ک ک‌یراتین و
چه‌وریی پ‌یست له‌ده‌می کونی موودا که
زۆرجار به‌ک‌تریاشی ت‌یدا‌یه

closed c.

open c.

**comedones = pl.
of comedo
commensal**

هاوژین: زینده‌وه‌رنیک له‌گه‌ل یا له‌ناو
زینده‌وه‌رنیکی تردا بژی و سوودی لی
وه‌ربگری به‌لام زیانی پی نه‌گه‌یه‌نی

commensalism

commissure

هاوژینی
پ‌یبه‌ست: شوینی پ‌یکه‌وه‌نوسانی
دووپارچه‌ی شت‌یک وه‌ک شوینی پ‌یکه‌وه
نوسانی نووکه‌کانی زمانه‌ی دل

anterior c.

پ‌یبه‌ستی پ‌یشه‌وه: به‌ندیک ریشال له
ن‌یوان ه‌ردو نووکه‌گزی م‌یشکدا

posterior c.

commissurorrhaphy

پ‌یبه‌ستی پشت‌ه‌وه
درومانی پ‌یبه‌ست

commissurotomy

communicable

communication

community

compensation

compensatory

complaint

chief c.

compliment

complex

AIDS-related c.

**antigen-antibody
c.**

Ghon c.

Electra c.

immune c.

inferiority c.

Oedipus c.

**primary c.=Ghon
c.**

کردنه‌وه‌ی پ‌یبه‌ست بۆ گه‌وره‌کردنی
ده‌م(کون)

گواستراوه: بتوانی له‌که‌سیکه‌وه

ب‌گۆزرنه‌وه‌ بۆ که‌سیکی تر

گه‌یاندن | په‌یه‌ه‌ندی پ‌یوه‌کردن

کۆمه‌لگا: کۆمه‌لیک تاک له شوینیکی

دیاریکراودا بژین

قه‌ره‌بووکردنه‌وه | قه‌ره‌بوو:

له‌ده‌روون‌زانیدا هه‌ولی شعوری یا نه‌ستی

بۆ پ‌یکردنه‌وه‌ی نو‌قسانیه‌کی راسته‌قینه

یا خه‌یالی

قه‌ره‌بووی

نیشانه | گله‌یی، شکایه‌ت | نه‌خۆشی

نیشانه‌ی سه‌ره‌کیی نه‌خۆشی

ته‌واوکه‌ر: پ‌رۆسه‌یه‌کی زنجیره‌یی که له

ده‌سته‌به‌رکردنی به‌رگری شله‌بیدا و له

سووتانه‌وه‌دا رۆل‌یکی گرنگ ده‌بینی وه‌ک

هاندانی به‌رینبوونی لووله‌کان و

زیادکردنی ده‌لاندنی لووله‌کان و هاندانی

ماشینه‌وه‌و شیکردنه‌وه‌ی خانه‌ ب‌یگانه‌کان

یه‌ک‌گرته: چه‌ند شت‌یک پ‌یکه‌وه‌ بن وه‌ک

کۆمه‌لیک ن‌شانه‌ی جۆراوجۆر | گر‌یی

ده‌روونی | ئالۆز

یه‌ک‌گرته‌ی ئه‌یدز: کۆمه‌لیک ن‌شانه‌ی

تووشبوون به‌ شه‌یدز له قوناغه

ه‌نیوره‌کانی نه‌خۆشیه‌که‌دا وه‌ک

ئه‌ستوربوونی لیمفه‌گر‌یکان و تاو

سکچوون و که‌مک‌یشی

یه‌ک‌گرته‌ی د‌ژساز و د‌ژه‌تن

یه‌ک‌گرته‌ی گۆن: له‌ سیلی سه‌ره‌تاییدا

بریتیه له زامی سی و ئه‌ستوربوونی

لیمفه‌گر‌یکانی نزیک

گر‌یی ئیل‌یک‌ترا: له‌ ده‌روون‌شیکاریدا هه‌زی

کچ بۆ باوک و هه‌سوودی به‌دایک

یه‌ک‌گرته‌ی به‌رگری: یه‌ک‌گرته‌ی د‌ژساز و

د‌ژه‌تن

گر‌یی خۆبه‌که‌م زانین: هه‌ستکردنی

نه‌ستیانه‌ی مرۆڤ به‌ که‌میی خۆی که

ره‌نگه‌ ب‌ب‌یت‌ه‌وی شه‌رم‌نی یا

په‌لامارده‌ری و خۆبه‌زل زانین

گر‌یی ئۆد‌یپ: له‌ده‌روون‌شیکاریدا هه‌زی

کۆر له‌ دایک و هه‌سوودی به‌ باوک و ئه‌و

هه‌ستوسۆزه‌ی هاو‌پ‌ینه‌ له‌گه‌ل ئه‌م

حاله‌ته‌دا

symptom c.	کۆنیشانه، سیدنرۆم: کۆمه‌لیک نیشانه‌ی نه‌خۆشی	conditioning	مه‌رجاندن: فیتربوون له‌ریگه‌ی به‌ستنه‌وه‌ی وه‌لامیکه‌وه به هاندهریکه‌وه که له‌سه‌ره‌تادا هیچ په‌یوه‌ندیی به‌و وه‌لامه‌وه نیه ئه‌ویش به‌وه‌ی ئه‌و هاندهره له‌سه‌ره‌تاوه شان به‌شانی هاندهریکی تر ئاراسته‌بکری که وه‌لامه‌که به‌ره‌م ده‌هینی راهاتن، راهینان
complexion	ره‌نگی پیتست(ی ده‌موچاو)	condom	کۆندۆم: به‌رگیکه ئه‌کری به‌سه‌ر چووکدا له‌کاتی جووتبووندا بۆ رێگرتن له سکپربوون و هه‌وکردن
compliance	نه‌رمی، گوشاره‌رگری په‌یره‌وکردن	conductance	گه‌یه‌نه‌ری
complication	ماک: روودانی نیشانه‌ی نااسایی یا نه‌خۆشییه‌کی تر له‌گه‌ل یان له‌ئه‌نجامی نه‌خۆشیدا	conduction	گه‌یاندن (کاره‌با و ده‌نگ و گه‌رما)
component	پیکهاته، پیکه‌ینه‌ر	anterograde c.	گه‌یاندنی به‌ره‌وپیش
compound	ئاوێته‌ی کیمیایی پیکهاته، هه‌رشتیک له دوو پیکه‌ینه‌ر یا زیاتر پیکه‌اته‌یی	retrograde c.	گه‌یاندنی به‌ره‌وودا
inorganic c.	ئاوێته‌ی ناوئێرگانی، ئاوێته‌ی ناکاربوونی	condyle	گرتک: درێژبوونه‌وه‌یه‌کی سه‌رخری ئێسک
organic c.	ئاوێته‌ی ئۆرگانی، ئاوێته‌ی کاربوونی	condyloma	گرتکه‌زام: زامی به‌رزه‌وه‌بووی پیتست
compress	کۆمپریس: قوماشی قه‌دکراو که به‌وشکی یا ته‌پری به‌ساردی یا گه‌رمی به‌ گوشاره‌وه له‌سه‌ر سه‌ر شوینیکی له‌ش داده‌نری	c. latum	گرتکه‌زامی تخته: زامی پان و ته‌ختی سیفیلس له‌ده‌وری کۆم و ناوگه‌لدا
compression	گوشاردن گوشران، په‌ستێوران	condylectomy	لابردنی گرتی ئێسک
compulsion	ناچاربوون ره‌فتاری ناچاری و ناماقوول که که‌سه‌یک بێ ویستی خۆی ئه‌نجامی ده‌دات پالنه‌ری ره‌فتاری ناچاری	cone	قووجه‌ک هه‌ر پیکه‌اته‌یه‌کی قووجه‌کی
compulsive	ناچار، بێخۆیانه	retinal c.	قووجه‌کی تۆپه: قووجه‌که‌خانه‌ی تۆپه‌ی چاو
concave	ناوچال	confabulation	خه‌یاالات: تیکه‌لبوونی نه‌ستییه‌نه‌ی خه‌یاڵ و بیره‌وه‌رییه‌ راسته‌قینه‌کان
conceive	سک پێبوون تیکه‌یشتن، ده‌رك پێکردن	confidentiality	رازدارى: یه‌کێک له‌بنه‌ماکانی ئه‌خلاقی
concentrate	خه‌ستکردنه‌وه، چرکردنه‌وه خه‌سته ته‌ریکیزکردن، تێرامان خه‌سته	conflict	پزیشکی که سنوورداده‌نی بۆ
concentration	خه‌ستبوونه‌وه تێرامان خه‌ستی، چری	confluence	خستنه‌رووی زانیارییه‌کانی نه‌خۆش بۆ که‌سی سێیه‌م
concept	چه‌مک، مه‌فه‌وم: وێنه‌و بیرۆکه‌ی شتیک له‌مێشکدا	confluent	ململانی، نه‌گونجان ململانیی ده‌روونی
conception	سکپربوون: رووانی پلاستوبلاست و دروستبوونی زایگۆتێکی زیندوو له‌مندالدا چه‌مک	confluent	یه‌کگرتن، به‌یه‌ک گه‌یشتن
conceptus	سک: کۆریه‌له له‌پیتانه‌وه تا له‌دایک بوون به‌په‌رده‌کانی ده‌وریشیه‌وه	confrontation	به‌یه‌ک گه‌یشتوو، تیکه‌ل بوو
concha	قاوغ	confusion	روویه‌رووبوونه‌وه، به‌ره‌نگاریبوونه‌وه
concordance	هاوچییی، جووتی	congener	په‌شێوزنه‌ی: په‌شێوی له‌تیکه‌یشتنی کات و شوێن و ناسینه‌وه‌ی خه‌لکدا
concrecence	پیکه‌وه‌گه‌شه‌کردن	congener	شتیکی هاوتا، هاوشیوه له‌گه‌ل شتیکێ تردا
concretion	به‌رد: کۆبوونه‌وه‌ی ماده‌ی ره‌قی	congenerous	هاوتا، هاوشیوه
concussion	ناوئێرگانی له‌له‌شدا ره‌قبوون	congenital	زکماکی: حاله‌تیک له‌پیش له‌دایکبوونه‌وه سه‌ری هه‌لدایی
c. of the brain	ته‌کان، ته‌کانخواردن: زه‌بریکی قایم و یا ئه‌و زیانه‌ی لێی په‌یدا ده‌بی	congestion	خوینبه‌ند: کۆبوونه‌وه‌ی نااسای خوین و پیکه‌اته‌کانی له‌به‌شیک له‌شدا
condensation	له‌ئه‌نجامی ته‌کان و هیدمه‌ی سه‌ردا خه‌ستکردنه‌وه، په‌ستانه‌وه	venous c.	خوینبه‌ندی خوینبه‌نه‌ری
condenser	په‌ستێوه: ئامێرێک بۆ خه‌ستکردنه‌وه‌ی ماده‌ یا گۆزینی گاز بۆ ماده‌ی شل په‌ستێوه: ئامێرێک بۆ پرکردنه‌وه‌ی ددان	congestive	خوینبه‌ندی
		conglobation	خپبوون
		conglutination	پیکه‌وه‌لکان، مه‌ین
		coniosis	نه‌خۆشی به‌هۆی هه‌لمژینی تۆزه‌وه

conization	قووچەك بەرێ: لابردنی بەشێك لە ئەندامێك بە شێوەی قووچەك وەك لە ملی منداڵدان	contaminant	ئالودەكار، ھەرشتیك بېیتەھۆی پېسبوون
conjugata	نیوەتیرەى ھاوجوتنى ھەوز	contamination	ئالودەبوون، پېسبوون
conjugate	ھاوجوت، ھاوشێوە	content	ناوەرۆك، ناواخ، ناخە
conjugation	جووتبوون، یەكگرتن	continence	راگرتن، راگری: توانای كۆنترۆلكردنى تەوژمە سروشتییەكان وەك میزو پېسابی
conjunctiva	چاوپۆش: پەردەيەكى تەنكە گۆی چاوە دیوی ناوھەوى پێلۆو دادەپۆشى	continent	راگر وەك میزراگر
conjunctival	چاوپۆشى، تايبەت بەچاوپۆش	contra	پارچەوشە بەمانای دژ، پێچەوانە
conjunctivitis	چاوپۆشەسۆ: سووتانەوھى چاوپۆش كەبەھۆى بەكتريا و فايروۆس و ھەستيارییەوھ روودەدات	contraception	دژەسكېپرېون، سكېپرەنبوون: رێگرتن لە سكېپرېون
connection	گەياندن پێكەوھەستن بەستەر	contraceptive barrier c.	دژەسكېپرې: ھۆكارى رێگر لە سكېپرېون دژەسكېرېى كۆسپى: ھۆكارێك كۆسپى فېزىكى دروست بكا بۆ گەيشتنى تۆ بە منداڵدان
connector	بەستەر، بەيەك گەيەنەر	chemical c.	دژەسكېرېى كېمىيایى: مادەيەكى تۆكوژ كە پێش جووتبوون دەخړیتەناو زێوھ
connexus	پێكھاتەيەكى بەستەر	intrauterine c.	دژەسكېرېى ناومناڵدان: ئامێرێكى پلاستىكى يا كانزایى كە دەخړیتەناو منداڵدان بۆ رێگرتن لە سكېپرېون
conoid	قووچەك ئاسا	oral c.	دژەسكېرېى زارەكى: دەرمانى ھۆرمۆنى كە لەرێگەى دەمەوھ وەردەگيرێت و رێ لە دروستبوونی ھێلكە دەگرێ
consanguinity	ھاوخوێنى: خزمایەتى لەرێگەى بنەچەو خوێنەوھ	contractile	كژرەك: توانای كژبوونی ھەبى
consanguineous	ھاوخوین	contractility	كژرەكى: توانای كژبوون
conscience	وێژدان: لایەنى ئەخلاقى ئەقل	contraction	كژبوون، چوونەيەك
concious	ھۆشيار، بەئاگا ئەقلى ھۆشيار، شعور: لەدەروونشيكارىدا ئەو بەشەى ئەقل كە ھەمیشە ئاگامان لێيەتى	isometric c.	كژبوونی يەكدريژى: كژبوونی ماسولكە بەبى كورتبوونەوھى
consciousness	ھۆشيارى، بەئاگايى ئەقلى ھۆشيار	isotonic c.	كژبوونی يەكتەين: كژبوونی ماسولكە بەبى گۆرانى تىنى كژبوون
conservative	پارێزكار	uterine c.	كژبوونی منداڵان، ژان
consolidation	پتەوبوون وەك رەقبوونی سىيەكان كاتى پێ دەبن لەكۆم	contracture	كژۆكى: كورتبوونەوھى نااسايى ماسولكە كە رى لە جوولەى دەگرى
constant	نەگۆر بەردەوام خاسىەتێكى نەگۆر	Dupuytren's c.	درژۆكى دوپېترېن: جۆرێك پەككەوتنى دەست و پى كە پەنجەكان دادەكشێن و كژۆك دەبن بەھۆى ئەستوربوون و كورتبوونەوھى فاشياوھ
constipation	قەبزى: خالبوونەوھى ريخۆلە (كاركردنى سەك) بەشێوەيەكى زەحمەت و درەنگ درەنگ	contraindication	دژەبەكارھێنان: ئەو حالەتانەى كە جۆرێك چارەسەر نابى تيايدا بەكاربھێنرێ
constituent	پێكھێنەر	contralateral	دژەلایى، ئەولایى
constitution	پێكھاتە پێكھاتن	contracoup	دژەگورز: برینێك لەوبەرى خالى لێدانى زەبرەوھ
constriction	تەنگبوونەوھ، گۆشران تەنگى، گۆشراوى	control	كۆنترۆل كردن، دەست بەسەرراگرتن، رام كردن كۆنترۆل: شتىكى ستاندارد كە شتە ئەزموونییەكانى ترى لەگەڵدا بەراورد دەكرى
consultation	راوێژ، راوێژكردن، سەردانى پزىشك راوێژكارى: راگۆرینەوھى نى، ان چەند دكتۆرێك دەربارەى حالەتێك	brith c.	كۆنترۆلى منداڵبوون
contact	بەرکەوتن، تەماس بەرکەوتە: كەسێك ئەوئەندە لە نەخۆشێكەوھ نزىك بووبى ئەگەرى تووشبوونی ھەبى		
direct c.	بەرکەوتن یا بەرکەوتەى راسەوخۆ		
indirect c.	بەرکەوتن یا بەرکەوتەى ناراسەوخۆ		
contagion	درم، بالۆبوونەوھى نەخۆشى لە كەسێكەوھ بۆ كەسێكى تر		
contagious	درم، درمى		

core	پارچەوشە بەمانای بیلبلە ی چاو	coroner	کۆرۆنەر: بەرپرسی تۆمارکردنی مەرگی
corectasis	بەرین بیلبلەیی: بەرینبوونی بیلبلە		کۆتوپەر و بەزەبو ھۆنەزانراو
corectome	بیلبلەبێ: ئامێرێک بۆ برینی بیلبلە ی چاو	coroscopy	تۆرەبینی: تەماشاکردنی تۆرە ی چاو
corectopia	بیلبلەبەدجێیی: بیلبلە لەشوێنی ئاسایی خۆیدا نەبێ	corotomy	رەنگینەبێ: کردنەوێ رەنگینە ی چاو
coredialysis	بەرینکردنی بیلبلە بە نەشتەرکاری	corpulency	قەلەوی
corelysis	شیکردنەوێ بیلبلە بەنەشتەرکاری	corpus	تەن، لەش
coremorphosis	دروستکردنی بیلبلە بەنەشتەرکاری	c. albicans	سپیەتەن: ئەو ریشالەشانە سپییە ی
coreoplasty	راستکردنەوێ بیلبلە		چینگە ی زەردەتەن دەگرتەوێ لە ھێلکە داندا
corium	بنتوێژ: چینی سەرەکی پێست لە ژێر توێژدا کە پێکھاتووێ لە بەستەرەشانی و دەمارەریشال و دەنامی ھەست و لولە ی خوێن و رەگی موو و ئارەقەگلاند و چەرەرەگلاند	c. callosum	رەقەتەن: ئەو بەشە ی سپییەمادە ی مێشک کە بەشیوێ ریشالی پانەرۆ دوو نیوہگۆی مێشک بەیەک دەگەینێ
corn	شاخ، گەمپە: ئەستوربوون و رەقبوونی چینی سەرەوێ توێژی پێست بەھۆی گوشارو لێکخشانەوێ	c. cavernosum	بۆشەتەن: ھەریەک لەو ستونانە لە شانە ی رەپکار کە بەشی سەرەکیی قیتکەو چووک پێک دەھێنن
cornea	گلێنە، کۆرنیا: بەشی رووناکی پێشەوێ چاو	corpora quadrigemina	چوارینەتەن: چوار ھەلتوقیوی لەسەر رووی پششەوێ مێشکی ناوہراست
corneal	گلێنەیی	c. uteri	تەنی منداڵدان، بەشی سەرەکیی منداڵدان
corneoscleral	گلێنەسپێنەیی: تاییەت بە گلێنە و سپینە ی چاو	c. vitreum	تەنی شووشەیی (لەچاودا)
corneous	گەمرەیی، شاخی، کیراتینی، رەق	corpuscle	خرۆکە، تەنۆچکە
cornification	گەمپەبەستن، بەشاخ بوون، رەق بوون	blood c.	خرۆکە ی خوین: خرۆکە سوور
cornu	شاخ، قۆچ	red c.	سپیەکانی خوین
cornual	شاخدار، قۆچدار	white c.	خرۆکە ی سوور
cornuate	شاخدار، قۆچدار	correction	خۆکە ی سپی
cor(o)-	پارچەوشە بەمانای بیلبلە		راستکردنەوێ بەتاییەتی راستکردنەوێ
corona	تاج، کلاوہک ھەریپێکھاتە یەکی وەک تاج و کلاو	correlation	کێشە ی بینین بە ھاوینە
c. glandis penis	کلاوہکی سەری چووک		ھاوہستەیی: لەئامارزانیدا رادە ی
c. radiata	کلاوہکی تیشکاوہر: کۆمەلێک دەمارە ریشال کە لە کەپسولی ناوہ ی مێشکەوێ درێژدەبنەوێ بۆ ھەموو بەشەکانی توێکلی مێشک	corrosive	ئاراستە ی پەییوہندی رادە یەکی بگۆر لەگەل بگۆرێکی تردا
coronal	تاجی، کلاوہکی	correspondence	ھاوچینی
coronad	رووہو کلاوہک	retinal c.	ھاوچینی تۆرە: دروستبوونی وینە لە دووخالی ھاوچیدا لەسەر تۆرە ی چاو
coronary	تاجی ھەریپێکھاتە یەک بەدەوری ئەندامیکدا بسووریتەوێ وەک خوینبەرەکانی دل	corrosive	داخوڕین، دارزین
coronaviridae	فایرۆسە تاجییەکان: خێزانێک فایرۆسی RNA یەک تالی	cortex	توێکل: چینی دەرەوێ ئەندامیک
coronavirus	فایرۆسی تاجی: رەگەزێک فایرۆس لە خێزانی فایرۆسە تاجییەکان کە لە مرقدا ھەوی کۆئەندامی ھەناسە تووش دەکەن	adrenal c.	توێکلی رزینی سەرگورچیلە: چینی دەرەوێ رزینی سەرگورچیلە کە بەشی زۆری ئەندامەکە پێک دەھینێ و چەند ھۆرمۆنیکی سترۆئیدی دەرێژی وەک کۆرتیکۆیدە کانزاییەکان و کۆرتیکۆیدە شەکرییەکان و ئەندروچین و پروجیستیرۆن
		cerebellar c.	توێکلی مێشکۆلە
		cerebral c.	توێکلی مێشک: چینیکی پرلۆچی مادە ی خۆلەمیشی کە رووی دوو نیوہگۆی مێشک دادەپۆشی
		c. lentis	توێکلی ھاوینە ی چاو

motor c.	توئیکلی بزۆن:ناوچە ی بزۆنەری مێشک	costive	قەبزکار، ھەرشتیکی جوولە ی ریخۆلە کەم بکاتەو
renal c.	توئیکلی گورچیلە	cost(o)-	پارچە وشە بەمانای پەراسوو
visual c.	توئیکلی بینایی: ئەو بەشە ی پلی پششەسەر لە مێشکدا کە کۆنترۆلی بینین دەکا	costochondral	پەراسووکراکە یی: پە یو ەندی دار بە پەراسوو و کراکە یەو
cortical	توئیکلی	costogenic	پەراسووزا: دروستبوو لە پەراسوو ەو
corticate	توئیکلدار	costoscapularis	ماسولکە ی دەفەو پەراسوو:ماسولکە ی سیراتۆسی پششەو
corticifugal	پششەو توئیکل: دەرچوو لە توئیکلی مێشکەو	costosternoplasty	راستکردنەو ی کۆلەو پەراسوو: نەشتەرکارییە کە بۆ چارە ی سنگی رەحەتی ئاسا
corticipetal	روو ەو توئیکل: ھاتوو بەرەو توئیکلی مێشک	costotransversecto my	دەرھێنانی پەراسوو و پانەنووی بېرپە
corticobulbar	توئیکلی -لاکێشەمۆخی: پە یو ەندی دار بە توئیکلی مێشک و لاکێشەمۆخەو	cotrimoxazole	کۆتریکۆکسازۆل: دەرمانیکی بەکتریاکوژی تیکەلە لە تراپیمیسۆپریم و سەلفامیسۆکسازۆل
corticoid	کۆرتیکۆئید: کۆرتیکۆ سترۆئید	cotton	لۆکە، پەموو
corticosteroid	کۆرتیکۆکۆرتیکۆئید: سترۆئیدی لایەن توئیکلی گلاندی سەرگورچیلەو بەرھەم ھینرابی	cotyledon	کۆتیلیدۆن: ھەریەک لە بەشەکانی رووی وێڵداش
corticotroph	کۆرتیکۆتروپ: جۆریک خانە ی رژینی پیتیوتەری کە ھۆرمۆنی ئەدرینۆکۆرتیکۆتروپین بەرھەم دێنێ	cotyloid	کووپ ئاسا، لەشیو ە ی کوپدا
corticotrophin	کۆرتیکۆتروپین	cough	کۆکە، قفە، کۆخە: دەرھاویشتنی کوتوپر و توندی ھەوا لە سببەکانەو
corticotrophin		dry c.	کۆکە ی وشک
corticotropin		productive c.	کۆکە ی تەر، کۆکە ی بەلغەمدار
Cortisol=	کۆرتیزۆل	wooping c.=	کۆکە رەشە
hydrocortisone	کۆرتیزۆن: ھۆرمۆنیکی گلوکۆکۆرتیکۆئیدی کە توئیکلی گلاندی ئەدرینال دەری دەدات بەلام ھیچ کاریگەری بایۆلۆجیی نیە تا نەگۆرێ بە ھایدروکۆرتیزۆن.	pertussis	کۆمارین: دەرھاوردە یە کە لە دەنکی تۆنکا کە مادە ی دیکومارۆلی تێدا یە کەری لە دروستکردنی ئەو ھۆکارانە خۆین مەین دەگرت لەلایەن جگەرەو کە پنیوستیان بە فیتامین K ھە یە.
cortisone	کۆرتیزۆن: ھۆرمۆنیکی گلوکۆکۆرتیکۆئیدی کە توئیکلی گلاندی ئەدرینال دەری دەدات بەلام ھیچ کاریگەری بایۆلۆجیی نیە تا نەگۆرێ بە ھایدروکۆرتیزۆن.	coumarin	کۆمارین: دەرھاوردە یە کە لە دەنکی تۆنکا کە مادە ی دیکومارۆلی تێدا یە کەری لە دروستکردنی ئەو ھۆکارانە خۆین مەین دەگرت لەلایەن جگەرەو کە پنیوستیان بە فیتامین K ھە یە.
Corynebacterium	کۆرینیبەکتەریا: رەگەزێک بەکتریا کە ھەندێ جۆریان دەبنە خۆی نەخۆشی لە مرۆفدا وەک زیپکە و دیفتەریا	count	ژماردن، پێوان
coryneform	سەر بە رەگەزی کۆرینیبەکتەریا یا ھاوشتو ە ی ئەوان	Addis c.	ژماردنی ئادیس: ژماردنی خانەکان و پرۆتینی ناو برە میزی 12 کاژمیر
Corynespora	کۆرینیسپۆر: رەگەزێکی بەربلاوی زیندەوەر قارچکییە ناتەواو ەکان	bood cell c.	ژماردنی خانەکانی خۆین لە ناو یەک میلی لیتری سیجا خۆیندا
coryza	سوتانەو ە ی تیڤخایەنی ناو پۆشی لووت وەک ھی ھەلامەت و ھەستیا ی	differential c.	ژماردنی رژۆی سەدی خۆکە سببەکان لە نموونە خۆینیکی رەنگکراودا.
cosmesis	جوانکاری: راستکردنەو ە ی کەمھاتی یا ناشرینییەکی لەش بە نەشتەرکاری	platelet c.	ژماردنی خەپلەکانی خۆین لە ناو یەک میلی لیتری سیجا خۆیندا
cosmetic	جوانکاری، جوانکارییانە جوانکار: مادە یە ک بۆ جوانکاری بەکاربھێنرێت	counter	ژمێرەر، پتوەر: ئامێریک بۆ پتوانە ی ژمارە یی تیشکاو ەری لە تیشکزانیدا
costa	پەراسوو	Geiger-Muller c.	پتو ەری گایگەر: ئامێریکە بۆ پتوانە ی بری تیشکاو ەری بەتایبەتی تەنۆچکە ی بێتا
costalgia	ژانە پەراسوو، پەراسوونیشە: ئازاری پەراسوو و ماسوولکەکانی پەراسوو	countercurrent	دژرەو: رەوت بە ئاراستە ی پێچەوانە
costalis	پەراسوو، پە یو ەندی دار بە پەراسوو ەو		

counterextension	راکێشان به ئاراسته‌ی له‌ش له‌هه‌مان کاتی راکێشاندا دوور له‌له‌ش	CPR= cardiopulmonary resuscitation cps= cycle per second Cr crackle cradle cramp	بووژاندنه‌وه‌ی دڵ و سی خول له‌ چرکه‌یه‌کدا هێمای توخمی کرۆم خره‌، خره‌خر بێشکه‌، چوارچێوه‌ی پارێزه‌ر کۆلتج، جه‌مام: ککرژبوونی به‌ژانی ماسولکه‌
counterincision	دژه‌برهن: کردنه‌وه‌ی بره‌نێک له‌ بریندا بۆ راکێشانی خوێن و ده‌ردراوی ترو که‌مکردنه‌وه‌ی گوشار	craniad crani(o) craniofenestria	رووه‌و که‌للە، رووه‌و سه‌ره‌وه‌ له‌ مرقفدا پارچه‌وشه‌ به‌مانای که‌للەسه‌ر که‌للە په‌نجه‌ره‌یی: ناته‌واوییه‌کی زگماکیی که‌للەسه‌ری کۆریه‌یه‌ که‌ هه‌ندێ به‌شی ئێسکی که‌للە دروست نابێت.
counteropening= counterincision countershock	دژه‌شۆک: لێدانی شۆک به‌ته‌زووی کاره‌بایی راسته‌وخۆ او دڵ به‌مه‌به‌ستی راگرتنی له‌رزه‌ی سکۆله‌ ورائیککردنه‌وه‌ی لێدانی دڵ	craniolacunia craniomalacia	که‌للەچالێ: ناته‌واوییه‌کی زگماکیی که‌للەسه‌ری کۆریه‌یه‌ که‌ ئێسکه‌که‌ له‌ناوه‌وه‌ چال چال ده‌بێت. که‌للە نه‌رمی: نه‌رمیی نااسایی ئێسکی که‌للە
countertraction	دژه‌راکێشان: راکێشان به‌رامبه‌ر راکێشانیکی تر که‌ له‌ جێخستنه‌وه‌ی شکاویدا به‌کارده‌یت.	craniopathy craniopharyngioma cranioplasty	ده‌رده‌که‌للە: نه‌خۆشیی که‌للەسه‌ر کرانیۆفارینجیۆما: لویه‌که‌ له‌ خانه‌کانی رژینی ژێرمیشک دروست ده‌بێت راستکردنه‌وه‌ی که‌للە: هه‌ر جۆره نه‌شته‌رکاریه‌یه‌ک بۆ راستکردنه‌وه‌ی که‌للەسه‌ر
countertransport	دژه‌گواستنه‌وه‌، دژه‌په‌رینه‌وه‌: جووله‌ی دوومه‌اده‌ به‌ ئاراسته‌ی بێچه‌وانه‌ به‌ناو په‌رده‌یه‌کدا	craniosclerosis craniosclerosis= craniosynostosis craniosynostosis	که‌للە ره‌قی: ئه‌ستووربوونی ئێسکی که‌للە که‌للەلکاوی: داخرانی پێشوه‌ختی درزه‌کانی که‌للە
coup couplet coupling	لێدان، گورز جووت: دووان جووتبوون، په‌کگرتن جووته‌ک کردن: روودانی په‌که‌لده‌وای په‌که‌ی تریه‌ی ناکام و تریه‌ی ئاسایی	craniotabes craniotomy cranium	که‌للەپووتی: که‌مبوونه‌وه‌ی ماده‌کانزاییه‌کانی ئێسکی که‌للە که‌ ده‌بێته‌هۆی نه‌رمی و پووتی ئێسکه‌دیواری و کاسه‌یه‌یه‌کان کردنه‌وه‌ی که‌للە: هه‌ر نه‌شته‌رکاریه‌یه‌کی که‌للە‌ی سه‌ر که‌للە، که‌للەسه‌ر: پێکهاته‌ ئێسکییه‌کانی سه‌ر به‌هه‌موو ئێسکه‌کانه‌وه‌ بێجگه‌ له‌ شه‌ویلگه‌ی خواره‌وه
covariance	هاوگۆڕیی: له‌ ئامارزانیدا، مه‌یلی بێکه‌وه‌ گۆڕانی دوو بری گۆراو شانبه‌شانی په‌ک سه‌رپۆشه‌شووشه‌: شووشه‌یه‌کی ته‌نک بۆ داپۆشیینی نمونه‌یه‌کی میکروئسکۆپی سه‌رپۆشه‌شووشه‌	c. bifidum cranial crator cream crease	که‌للەدووقاقی: ناته‌واویی زگماکیی که‌للە که‌للەبی، که‌للەسه‌ری چال، چالایی کریم: پێکهاته‌یه‌کی ده‌رمانیی نیمچه‌ ره‌ق له‌ ئاوو و چه‌وری خه‌تی چال، چرچ
coverglass	ه‌واگۆڕیی: له‌ ئامارزانیدا، مه‌یلی بێکه‌وه‌ گۆڕانی دوو بری گۆراو شانبه‌شانی په‌ک سه‌رپۆشه‌شووشه‌: شووشه‌یه‌کی ته‌نک بۆ داپۆشیینی نمونه‌یه‌کی میکروئسکۆپی سه‌رپۆشه‌شووشه‌		
coverslip= coverglass cowperlitis cowpox	سوتانه‌وه‌ی رژینه‌کانی کۆپه‌ر ئاوله‌ی مانگا: نه‌خۆشییه‌که‌ی سووکی فایرۆسییه‌ تووشی مانگای شیرده‌رده‌بێت و ته‌نیا گوانه‌کانی ده‌گرێته‌وه‌ و بۆ مرقفیش ده‌گوازرێته‌وه‌		
coxa coxalgia coxiella	سمت، جومگه‌ی سمت سمت ئێشیه‌، نه‌خۆشیی سمت کوکسێللا: ره‌گه‌زێک له‌ میکروبی ریکتتسیا		
coxofemoral	سمت رانی: په‌یوه‌ندیدار به‌ سمت و رانه‌وه‌		
Coxackie virus	فایرۆسی کۆکساک‌ی که‌ جۆره‌ فایرۆسیکه‌ مرقف تووشی نه‌خۆشییه‌کی وه‌ک ئیفلیجی مندال ده‌کات به‌لام به‌بێ ئیفلیج بوون کرباتین کاینه‌یز		
CPK = creatine kinase cpm= count per minute	دانه‌ له‌ خوله‌کێکدا		

palmar c.	خەتی لەپ: ھەریەک لە خەتەکانی لەپی دەست	cribration cribriform cricoid cricothyrotomy	پاللاتۆن، لەبێژنگدان پاللاتۆتیی، چۆران بێژنگناسا، کونکون بازنئاسا کرکراگەیی کریکۆید کردنەوێکی کریکۆسایرۆیدی: کردنەوێکی دەرگایەکی بەناو پێست و پەردەیی کریکۆسایرۆیددا بۆ ھەناسەدان لەکاتی داخراوەیی کوتوپێری بۆری ھەوادا کردنەوێکی کریکۆیدو بۆری ھەوا: کردنەوێکی بۆری ھەوا بەناو کرکراگەیی کریکۆیدا
simian c.	خەتی سیمیان: تاقە خەتیکی راستە لە لەپی دەستی نەخۆشی مەنگۆلدا	cricotracheotomy	قێژەیی پشیلە: کۆنیشانەییەکی بۆماوھیی کرۆمۆسۆمی 5 کە دەناسرێتەو بە بچوکسەری و زۆریی دووری نیوان ھەردوو چاوو دواکەوتنی ئەقڵی و توند و قێژەییەکی تیز
creatine	کریاتین: تەشەبەشی ئەمینە لە ماسولکەیی بەربەرەدارەکاندا ھەیە	cri du chat	قەیران: گۆرانێکی کوتوپێری رەوتی نەخۆشی بەتایبەتی بەرەو خراپتر قەیرانی سەرگورچیلەیی: ھێلنچ و رشانەو و کەنەفتی و کەمکردنی کێش لەئەنجامی نۆرەییەکی تیز نەخۆشی ئەدیسۆندا
c. kinase	کریاتین کاینەیز: ئەنزیمیگە ھانی گۆرانی کریاتین دەدات بۆ فوسفۆکریاتین	crisis	قەیرانی شیخوینی: نۆرەییەکی تیز تێکشکانی خۆرکە سوورەکان کە دەبێتە ھۆی زەردوویی وەک لە کەمخوینی داسخانەیییدا
creatinine	کریاتینین: مادەیەکی لە ئەنجامی میتابۆلیزمی فوسفۆکریاتیندا دروست دەبێت پێوانەکردنی بۆ دەستئێشانکردنی چۆنتیتی فرمانی گورچیلە بەکاردرێت	adrenal c.	قەیرانی پرسیایرۆیدی، گەردەلولوی سایرۆید: سەختەربوونیکی کوتوپێری نیشانەکانی نەخۆشی پرسیایرۆیدی گرنجی، پۆینە ترشی ناوکی RNA ی تەواوکاری
crena	چال، کەلێن	hemolytic c.	کرۆسیدۆلایت: جۆری ئەزبێست کە دەبێتە ھۆی نەخۆشی ئەزبێستۆز و شێرپەنجەیی سی
crenated	چال، کەلێندار	thyroid c., thyrotoxic c.	مادەییەکی داکەوینەری رشتنی ھێستامین کە بۆ خۆپاراستن لە رەبوو و لووتەسۆی ھەستیار بەکاردرێ
crenation	چالبون	crista	ھەر پێکھاتەییەکی خاچئاسا ھەر زیندەوێکی بە ھاوچوونگرتن یا ھاوچوونکردن لەگەڵ جۆریکی تردا بێتەدی
crepitation	خەرخەری	cRNA= complementary RNA	ھاوچوونکردن، ھاوچوونگرتن: چوونگرتن یان چوونکردنی دوو زیندەوێکی لە جۆر یا شێوە جیاواز
crepitus	خەرخەری با: ھەوای دەریازبووی ریکۆلە	crocidolite	
crescent	مانگی نوێ، ھەر پێکھاتەییەکی لە شێوەی مانگی نوێدا		
cresol	کرێسۆل: گێراوێکی لە قەترانی خەلووز بەرھەم دەھێنێت و وەک پاکزکار بەکاردرێت		
crest	پۆینە: گرنجی و بەرزبوونەو		
frontal c.	تەویلە پۆینە: گرنجییەکی لە ئێسکی تەویلدا		
iliac c.	کلۆتە پۆینە: ئەستووری کەناری سەرەوێ کلۆت		
lacrimal c.	فرمێسکە پۆینە		
pubic c.	موسڵدانە پۆینە: گرنجیی بەشی پێشەوێکی ئێسکی بەرموسڵدان		
sacral c.	پۆینە سییەندە: گرنجی و گریکانی رووکاری پێشەوێکی ئێسکی سییەندە		
urethral c.	پۆینە میزەرۆ: بەرزبوونەوێکی لە بەشی پێشەوێکی ناویۆشی میزەرۆدا		
cretinism	کەمۆلی: وەستانی گەشەیی جەستەیی و ئەقڵی و پووکانەوێکی ئێسک و نەرمە شانەکان بەھۆی کەمی زگماکیی ھۆرمۆنی سایرۆکسینەو	cromolyn	
crevis	دەز	cross	
gingival c.	پووکە دەز: بۆشایی نیوان مینای ددان ئەو پووکەیی کە دای پۆشیو بەلام پێوێکی نەنوساو		
crevicular	پووکە دەزی: پێوێکی بە پووکە دەزەو ھۆرمۆنی ھاندەری رشتنی کۆرتیکۆتروپین	cross-breeding	
CRH= corticotrophin- releasing hormone		cross-eye=esotropia cross foot=talipes varus	

crossing over

پەرىنەو: گۆرىنەو: مادەى بۇماو: دى

لەنئوان كرۆمۆسۆمى ھاوئەكدا لەكاتى

دابەشبوونى خانەدا

**crossmatch,
crossmatching**

ھاوتائى، ھاوتائىيكردن، كرۆسماچ:

پشكنىنى ھاوتائى (بۆگونجائى

خوئىنى بەخشەر بۆ وەرگر پش

گواستەو: دى خوئىن | پشكنىنى

خوئىنى وەرگرى پئوئەندى ئەندام يا

شانە بۆ ھەبوونى دژەتەنى خانەكوژ

لەخوئىنى وەرگر دا بەرامبەر دژەسازى

شانەكانى بەخشەر

cross-eye=esotropia		پۆلی قراژنگییهکان: پۆلنیک
cross foot=talipes varus		گیانەمەری پێنجو مگەیی کە قەرژانگ
crossing over	پەڕینەو: گۆرینەوێی مادە	و قەرژانگی دەریا و میگوو و کێچی
	بۆماوەیی لەنێوان کرۆمۆسۆمی	دەریا و ئەسپینی دار دەگرێتەو
	هاویامکدا لەکاتی دا بەشیوونی خانەدا	دار دەست، دار عاسا: پالێشتیکی دار
crossmatch,	هاوتایی، هاوتاییکردن، کرۆسماچ:	یا کائزا بۆ خۆراگرتن و ریکردن
crossmatching	پشکنینی هاوتایی (بۆگونجانی خوینی	خاچ
	بەخشەر بۆ وەرگر پێش گواستەوێی	خاچی دڵ: شوێنی بەیەک گەپشتنی
	خوین؛ ۲) پشکنینی خوینی وەرگری	دیوارەکانی هەر چوار ژوورەکەیی دڵ
	پێوەندی ئەندام یا شانە بۆ هەبوونی	هاوار، نالە، گریان، گریه
	دژتەنی خانەکوژ لەخوینی وەرگرا	نالەیی کاسەسەر: هاواریکی تیزو
	بەرامبەر دژسازای شانەکانی	بەرزای مەلۆتکە کە نیشانەیی کێشەیی
	بەخشەر	ناو کاسەیی سەر
cross resistance	بەرگری هاوتا: بەرگری میکروب	نالەیی فیداری: هاواریکی بەرز کە
	بۆ دژمیکروبیک بەهۆی	زۆرجار پێش دەستپێکردنی فی
	بەرگرییەو بۆ دژمیکروبیک	روودەدات
	هاوشێوە	سەرمانازاری: ژان و نازاری
cross tolerance	راहतانی هاوتا: راहतان و	بەشیکی لەش بەهۆی بەرکەوتنی
	تەحەممۆلکردنی دەرماتیک بەهۆی	ساردی زۆرەو
	راहतانەو بۆ دەرماتیک هاوشێوە	هەستاری نااسایی بۆ سەرما
crotamine	کرۆتامین: پڕۆتینیکی ژەهرین کە لە	پێشگر بێمانای سەرما و ساردی
	زەهری هەندێ ماری جۆری	
	کراتالوس دا هەیه کە ماریکی	
	زەنگۆلەدارە	
crotamiton	دەرماتیک سکیبیسکوژ کە بەشیوێی	سەرما بانک: بانکی زۆر سارد بۆ
	ناوچیمی بەکەر دەهینرێت لەسەر	پاراستن و هەلگرێتی ئەندام و شانە
	پێست	و تۆووشتی تری زیندەوەر بۆ کاتی
croup	کرۆوپ: حالەتیکی نەخۆشییە بە	پنۆیست و مەک چاندن
	کۆکە و هەناسە تەنگی لە ساوا و	سەرما سووتینی: سووتاندن بە
	مەندالدا بەهۆی گیرانی ریهی	خستنی بەر پلەیی خوار بەستن بە
	سەرەو (لووت و قورگ)	بەکارهێنای مادە و مەک نایترۆجینی
	روودەدات و هۆکارەکەیی دەشی	شل یا بەفری دووم ئۆکسیدی
	هەیکردنی فایروسی یا بەکتریایی یا	کاربۆن یان ئامیزی زۆر سارد
	هەستیاری بێت	سەرما ساز: هەر مادەیە بۆ
crowding	قەر مبالغی و سەر یەکەوتنی ددان	نزمکردنەو پلەیی گەرما
crown	تڕۆپک، تاج: پۆپەیی هەر ئەندامیک	سەرما ساز، سیفەتی ساردکەرەو و
	بۆ نمونە تەوقی سەر، تاجی ددان	سەرما هێنەر
	تاجی دەسکردی ددان	کرایۆگلوبولین: جۆریکە لە
crowning	سەر دەرهێنان: دەرکەوتنی بەشی	نیمیوئۆگلوبولین کە
	زۆری کەڵەسەری کۆریه لە زێو	بەساردیوونەو سیرەم ئەنیشیت، لە
	لە قوناغی دوومی منالپووندا	سیرەمی تۆرمالدا نیه
CR= C-reactive protein		کرایۆگلوبولینخوینی: هەبوونی
cruces= plural of crux		کرایۆگلوبولین لە خویندا لەهەندێ
crucial	پنۆیست، گرنگ	حالەتی نەخۆشیدا و مەک دیاردەیی
cruciate	خاچ ئاسا، خاچ شێو	راینۆد، لیریگی سەرما، کێشەکانی
crucible	بۆتە: کاسەیی تواندەوێی مادە	خوینبەر بوون و هی تر.
cruciform	خاچ ئاسا، خاچ شێو	سەرمانەخۆشی: هەر حالەتیکی
crude	خاو، کال، نابوخت	نەخۆشی کەبەهۆی سەرما زۆرەو
crura= plural of crux		روودەدات
crural	پەلی، لاقی: پەو مەندی بە لاق یان	سەرما دۆست: بەرگەر بۆ پلەیی
	پنکەتەییکی و مەک لاقەو هەبێت	گەرما زۆر نزم و مەک هەندێ
cruralgia	لاق نیشە، نازاری قاچ	بەکتریا.
crus	لاق: ئەو بەشیی پەلی خوارەو	سەرمانیشتە: هەر خلتەو
	لەنێوان ئەژنۆ و پاژنەدا هەرسێتیک	نیشتوویەک بەهۆی ساردکردنەو
	لە لاق بچیت	روو بەدات و مەک نیشتەیی هۆکاری
crust	گەمەرە، توپک: توپکالی رەقی بەشی	مەینی ۸
	دەرەو	هەلگرتن بە سەرما: هەلگرتن و
crusta lactea	گەمەرەیی سەری مەندالی ساوا	پاراستنی خانەیی شانە ئەندامی
milk crusta		زیندو لەلەیی گەرما زۆر نزمدا

cryoprobe	سەرماپروپ: ئامپروپ بۆ لىدانی	دەژىن و دەبنە ھۆى سىچوون. زۆر
cryoprotection	سەرماى زۆر بە شانەى زىندو	جۆرى ھەيە وەك ك. كانىس،
cryoprotein	سەرماپاريزى: پاراستنى شانەى	ك. فىلىس، ك. ھومىنىس
cryoscopy	زىندو لە سەرما	كرىستال
cryosurgery	كرايوپروپروتن: ھەر پروپروتنىكى خوين	كرىستالېومىن: مادەياھى ئېلېومىنى
cryotherapy	كە بەسار دىكر دىنەھ بىشنىت	كە لە ھاوئىنەى چاودا ھەيە
crypt, crypta	سەرمايىنى: لىكولېنەھى شەكان	كرىستاللىن: پروپروتنىكى گلوپىلىن كە لە
cryptic	لەر ووى پلەى مەيىن و نىشتەھە	ھاوئىنەى چاودا ھەيە
crypt(o)-	سەرمانوژدارى: لەناوبردنى شانەى	كرىستاللى، پەيوەندىدار بە
Cryptococcaceae	زىندووھەك بىرىنى پىست بە لىدانی	كرىستالەھە، كرىستال ئاسا
	سەرماى زۆر	بە كرىستال بوون
	سەرما دەرمانى: بەكار ھىنانى سەرما	كرىستالئاسى: زانستى لىكولېنەھى
	بۆ چارەسەر	كرىستال
crypt, crypta	چال، چالايى	نەمچەكرىستال، كرىستال ئاسا
cryptic	شاراوە، ون	كرىستالەمىزى: ھەبوون و فرىدانى
crypt(o)-	كوپرە: پىشگر بەمانى شاراوە	كرىستال لەگەل مەزدا
Cryptococcaceae	كرىپتوكوكاسى: خىزانىك لە كەر و	كور تىكراوھى ئوپراسىوونى
	كە ھەندى جۆريان نەخوشىسازن	قەيسەرى بۆ دەر ھىنانى
	وەك كاندىدا و كرىپتوكوكەس و	مەندال لە سكى دايك
	تراپىكوسپورەم	ھىماى توخمى سىزىوم
cryptococcal	كرىپتوكوكى: پەيوەندىدار بە	كور تەى شەى مەشك و
	كرىپتوكوكاسىيەھە	دركەپەتەك
cryptococcosis	كرىپتوكوكەسدارى: ھەى كردن بە	بەر بەى مەل
	كەر و وەكانى جۆرى كرىپتوكوكەس	توموگرافىي
	فۆرمانس، كرىپتوكوكەس گاتى. ئەم	كومپيوتەرى
	نەخوشىيە رەنگە سەرمتا لە	ھىماى توخمى مەس
	ھەى كردنى سىيەكانەھە دەست پىپىكات	كەلو، ژوورۇچكە
	و نىشانەى نەپىت بەلام لەوانەيە	ئانىشكى، قولى: پەيوەندىدار بە
	دووايى بلاوبىتەھە بۆ بەندامەكانى تر	ئانىشك با قولەھە
	بەتايەتەى مەشك	ئانىشك: چەمىنەھى نىوان باسك و
Cryptococcus	كرىپتوكوكەس: جۆرپەك كەر و لە	قول
	بەرەى ترمەيلاسى وەك ك.	ناوكەتەيى ئانىشك: شىوانىكى
	ئەلبىدەس، ك. گاتى،	جومگەى ئانىشك بەرەو ناو وە
	ك. نىفۆرمانس	كەدەبىتە ھۆى ئەھەى لەپە دەست
cryptoempyema	كوپرەدومەل: دومەلىك	لەناوندەھىل دوور كەوتەھە (روو
	خالىكر دىنەھى ز مەمەت بى	بەكائە پىشەھە)
cryptogenic	كوپرەھۆيى: ھۆنەزائراو	دەر كەوتەيى ئانىشك: شىوانىكى
cryptolith	بەرد يا نىشتوويەكى رەق لە	جومگەى ئانىشك بەرەو دەر وە
	چالايەكى لەشدا	كەدەبىتە ھۆى ئەھەى لەپە دەست
cryptomenorrhea	كوپرەمىنوئىزى: ھالەتى بىنوئىزى	لەناوندەھىل نەيكەبىتەھە (روو بەكائە
	بەيى دەر كەوتەى خوين وەك ئەھەى	پىشەھە)
	لە بەردەى بىكوندا روودەدات	شەشپالوئاسا كىوبۆيد: ناوى
cryptomnesia	كوپرەمىاد: بىر كەوتەھى شەگەلىك	ئېسىكەكە
	كە نەبوون بەلام وادەزائرىت	شەشپالوئاسا
	رەسەنن	كاوئىز: خوراكى كاوئىز كراو، نەمچە
cryptophthalmos	كوپرەچاوى: داخراوى زەمكاكى	ھەس سىكراو
	ھەر دووپىلووى چاوو و ديار نەبوونى	كاوئىز كردن، ھىنانەھى خوراكى
	چاو	نەمچەھەس سىكراو بۆ ناو دەم
cryptorchid	كوپرەمگون، گوندانەبەزىو	پالوو، ئەلقە، باند
cryptorchidism	كوپرەمگونى، گون دانەبەزىو:	پالووى سوورپەس: ئەلقەيەك لە
	كەشەيەكى پەسەندەنە كە يەك يا	ماسوولكەى ئى بەدەورى كەپسولوى
	ھەر دوو گون دانابەزىن بۆكىسەى	جومگەى شاندا بۆ پاراستن و
	گون و بەشاراومى دەمەننەھە	بەھىز كردنى
cryptoscopy	فلوروسكوپى	كولانى داخراو: ھەر پىكەتەيەكى
cryptosporidiosis	كرىپتوسپورىدوئەمەدارى: توشىبون	گىرفان ئاسا با لولەيى ئەسەرى
	بە كرىپتوسپورىدوئەمەدارى و	داخرايىت وەك دايغىر تىكولەم
	ئازمەكە دەبىتە ھۆى سىچوون	راكىشانى شە بە دەر زى لە بۆشايى
Cryptosporidium	كرىپتوسپورىدوئەمەدارى: بەرەمەك لە	پىشتى مەلەدان
	گىيانەمەرى سەرمەيى كە لە	كولۇسكوپ. ھەزىن: ئامپرى
	رىخولەى گىيانەمەرى بىرەمداردا	پىشكىنى ھەزى مەيىنە

culdoscopy	کۆلدۆسکۆپى، حموز بىنى: پشكنىنى ئىندامەكانى ناو حموزى ئافرمەت بە ناوبىن كە لە ترۆپكى زىوھو رومانەى ناو بۆشايى حموز دىكرىت	دروستكر دنى بۆشايى و راکىشائى خوين و لىمف بىرمو پىست كە ئىبىتە ھۆى زىادبونى سوورى خوين لە ناوچەكەدا.
Culex	كیولیكس: بىرمىك مېشوو لە كە زۆرجۆریان گۆیزەر مودى نەخۆشین مېشوو لەكوژ	مسخوینى: ھەبوونى مس لە خویندا مسمیزى: ھەبوونى مس لە مێزدا لەشئوھى كووپىكى بچووكدا
culicide	كیولیسینى: خیزانێك لە مېشوو لە كە ھندئ: بىرمیان گرنگن بۆ نەخۆشى مەژۆف و مەك ئىدیس، كیولیكس، كیولیسیئا	كیورارى: كۆمەلىك مادەى ژەھرىن دەر ھینراو لە رووك كە لەكوندا بۆ سەر مەرم بەكار ھینراون لە ئىمەرىكا
Culicinae	بۆاركر دن، پاكردنەو: پروسەى بۆاركر دنى خوين لەلاین سېلەوھ لە خروكە سوومەرە خراپەكان چاندن: پروسەى زىادكر دنى خانە لە ناومندىكى دىسكر ددا	كیورارى لاسایى: ھەر مادەىك كاریگەرییەكەى لە كیورارى بچیت چارەكەر، چاك كەر مەو كوركومین: مادەىكەى پرتەقالیى زەر دباوھ كە ھۆى رەنگى زەر دەچەمەوھ
culling	چاندن: پروسەى زىادكر دنى مېكروپ با خانەى زىندو لە ناومندىكى دىسكر ددا چینراو: گەشەى مېكروپ لە ناومندەدا	چاكبوونەوھ لە نەخۆشى چارەسەر كورنیت: نامراز ئىكى وەك كەمچك بۆ پاككر دنەوھ و كراندى دىوارى ناومەوھى بۆشايى ئىندامىك كورنیت كرن، پاكردنەوھ بە كیورنیت
cultivation	چاندنى خوين: پشكنىنى خوين بۆ مېكروپ بە پروسەى چاندن	كورناج: لابردن و پاككر دنەوھى گەشەو و شتى تر لە بۆشايى ناو ئىندامىك وەك پاشماوھى كۆرپەى لەبار چوولە منالدا
culture	چاندن: پروسەى زىادكر دنى مېكروپ با خانەى زىندو لە ناومندىكى دىسكر ددا چینراو: گەشەى مېكروپ لە ناومندەدا	كورناجى پووك: بۆ پاكردنەوھى دەمورى ددان
blood c.	چاندنى خوين: پشكنىنى خوين بۆ مېكروپ بە پروسەى چاندن	كورنیاچى پزىشكى: ھاندانى
cell c.	چاندنى خانە: پروسەى پاراستن و زىادكر دنى خانە چینراو: گەشەى خانە لە ناومندەدا	خوینەسربوونى منالدا بە دەرمان
mixed c.	چاندن یا چینراوى تىكەل: چینراوىك زىاتر لە جۆرىك مېكروپى تىدا بىت	كورناجى چىوېى: بۆ پاكردنەوھى دەمورى رىشەى ددان
primary c.	چاندن یا چینراوى سەر مەنایى: كە راستەمخو لە سەر جاوھى سروشتیوھ وەرگیرابىت	كورناجى بۆش، كورناجى ھەلمژین: لابردنى ناو پۆشى منالدا بە
pure c.	چینراوى پوخت: چینراوىك تەنیا یوك جۆرمېكروپى تىدا بىت	ھەسچىبەكەى تىداپە (وەك كۆرپەلەى لەبار چو) بە كورنیتىكى بۆش و ھەلمژین
secondary c.	چاندن یا چینراوى دووھەى: كە لە چینراوىكى سەر مەنایىوھ وەرگیرابىت	
subculture c.	چینراوىك لە چینراوىكى تر مەوھ وەرگیرابىت	
tissue c.	چاندنى شانە: ھەلگرتن و گەشەپىدانی شانە و ئىندامى تەواو یان بەشێك لە ئىندامىكى لەش لە ناومندىكى دەرەكیدا بەمەبەستى پاراستنى شىروم فرمانى ناومندى چاندن: ھەر مادەو پىكەتەىك بۆچاندن و زىادكر دنى خانەى زىندو بەكاربھینریت	
c. medium	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cumulative	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cuneate	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cuneiform	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cuneus	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cunnilingus	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cup	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
glaucomatous c.	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
optic c.	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	
cupping	كۆكراوھى، گردى پوازی، پوازشیوھ	

cytopathologist	پسپۆری نەخۆشیزانیی خانە
cytopathology	نەخۆشیزانیی خانە: زانستی لێکۆڵینەوەی گۆرانکارایییەکانی خانە لە نەخۆشیدا
cytopenia	کەمخانیی: کەمی و نەوێ ژمارە خانە
cytophagous	خانەخۆر
cytophagy	خانەخۆری: ماشینی وە لەلایەن خانەیی خانەخۆرە
cytophil	خانەدۆست
cytophotometry	لێکۆڵینەوەی پێکەتەکانی ناو خانە بە بەکارهێنانی فوتۆمێتەر
cytophysiology	کارئەندامزانیی خانە: لێکۆڵینەوەی فرمانەکانی خانە
cytoplasm	سایتۆپلازم: پرۆتۆپلازمی خانە جگە لە ناوک کە پێکەتوووە لە شلە و ئەندامۆچکەکانی ناوی
cytoprotective	خانەپارێز
cytosol	سایتۆسۆل: ناوئەندسە شلەکە سایتۆپلازم بەی ئەندامۆچکەکان
cytostasis	پەنگەخوارەنەوێ خانە: داخرا مۆلولوولی خۆین بە خڕۆکەیی سپی لە سەرەتای پرۆسەیی سووتانە
cytotaxis	جوولەیی خانە: ئامادەسازی و جوولەیی خانە وەک وەلامیک بۆ هاندەرێک وەک سووتانە
cytotoxicity	خانەزەیی: توانای زیانگەیاندن و لەناوێرەیی خانە لەلایەن دەرمان یا شتی تەرە
cytotoxin	ژەهرەخانە: هەر ماددەیەکی ژەهرین یا دژتەمێک بێ توانی زیان بە خانە بگەیەنێت
cytotropic	مەیلی ھەبێت بۆ خانەوێی نزیکی بێتەر وەک دژتەن یا قایرۆس
cytotropism	جوولەیی خانەکان لەوەلامی هاندەر دا وەک ھێرشی میکروب توانای قایرۆس بۆ نزیکی و نەوێ و لکان بە خانە
cyturia	خانەمیزی: ھەبوونی ژمارەیی زۆر خانە لە میزدا

Δ	دەلتا: شێوەی گەورە پیتی چوارەمی ئەلفوبێی یۆنانی هێمای زیادبوون
δ	دەلتا: شێوەی بچوکی پیتی چوارەمی ئەلفوبێی یۆنانی هێمای زنجیرە قنرسی نێمینیۆ گلوبولین D پێشگر لە ناوی هەندێ ناوێتی کیمیاییدا بەمانای زنجیرە چوارەم
Da= dalton dacarbazin	داکاربازین: دەرمانیکی خانەکوژ کە وەک دژشێر پەنجە بەکار دەهێنرێ بەتایبەتی بۆ میلانۆمای شێر پەنجەیی و نەخۆشی هۆجکین
daclizumab	داکلیزوماب: دەرمانیکی بەرگری داکەوێنەر کە بەکار دەهێنرێ بۆ ریگرێن لە رەتکردنەوەی ئەندام دوای جاندن
dacry(o)-	پێشگر و پارچەوشە بەمانای فرمیسک
dacryoadenalgia	نازاری فرمیسکەرژین: نازار لە رژینەکانی فرمیسکدا
dacryoadenectomy	لابردنی فرمیسکەرژین
dacryoadenitis	سووتانەوی فرمیسکەرژین
dacryocanaliculitis	سووتانەوی فرمیسکەبۆرییەکان
dacryocele	فتقی کیسی فرمیسک
dacryocyst	کیسی فرمیسک
dacryocystalgia	نازاری کیسی فرمیسک
dacryocystectomy	لابردنی کیسی فرمیسک
dacryocystitis	سووتانەوی کیسی فرمیسک
dacryocystocele	فتقی کیسی فرمیسک
dacryocystorhinostenosis	تەنگبوونەوی بۆری فرمیسکی نیوان کیسی فرمیسک و بۆشایی لووت
dacryocystorhinostomy	کردنەوی بۆری فرمیسک بۆ بۆشایی لووت
dacryocystorhinotomy	روانەکردنی پرۆبیک بەناو بۆری فرمیسکدا لە کیسی فرمیسکەوه بۆ بۆشایی لووت
dacryocystostomy	کردنەوی دەرگایەکی نوێ لە کیسی فرمیسکدا بۆ رهوانبوونی فرمیسک
dacryocystotomy	برینی کیسی فرمیسک
dacryocyte	فرمیسکەخانه: جوړیکي نائاسایی خړۆکەي سوور له شێوەی دلۆپی فرمیسکدا کە لەهەندێنەخۆشیدا دەبیژێ
dacryohemorrhhea	فرمیسکی خوێناوی
dacryolith	بەردی فرمیسک: نیشووێ رەق لە کیس یا بۆری فرمیسکدا
dacryolithiasis	بەردی فرمیسکداری: هەبوونی بەردی فرمیسک
dacryoma	ناوسانی کیسی فرمیسک: بەهۆی گیرانی بۆری فرمیسکەوه

dacryopyorrhea	فرمیسکی کێماوی: فرمیسکی تێکەڵ بە کێم
dacryopyosis dacryorrhea	کێمکردنی کیسی فرمیسک فرمیسکشووری: رهوانبوونی بەردەوامی و زیاد لە رادهی فرمیسک
dacryostenosis dactinomycin	تەنگبوونەوی بۆری فرمیسک دەرمانیکی دژەزیندەیی و دژشێر پەنجە بەکتریا سەتریتۆ مایسێس پارفولوس دروستی دەکات و بۆ چاره‌ی هەندی شێر پەنجە بەکار دەهێنرێت پەنجە
dactyl dactylitis dactyl(o)- dactylogram dactylomegaly	سووتانەوی پەنجە دەست و پێ پێشگر و پارچەوشو بە مانای پەنجە پەنجەمۆر، شوێن پەنجە ز لێنجایی: گەورەیی نائاسایی پەنجەکان
dalteparin sodium	دالتیپارین: دەرمانیکی دژخوێن مەیین کە لەههپارین دروست دەکێت یاسای دالتون
Dalton's law dalton	دالتون: یەکە یارستایی بەرامبەر یارستایی ناوکی کاربۆن ۱۲، پێشی ئەوترێ یەکە یارستایی ئەتۆمی زیان، برینداربوون، خراپبوون دیۆکسی ئەدینۆسینی یەک فوسفاتی
damage dAMP= deoxyadenosine monophosphate	شێدار، تێر هەوای پێسی ناو کان دانایاروید: دەرمانیکی دژخوێن مەیین
damp danaparoid sodium Danazol	دانازۆل: دەرمانیکە بەشی پێشەوی رژینی پیتوتەری دادەکوێنێت و بۆ چاره‌ی هەندێ نەخۆشی بەکار دەهێنرێت وەک گەرمبوونی مەمەک و کێشەیی ناوێشی مندالان بەریکردنی ملی مندالان و کورتاج
D and C= dilatation and curettage dandruff	کرێش: ئەو مادە وشکە توێژاڵییە لەپێستی سەر دەبێتەوه کە بریتییە لە توێژاڵی سەروێ پێستی سەر بێستە سووتانەوی چەوری پێستی سەر دانترۆلین: دەرمانیکی خاوەرەوی ماسولکە
dantrolene	دافنی: بەرمیکە دەوێ و درمخت کە مادە دافنین بەر هەمدێنێ و سوودی پزیشکییەن هەیه
Daphne	دافنین: مادەیکە لە درمختی دافنی دەردەهێنرێت و بە بری کەم پێسای رهوان دەکات
daphnin	داپسون: دەرمانیکی دژەکەرۆ و دژە بەکتریا بەرین شەهەنگ کە بەتایبەتی بۆ چاره‌ی گولی (لێپەرەسی) بەکار دێت
dapsone	دایتۆمایدین: دەرمانیکی دژبەکتریا کە کەرێگەر بەرامبەر میکروبه گرام پۆز مێقەکان و بۆ چاره‌ی هەوکردنی ئالۆزی پێست بەکار دێ
daptomycin	

darwinism	داروینیزم: تیۆرییه‌که‌ی زینده‌مه‌رزانی ئینگلیزی چارلس داروین که له‌یابوهرمدایه‌ جۆرمکانی زینده‌مه‌ر به‌دریژی کات گۆرانکار بیان به‌سه‌ر دا هاتوه‌ و په‌ریان سه‌ندوه‌ بۆ جۆری به‌رزتر به‌هۆی پرۆسه‌ی هه‌لیژاردنی سروشتیه‌یه‌	وه‌ستانی هه‌موو چالاکیه‌ ماسوولکه‌یه‌ خۆ به‌سه‌ریه‌کان و ه‌ک هه‌ناسه‌دان.
data dATP = deoxyadenosine triphosphate Datura	داتا، زانیاری دیتۆکسی ئەدینۆسینی سی فوسفاتی داتوورا: روومکێکی دەرمانی که هه‌ندێ جۆریان ماده‌ی دژمکۆلینێرجییان تێدایه‌ و ه‌ک ئەتروپین و ه‌ایۆسینامین و سکۆپۆلامین	مردنی خانه مه‌رگی کلینیکی: نامانی تریه‌ی دل و وه‌ستانی هه‌ناسه‌
datuism daunorubicin	ژه‌هراوی بوون به‌ روومکێ داتوورا دەرمانیکی دژم‌زینده‌یه‌ی دژه‌ شێرپه‌نجه‌ که هه‌ندێ جۆری به‌کترای ستریپتۆمایسیس به‌ر هه‌می دینن	مه‌رگی کۆریه‌ له‌مانا منالاندانا مه‌رگی کتوپر: مردنی چاوهروان نه‌کراو به‌هۆکار سروشتی له‌ که‌سه‌کادا نه‌ک به‌ رووداو، که زۆریه‌ی به‌هۆی کێشه‌ی دل و بۆرییاکانی خوێنه‌یه‌
DDT	دی دی تی: هایدروکاربۆنیکی ئافه‌تکوژه‌ که جاران زۆریه‌ به‌ربلاوی به‌کارده‌هێنرا به‌لام ئیستا له‌هه‌ندێ ولات یاساغ کراوه‌ له‌به‌ر ئاسه‌واری ژینگه‌یی	که‌نه‌فتی: نه‌مان و که‌میوونه‌ی هیز و تاقه‌ت
de-	پێشگر به‌مانای نا، که‌مه‌کردنه‌وه‌، لا‌بردن، دوورکه‌وتنه‌وه‌، پێچه‌وانه‌	پاک‌ردنه‌وه‌ی برین له‌ ته‌نی دهرمکی و ئالوودیه‌ی و شانه‌ی مردوو به‌ نه‌شته‌ر
deacidification	ترش لا‌بردن، ناترش کردن، ه‌اوتاکردنی ترش	پرۆسه‌ی پاک‌ردنه‌وه‌ی برین له‌ ته‌نی دهرمکی و ئالوودیه‌ی و شانه‌ی مردوو به‌ نه‌شته‌ر
deactivation	ناچالاک کردن: که‌مه‌کردنه‌وه‌ و نه‌هێشتنی چالاک‌ی و کاربهری شتێک	تازمه‌کردنه‌وه‌ و پاراستنی له‌ هه‌موکردن
dead deaf	مردوو نا‌بیست، که‌ر: که‌مه‌یک توانای بیستنی نه‌بی یان زۆر که‌م بی	پارچه‌، پاشماوه‌: ته‌نی دهرمکی و شانه‌ی مردوو له‌ بریندا
deafness	نا‌بیستی، که‌ری: نابوون یان له‌ده‌ستدانی توانای بیستن	دی‌کا: پاشگر به‌ مانای ده‌
deamination	بی‌ئه‌مینۆ کردن: لا‌بردنی گروپی ئه‌مینۆ NH ₂ له‌ ناوئێه‌یه‌ک	بی‌ کلسیوون: که‌میوونه‌ی خوێنه‌کانی کالسیوم له‌ ئێسک و دداندا پرۆسه‌ی لا‌چوون یا لا‌بردنی ماده‌ی کلسی له‌ پێکهاته‌یه‌ک
dearticulation death	له‌جی چوونی جومگه‌ مردن، مه‌رگ: وه‌سانی هه‌میشه‌یی هه‌موو فرمانه‌ زینده‌یه‌یه‌کانی له‌ش. پێناسه‌یه‌کی یاسایی: وه‌ستانی بێگه‌رانوه‌ی هه‌موو ئه‌مانه‌ (١)فرمانی مێشک (٢)فرمانی خۆکاری کۆئاندامی هه‌ناسه‌ (٣)فرمانی خۆکاری کۆئاندامی سووران	لا‌بردنی خوێنه‌کانی کالسیۆم پیتایدیک ده‌ ترشی ئه‌مینی (ئه‌مینۆئه‌سید) تێدا بی
apparent d.	مه‌رگی به‌رواله‌ت: وه‌ستانی هه‌موو پرۆسه‌یه‌کانی له‌ش ئه‌گه‌ر نه‌خۆش بووانێ بپۆزینێته‌وه‌	بی‌ سه‌رکردن؛ سه‌رلێکردنه‌وه‌: وه‌ک سه‌ری ئێسک، ئاژهل یا کۆریه‌
black d.	لاره‌شه‌، تاعوون، جاران به‌ تاعوون دموتر چونکه‌ نه‌خۆش له‌شی ره‌ش هه‌له‌ده‌گه‌را	بی‌ سه‌رکه‌ر: ئامێرێک بۆ لێکردنه‌وه‌ی سه‌ری کۆریه‌ له‌ سه‌کی دایکدا
brain d.	مه‌رگی مێشک: زیان پێگه‌شتنی نه‌گه‌راوه‌ی مێشک که‌ ده‌بیته‌هۆی نه‌مانی هه‌یج وه‌لامێک بۆ هانده‌ر و	debris
		deca- decalcification
		decalcify decapeptide
		decapitation
		decapitator
		decapsulation
		decarboxylase
		decarboxylation
		decay
		decadent
		deceleration decentration
		deceration
		decerebellation

decerebrate	بێ مێشک کردن: لابردنی مێشک یا ناچالاک کردنی فرمانه‌کانی له ئازمونی تاقیگه‌دا	decortication	بێ توێکڵ کردن: لابردنی بهشی دهرموه‌ی ئه‌ندامه‌یک و هک توێکلی مێشک پاک کردن: لابردنی بهشی دهرموه (توێکڵ، قاوڤ) له درمخت و ره‌گ و تۆو که‌مبوونه‌وه، که‌مکردنه‌وه
decerebration	بێ مێشک کردن: پرۆسه‌ی لابردنی مێشک یا ناچالاک کردنی فرمانه‌کانی	decrement	لێبوونه‌وه‌ی گه‌مه‌ر و توێژاڵ
dechloridation	بێ کلۆراید کردن: لابردنی کلۆرید	decrustation	په‌یوهندیدار به راکشان و پالکه‌وتنه‌وه
deci-	ده‌سی: پێشگر و پارچه وشه به‌مانای ده‌یه‌ک واته یه‌ک ده‌هه‌م	decubital	پاڵ که‌وتن، راکشان باری پاڵکه‌وتن
decibel	ده‌سیبیل: یه‌که‌ی پێوانه‌ی ده‌نگ به‌رامبه‌ر یه‌ک ده‌هه‌می یه‌ک بیل	decubitus	چه‌پوراست کردن: په‌رینه‌وه و یه‌کتربه‌رین به‌شێوه‌ی پیتی X
decidua	دیسیدوا: ناوێشی مێڵدان له‌کاتی دووگیانیدا که له‌گه‌ڵ مێڵ بووندا فرێده‌دریته دهرموه	decussate	چه‌پوراست کردن: په‌رینه‌وه و یه‌کتربه‌رین به‌شێوه‌ی پیتی X، له توێکار زاندا به‌کارده‌ی
deciduoma	دیسیدووما: لوه‌یه‌کی ناو مێڵدانه له دیسیدووا پێک هاتوه	decussation	چه‌پوراست کردن: په‌رینه‌وه و یه‌کتربه‌رین به‌شێوه‌ی پیتی
deciduous	کاتی: خاسیه‌تی لێبوونه‌وه و که‌وتن کاتی پێگه‌یه‌شتن و هک ددای شیرێ ده‌یه‌ک، ده‌له‌سه‌د: هه‌ر یه‌ک له نۆ به‌شه یه‌کسانه‌کانی ئیحتماڵیه‌ت له سفرموه بۆ ساد و هک ده له‌سه‌د (دیسایی یه‌که‌م)، بیست له سه‌د (دیسایی دووه)... نه‌وه له‌سه‌د (دیسایی نۆیه‌م)	dedentition	ددانه‌که‌وتن: که‌وتن و له‌ده‌ست دانی ددانه‌کان
deciliter	ده‌سیلیتر: یه‌ک ده‌یه‌می لیتر یه‌ک واته ۱۰۰ سم سنج (میلیلیتر)	deep	قوول
decipara	ده‌سکه: ژنێک ده‌ مێڵای بووبێت	defatted	بێ چه‌وری، بێچه‌وری کراو
declination	خواربوون، لاریبون: لادان له ئاستی شاقوولی و رێکی ئاسایی	defaunation	پاک‌دانه‌وه له گیانه‌وه‌ر و هک پاک‌دانه‌وه‌ی رێخۆله له کرم
decline	که‌مبوونه‌وه، دابه‌زین خراپتر بوون، پوکانه‌وه ره‌فز کردن، قبوول نه‌کردن	defecation	په‌سایی کردن پاک‌دانه‌وه له په‌سی و ناپوختی
decoction	کولاندن دهرمانێک به‌ کولاندن ئاماده‌کراو	defect	که‌له‌به‌ر، که‌می، نوقسانی، ناتاوایی، نه‌بوون
decoloration	بێرهنگ کردن: لابردن و لێکردنه‌وه‌ی رهنگ بێرهنگیوون، بێرهنگی: نه‌بوون یا که‌مبوونه‌وه‌ی رهنگ	deficient	که‌له‌به‌ری به‌ده‌سته‌هاتوو: نوقسانیه‌ک که زه‌گه‌ک نه‌یه‌ت
decompensation	قه‌رمبوونه‌وه‌یه‌وه، قه‌رمبوونه‌که‌ر دانه‌وه: سه‌بارمه‌ت به‌ دڵ واته دڵ ناتوانێ قه‌رمبووی بێتوانایی خۆی بکاته‌وه و ئابیه‌ته‌وه‌ی په‌نمان و هه‌ناسه‌سوارێ	acquired d.	که‌له‌به‌ری په‌رده‌ی شاخوێنه‌ر: نوقسانیه‌کی زه‌گه‌کی له‌ نێوان شاخوێنه‌ر و سه‌یه‌خوێنه‌ر دا
decomposition	هه‌لواشان، شیبوونه‌وه: و هک شیبوونه‌وه‌ی ته‌غێک یا ئاوێته‌یه‌ک بۆ پێکهاته‌کانی	aortic septal d.	که‌له‌به‌ری په‌رده‌ی گوێچه‌که‌له: نوقسانیه‌کی زه‌گه‌کی دڵ که دیواری نێوان دوو گوێچه‌که‌له به‌ کراوایی ده‌مێنێته‌وه
decompression	په‌ستان لابردن: که‌مکردنه‌وه یا که‌مبوونه‌وه‌ی په‌ستان له‌سه‌ر شتێک بۆ نمونه به‌ نازا کردنی له گوشاری پێکهاته‌کانی دوری هه‌ر ئۆپه‌راسیۆنیک بۆ ئه‌م مه‌به‌سته به‌کرێت	atrial septal d.	که‌له‌به‌ری په‌رده‌ی گوێچه‌که‌له: نوقسانیه‌کی زه‌گه‌کی دڵ که دیواری نێوان دوو سکۆله به‌ کراوایی ده‌مێنێته‌وه
decongestant	که‌مه‌که‌ر موه‌ی ئاوسان و خوێنه‌ند هه‌ر دهرمانیک ئه‌و کاره‌ بکات	birth d.	ناتاوایی زه‌گه‌کی: نوقسانیه‌ک له‌گه‌ڵ له‌دایکبووندا هه‌بووبێت
decontamination	ناالوده‌کردن: لابردنی ماده ئالوده‌که‌ر مه‌کان له‌ که‌سێک شتێک یا شوێنیک	congenital d.	ناتاوایی زه‌گه‌کی: نوقسانیه‌ک له‌گه‌ڵ له‌دایکبووندا هه‌بووبێت
decorticate	که‌سێک یا گیانه‌وه‌رێک زیان به‌ توێکلی مێشک و فرمانه‌کانی گه‌شتیه‌ت	neural tube d.	ناتاوایی ده‌مار ملووله: نوقسانیه‌کی په‌ر سه‌ندنی ده‌ماری به‌هۆی دانه‌خراپی ده‌مار ملووله که له مێشک و درکه‌موخدا خۆی ده‌نوێنێ
		ventricular septal d.	که‌له‌به‌ری په‌رده‌ی سکۆله: نوقسانیه‌کی زه‌گه‌کی دڵ که دیواری نێوان دوو سکۆله به‌ کراوایی ده‌مێنێته‌وه
		defective	نوقسان، ناتاو، نااسایی
		defeminization	نامێینه‌بوون: له‌ده‌ستدانی سیفه‌ته دوو مه‌یه‌یه‌کانی مێینه‌یه‌ی
		defense	به‌رگری، پاراستن
		deferent	دوورکه‌وتنه‌وه له ناوهند
		deferentitis	سووتانه‌وه‌ی ده‌کتس دیفیرئیس
		deferoxamine mesylate	دیفیرۆکسامین: دهرمانیکه ئه‌نوو سه‌ به ئاسه‌وه‌وه له خوێن لای ده‌بات، بۆ چاره‌ی ژه‌هر اویبوون به ئاسن به‌کار ده‌ی
		defervescence	نه‌مانی تا، ساردبوونه‌وه‌ی له‌ش
		defervescent	تابه‌ر، ساردکه‌رموه

defibrillation	کوتایی هینانیه فیبریله‌یشنی گوچیکمه یا سکوله به شوکی کاربابی	dehumidifier	شمی لایەر: ئامیزیک بۆ کهمکردنوهی شیمی ههوا
defibrillator	دیفیبریله‌یتر: ئامیزیکی کاربابی بۆ لێدانی شوک له دل لهکاتی فیبریله‌یشنی گوچیکمه یا سکوله بهمه‌یهستی ریکخستنه‌وهی لێدانی دل	dehydrant	ئاولایەر: هه‌رسشیک ئاوی له‌ش کهمکاته‌وه
defibrination	بێ فایبرین کردن: لایردنی فایبرین له خوین بۆ ریگرتن له مه‌یینی	dehydrate	ئاولادیهات، ئاول کهمده‌کاته‌وه له له‌ش
deficiency	کهمیی شتیک بۆ نموونه ماده‌یهک له له‌شدا به ئه‌ندازه‌ی ئاسایی	dehydration	کهم ئاولکردن، کهمناو‌بوون: ئاولکردن، کهمبوونه‌وه یا له‌م‌ل‌دنه‌وهی ئاوی له‌ش کهم ئاو‌بوون: دۆخی کهمبوونه‌وهی ئاوه‌ی له‌ش
immune d.	کهمیی به‌رگری	dehydro-	دی‌هایدرو: پێشگریکی کیمیایی به مانای لێکردنه‌وهی دوو ئه‌تومی
iron d.	کهمیی ئاسن، کهمئاسنی: کهمیی ئاسن له له‌شدا به‌ه‌وهی خوین به‌ربوون، کهم وەرگرتن یان کهم هه‌لم‌ژینه‌وه	dehydroascorbic acid	ترشی دی‌هایدروئاسکوربیک:
selective IgA d.	کهمیی ئیمونوگلوبولین A: باوترین کێشه‌ی کهمیی به‌رگری به و ئیته ه‌وه‌ی هه‌م‌کردنی به‌رده‌وامی کوئنه‌دامی هه‌ناسه و کێشه‌ی تر.	dehydroemetine	شیوه‌یه‌کی قیتامین سی دی‌هایدروئیمیتین: دهرمانیکی دژ ه گیانه‌وه‌ی سه‌ر‌م‌نایی و هک نه‌مییا
vitamin d.	کهمقیتامینی، کهمیی هه‌ریه‌ک له قیتامینا‌کان له له‌شدا	dehydroepiandrosterone	دی‌هایدروئیبیه‌ندروستهرۆن: ه‌ور‌م‌وتیکه توێکلی رژیانی سه‌ر‌گورچیه‌ دهری ده‌دات و پێش‌ماده‌ی سه‌ره‌کی ئه‌ندروجینه له مێینه‌دا. و هک دهر‌مانیش
deficit	کهمی، نو‌قسانی، نه‌بوون		به‌کارده‌هێنری بۆ نه‌خ‌وشی دل و
oxygen d.	کهمئوکسجینی: دابه‌زینی ئوکسجینی خوین		پووکانه‌وه‌ی ئیسک و به‌هێزکردنی به‌رگری
pulse d.	ترپه‌ی ون: جی‌اوازی نیوان ژماره‌ی ترپه‌ی دل له سه‌ر دل و له مه‌چه‌کدا له‌به‌ر‌ه‌وه‌ی هه‌ندێ ترپه‌ی لاواز ناگه‌نه به‌له‌کان، له فیبریله‌یشنی گوچیکمه‌دا روودده‌ات	dehydrogenase	دی‌هایدروجینه‌یز: ئه‌نزیمیکه هانی گواسته‌وه‌ی هایدروجین ئه‌دات
definition	پێناسه	dehydrogenation	هایدروجینلێکردنه‌وه: پروسه‌ی ئوکسین به لێکردنه‌وهی ئه‌تومی هایدروجین
definitive	دیار، دیاریکەر دوا، کۆتا		دی‌هایدروژینۆل: شیوه‌یه‌کی قیتامین
deflection	لادان له ره‌وتی ئاسایی، له‌دان له بنه‌هێل	dehydroretinol	ئهی که له‌ماسیی ئاوی شیر‌بندا هه‌یه بێداری ده‌کاته‌وه له خه‌وی موگنا‌تیبسی
defluxion	رژان، وه‌رین دیار‌نه‌مان	dehypnotize	لایردنی ئایۆدین له ئاویته‌یه‌ک
deformation	پرو‌سه‌ی به‌د‌ش‌یوه‌یی، تیکچوونی شیوه، گۆرانی شیوه‌ی پیکهاته‌یه‌ک شیوه‌تیک‌ده‌ر	deiodination	لایردنی ئایۆن
deforming	به‌د‌ش‌یوه‌یی: تیکچوونی پیکهاته‌یه‌ک	deionization	دیژائهن‌تان‌دوو: هه‌ستکردن به‌وه‌ی شتیک که له‌راست‌ندا نه‌ت‌ب‌ست‌وه
deformity	یا ن‌د‌ام‌یک یا رو‌خ‌سار ده‌پو‌کتیه‌وه، به‌ر‌مود‌اوه ده‌چی پووکانه‌وه، به‌ر‌مود‌اوه چوون، خراپ‌تر‌بوون	de'ja entendu	ب‌ب‌ست‌وته دیژا‌فیکو: هه‌ستکردن به‌وه‌ی ئه‌ز‌مو‌وتیک که له‌راست‌یدا به‌سه‌ر‌تا ت‌ب‌به‌په‌رو، هه‌به‌وه
degenerate	بێ میکرو‌ب‌کردن، پاک‌کردن	de'ja vu	دیژا‌فو: هه‌ستکردن به‌وه‌ی شتیک که له‌راست‌ندا نه‌ت‌ده‌، دی‌وته په‌ستی و ب‌ب‌تاقه‌تی
degeneration	قابیلی قوت دان	dejection	تو‌ب‌تو‌ی بوون
degerm	قوت دان	delamination	دی‌لا‌ف‌یر‌د‌ین: دهر‌مانیکی دژه‌ فایرو‌س
deglutible	پله‌دابازین: گۆرانی ئاویته‌ی کیمیایی	delavirdine	که له‌جار‌سه‌ری ئه‌ید‌زدا به‌کار‌دئ
deglutition	بۆ ئاویته‌ی سا‌کار‌تر هه‌لم‌وشان، خراپ‌تر‌بوون	mesylate	دوا‌که‌وتن
degradation	ناده‌ن‌کو‌ل‌یی بوون: ئازاد‌بوونی ناوه‌ر‌وکی ده‌ن‌کو‌له‌کانی خانه	delay	بێ قور‌ق‌وشم کردن: لایردنی
degranulation	پله، ئاست، برو‌انامه پله: یه‌که‌ی پ‌ئوانی گه‌ر‌ما پله: یه‌که‌ی پ‌ئوانی گۆشه	de-lead	قور‌ق‌وشم له له‌ش و هک له ژه‌هر‌او‌یوون به قور‌ق‌وش‌مدا
degree	پله‌ی ئازاد: له ئاماردا بر‌یت‌ب‌یه له ژماره‌ی ئه‌و دۆخانه‌ی سام‌پ‌ل‌یک ده‌توانی به سه‌ر‌به‌ستی ب‌گۆ‌ر‌یت	deleterious	زیان‌به‌خش، بر‌ب‌ندار‌که‌ر
d's of freedom	بێ ج‌گه‌ر‌کراو، ج‌گه‌ر‌لا‌بر‌او یه‌ک‌ال‌ابو‌ونه‌وه: کرانه‌وه‌ی زام	deletion	سه‌ر‌ینه‌وه سه‌ر‌انه‌وه: له بۆ‌ما‌وه‌زانی‌دا له‌ده‌ست‌دانی به‌ش‌یک له کرۆ‌م‌وسۆم که ره‌نگه ج‌ی‌ن‌یک یا زیاتر ب‌گه‌ر‌یت‌وه سنو‌ور‌دار‌بوون، سنو‌ور‌دار‌کردن، دی‌اری‌کردنی سنو‌وری شتیک لادهر، یاساش‌ک‌ین
dehepatized		delimitation	شیوه‌ره‌گرتن، ش‌یدار‌بوون، ته‌ر‌بوون
dehiscence		delinquent	
		deliquescence	

Deliria= plural of delirium deliriant

ورینه‌دار: کەسێک ورنه‌ی هه‌بێت |
ورینه‌ساز: دەرمانێک ببنه‌ هۆی
ورینه

delirious delirium

ورینه‌دار: کەسێک ورنه‌ی هه‌بێت
تێکچوونی کاتی و کتویری
هۆشیاری و توانای مه‌عریفی که
خۆی ده‌نوێنی و هه‌ک که‌میو نه‌وه‌ی
توانای ته‌رکیز، په‌شویی
بهرکردنه‌وه‌، قسه‌ی ناهاوسه‌نگ و
بیسهر و به‌ر و که‌میو نه‌وه‌ی ناستی
هۆشیاری. تا و دابه‌زینی شه‌کر و
ئۆکسیجینی خوێن و ده‌رمان و زۆر
نه‌خۆشی مێشک و سیسته‌می ورنه‌
دروست ده‌کهن

delphinine

ئه‌لکه‌لۆیدیکی ژه‌هرین که له
رووه‌کی دێلفینه‌دا هه‌یه و ئبنه‌ هۆی
ژه‌هراوی بوونی ئه‌ ئاژه‌لانه‌ی
گیابه‌که‌ ده‌خۆن

delta Deltaretrovirus

ده‌لتا: پیتی چوارمه‌ی ئه‌لفویدی یۆنانی
ده‌لتا: مەترۆفایروس، مەترۆفەرۆسی
ده‌لتا: به‌ر مه‌یه‌ک فایروس له‌ خیزانی
ریتروڤیرییدی که‌ هۆکارێکی
لیوکیه‌مان له‌ مەروڤ و ئاژمه‌دا

Deltavirus

ده‌لتاڤایروس: به‌ر مه‌یه‌ک فایروس که
په‌ویسته‌یان به‌ فایروسێ هه‌وکردنی
جگه‌ری بیه‌ به‌ دابه‌شبوون. یه‌ک
جۆری هه‌یه که‌ بریتیه‌ له‌ فایروسێ
هه‌وکردنی جگه‌ر له‌ جۆری دی.

deltoid

دێلتۆید: ماسوله‌کێ شیکۆشه‌یی سه‌ر
شان | سیگۆشه‌یی

delusion

واهیمه‌: باوه‌ریکی پته‌و به‌لام هه‌له
بێ ئه‌وه‌ی واقع یا هه‌چ به‌لگه‌یه‌ک
پشتگیریی بکات

d. of control

واهیمه‌ی ئه‌وه‌ی که‌ به‌یرو مێشک
ژیا‌نت ده‌سه‌لاتی خۆت نه‌ین به‌لکه‌
له‌لایه‌ن هه‌یزێکی ده‌ره‌کییه‌وه
کو‌نترۆڵ کراون

depressive d.

واهیمه‌ی خه‌موکی: هه‌ر واهیمه‌یه‌ک
هاو‌ری بێت له‌گه‌ڵ یا ببنه‌ هۆی
خه‌موکی

d. of grandeur

واهیمه‌ی خۆبه‌زێل زانی‌ن

grandiose d

واهیمه‌ی خۆبه‌زێل زانی‌ن

d. of jealousy

واهیمه‌ی غیره‌کردن: واهیمه‌
ده‌ربه‌ره‌ی بێوه‌فایی هاوسه‌ر و
خۆشه‌ویسته‌

nihilistic d.

واهیمه‌ی پو‌و‌چی: سه‌بارته‌ به‌
نه‌مانی خۆت یا به‌شیکێ له‌ش یا
خه‌لک و ته‌مانه‌ت دنیا‌ش

persecutory d.

واهیمه‌ی چه‌سانه‌وه‌: واهیمه‌
سه‌هه‌رات به‌ زو‌لمه‌یکه‌راوی و
خه‌له‌تاوی و چه‌ساوه‌یی

delusional

واهیمه‌دار: کەسێک واهیمه‌ی هه‌بێت
نیشانه‌کردن، دیاره‌یکردن

demarcation

نا‌ئێره‌ که‌وتن، لاوا‌زبوونی
نێرینه‌یی: که‌میو نه‌وه‌ی خاسیه‌ته‌

demasculinization

سێکسییه‌ دوو‌مه‌یه‌کی نێرینه‌یی
سێکسییه‌ دوو‌مه‌یه‌کی نێرینه‌یی

demeclocycline

دیمیکلۆسایکلین: دژ‌ه‌زینده‌یه‌کی
به‌رین شه‌ه‌نگ له‌ ده‌سته‌ی
تێتراسایکلین

demented

که‌مه‌ه‌قل، دو‌اکه‌وتووی عه‌ق‌لی،
خه‌له‌فاو

dementia

خه‌له‌فان، دیمینشیا: دابه‌زینی گشتیی
توانا مه‌عریفیه‌کان و یاد (زاکیره) و
شتی تریش و هه‌ک توانای ریکه‌ستن و
به‌رکردنه‌وه‌ و قسه‌کردن و هه‌سته‌ و
ره‌فتاره‌ رۆتینه‌یه‌کان. باوترین هۆی
خه‌له‌فان نه‌خۆشی ئالز هه‌یه‌مه‌ر،
هۆیه‌کانی تر بریتین له‌ کێشه‌ی
مێشک و د‌ل و لو‌وله‌کانی خوێن و
نه‌خۆشی کێشه‌ی به‌رگری و
میتا‌ب‌ل‌یزم و که‌می فیتامین و س‌تی
تر.

alcoholic d.= Korsakoff syndrome
Alzheimer d. =
Alzheim disease.
arteriosclerotic d.

خه‌له‌فانی ره‌خ‌خ‌و‌نبه‌ری: به‌هۆی
ره‌خ‌خ‌و‌نبه‌ری مێشکه‌وه‌ که‌ ده‌بێته‌
هۆی ورده‌ خوین مه‌ینی دووباره‌و
که‌م‌ئۆکسیجینی هه‌ندێ شوینی مێشک
خه‌له‌فانی بۆکسه‌ر: به‌هۆی زیان
ببنینی به‌ر‌دو‌امی و دووباره‌ی
سه‌ره‌وه‌ له‌ وه‌رز‌شکاری بۆکسیندا.
له‌ نیشانه‌کانی به‌ر‌چو‌ونه‌وه‌ و
خاوبه‌ر‌کردنه‌وه‌ و خاوبو‌ونه‌وه‌ی قسه‌
و چو‌وله‌

epileptic d.

خه‌له‌فانی فیداری: به‌ره‌و خراپیی
چوونی د‌خ‌ی عه‌ق‌لی و زیرمه‌کی له‌
ژماره‌یه‌کی که‌م نه‌خۆشانی فیداردا
رو‌وده‌دات

Lewy body d.

خه‌له‌فانی ته‌نی لیوی: هه‌ندێ
نیشانه‌ی ئالز هه‌یه‌مه‌ر و پارکینسونی
تێدایه‌، و ده‌مار‌خانه‌کانی تو‌یک‌لی
مێشک شتیکی جیا‌وا‌زیان تێدایه‌
به‌ناوی ته‌نی لیوی.

multi-infarct d.
presenile d.

خه‌له‌فانی خۆئ‌ه‌وه‌له‌یی
خه‌له‌فانت بێشبه‌ری: خه‌له‌فان بێش
ته‌مه‌ت ٦٥ سا‌لی

vascular d. [demethylation

خه‌له‌فانی خۆئ‌ه‌وه‌له‌یی
به‌مه‌یاسیل کردن: لێکه‌ردنه‌وه‌ی گروپی
مه‌یاسیل له‌ ئاو‌یت‌یه‌یه‌ک
دیمی: پێش‌گر و پارچه‌ وشه‌ به‌ مانای
نیوه‌

demi-
demogram
demography

نهم‌خ‌شه‌ (گراف)ی دانیش‌توان
دیمو‌گرافی، دانیش‌توانناسی: زانستی
لێکه‌ولینه‌وه‌ی دانیش‌توان له‌ رووی
ئاماری و دابه‌ش‌بوونی جو‌گرافیایی و
ژینگه‌وه‌

demoniac

جندار، ده‌ست لێ و شه‌ین‌راو، شیت به‌
تێگه‌شتنی کۆن

demonstrator

په‌شاندەر: فیرکاری پراکتیکی که‌
شته‌کان نیشان ده‌دات

demorphinization

بێ مۆرفین کردن: مۆرفین لێ
به‌رینه‌وه‌ بۆ چاره‌سه‌ری خو‌و‌گرتن به‌
مۆرفینه‌وه‌

	دیر ماسینتەر: بەر مەیک گەنە کە هەندیکیان نەخۆشی تاییەس دەگوێز نەو	Dermacentor
	پێستی دێرمی: پەییەندیدار بە توێژی ژێر مە پێستەو	dermal
endogenous d.	دێرمانایییدی: خیزانێک مۆرانه کە لەسەر شیردەر و خۆشۆک و پەلمەر مشەخۆرن	Dermanyssidae
	سافکردنی پێست سووتانەوی پێست	dermasanding dermatitis
major d.= major depressive disorder postpartum d.	سووتانەوی پێستی هەستیار سووتانەوی پێستی هەستیار: جۆریک سووتانەوی درێژخایەنی پێست کە هەستیارییە و بۆماووییە و ئەبێتە هۆی ئالۆش و خوراندن و سوومبوونەو و نیشانەکانی تری ئەکزیما. زیاتر لە سەر روومکانی جوولان بەر مە ناومە روودەدات سووتانەوی پێستی کیمیایی: سووتانەوی پێستی بەرکەوتەیی کە بە هۆی مادە کیمیاییە روودەدات	allergic d. atopic d.
	سووتانەوی پێستی بەرکەوتەیی: جۆریک سووتانەوی پێستە کە لە ئەنجامی بەرکەوتنی هەندى شت و مادە بە پێست روودادات، لەوانە هەستیارى بێت یا نەبێت	chemical d.
reactive d.	سووتانەوی پێستی کاژی: جۆریک سووتانەوی پێست کە پانتاییەکی زۆر دەرگرتەو و رەنگە بێتە هۆی لەدەست دانى موو و نینۆک، پێست کاژدەکات، سووردەبێتەو، ئالۆش دەکات و رەنگە نەخۆش نیشانە گشتیشی دەبێت. لەوانە سەرمانی و هۆنەرنازراو بێت لەوانە دوومی بێت و ئانجامی نەخۆشی تر بێت. سووتانەوی پێستی تیشکاوهری: لە ئانجامی بەرکەوتنی تیشکاوهری و مە تیشکی نیکس	contact d.
unipolar d.	سووتانەوی پێستی هەتاوی: لە ئانجامی بەرکەوتنی تیشی خۆر سووتانەوی پێستی بڵاوی: سووتانەوی پێست کە بۆی لەگەڵ بێت	exfoliative d.
depressor deprivation	پیشگر و پارچو وشە بە مانای پێست یا پەییەندیدار بە پێستەو سووتانەوی پێست و جیمگە: نەخۆشی پێست کە سووتانەوی جومگە لەگەڵ بێ	radiation d.
androgen d.	دێرمانۆفیبرۆما: لوبەکی بیومی پێست لە توێژی ژێر مە پێستدا فایبرۆسارکۆمای پێست: جۆریک شیرپەنجە پێست بەریشالوونی پێست	solar d.
emotional d.	پێستی پێستزانی، دێرمانۆلۆجیک: پەییەندیدار بە زانستی نەخۆشیپاکانی پێستەو	vesicular d.
sensory d.	پێستزانی، دێرمانۆلۆجیک: پەییەندیدار بە زانستی نەخۆشیپاکانی پێستەو	dermat(o)-
		dermatoarthritis
depth depuration derailment		dermatofibroma
derangement derealization		dermatofibrosarc oma
derivative	بەر هاتوو: مادەیک لە مادەیک تر دروستکراپێت	dermatofibrosis
-derm	پارچە وشە بەمانای پێست	dermatologic
derma-	پێشگر و پارچە وشە بەمانای پێست پێست	dermatological
dermabrasion	پێست سافکردن	

dermatologist dermatology	پزیشکی پیست پیستزانی: زانستی نەخۆشییەکانی پیست و پاشکۆکانی پیست واتە موو و نینۆک	dermatotropic	پێستخواز: بەکتریا یەک مەیلی بە تووشکردنی پیست بێت
dermatolysis dermatome	شلیپیستی: شلیبونەوه و کشانی پیست پێستێر، دێرماتۆم: نامێزێک بۆ برین و ئامادەکردنی پارچەی تەنکی پیست بۆ پێوند دێرماتۆم: ناوچەیک لە پیست کە بە یەک دەمار لە پشتهی درکەمۆخ پاراو کرابێت	dermatozoon	مشەخۆری پیستی ئاژەل: هەر مشەخۆریک لەسەر پیستی ئاژەل بژی
dermatomycosis	کەروداری پیست: تووشبوونی پیست و نینۆک و موو بە کەرود	dermic	پیستی دیرمی: پەيوەندیدار بە توژی ژێرمووی پیست
dermatomyositis	سووتانەوی پیست ماسوولکەیی: جۆریک نەخۆشی ماسوولکە (سووتانەوی فرماسوولکەیی) کە پێستیش دەگرێتەوه بە نیشانەیی وەک لیرگ و سووربوونەوی پیست و ئاوسانی پێلۆ و دەوروبەری جاو	der•mis	دێرم، توژی: جینی ژێرمووی پیست لەژێر سەر توژی (ئێپییدرم) کە پێکەاتوو لە بەستەر اشانەییکی پر لە لوولەیی خوین
dermatopathology	نەخۆشیزانی پیست: لێکپێڵنەوی نەخۆشییەکانی پیست لەرووی توێکاری و کارئەندامزانییەوه هەر نەخۆشییەکی پیست	derm(o)- dermoblast	پێشگر و پارچە وشە بەمانای پیست ئەو بەشەیی میزوبلاست کە سەرئەجام توژی ی پیستی لی دروست دەبی پیست ئاسا، پیست شیوه دیرمۆید: کیسی پیست
dermatopathy dermatopharmac ology	دەرمانزانی پیست: زانستی دەمانزانیی سەبارەت بە نەخۆشییەکانی پیست	dermoid	لابردنی کیسی پیست دێرمۆلاپیوما: جەورەلویەکی زگمەکی لەژێر پێلۆی جاودا
dermatophilosis	دێرماتوفیلۆسەداری: تووشبوونی پیست بە باکتریای گرام پۆزەتیڤی دێرماتوفیلۆس کە دەبێتە هۆی بلقی هەموو کەسێک لەسەر قوڵو دەست کە دواتر دەرمان و چال و سکار بەجی دێلن	dermolipoma	شلیپیستی: شلیبونەوه و کشانی پیست پێستێوی: پێوانەی بەرگری پیست بۆ گەیانندی تەزووی کەرەمایی بۆ دیاریکردنی لەدەستدانی هەستکردن مردنی پیست: مردن و هەلوەڕینی پیست
dermatophyte	دێرماتوفایت: ئەو کەرەوه ناتەواوەن کە مەوۆ و ئاژەل تووشی هەموو کەسێک رووکەشی (نەک قوڵ) دەکەن لە نینۆک و پیست و مەدا.	dermonecrosis	دەدرمپیست: هەر نەخۆشییەکی پیست دەدرمپیستی شەکرەیی: برین و تێکچوونی پیست بەهۆی نەخۆشی شەکرەوه کە وەک برین و رەنگ گۆران بەتایبەتی لە لاقداروودەدات بەهۆی سووتانەوی مەوولوەکانی خوینی پیستەوه.
dermatophytosis	دێرماتوفایتداری: هەموو کەسێک رووکەشی پیست و نینۆک و موو بە کەرەوی دێرماتوفایت	dermopathy diabetic d.	دەدرمپیستی: هەر نەخۆشییەکی پیست دەدرمپیستی شەکرەیی: برین و تێکچوونی پیست بەهۆی نەخۆشی شەکرەوه کە وەک برین و رەنگ گۆران بەتایبەتی لە لاقداروودەدات بەهۆی سووتانەوی مەوولوەکانی خوینی پیستەوه.
dermatoplasty	راستکردنەوی پیست: جوانکاری و ریکخستەوی پیست	dermoplasty	راستکردنەوی پیست: جوانکاری و ریکخستەوی پیست
dermatorrhagia	خوینەرەوونی پیست، خوینتیزانی پیست	dermotropic	پێستخواز: بەکتریا یەک مەیلی بە تووشکردنی پیست بێت
dermatosclerosis= scleroderma Dermatosis	دەردمپیست: هەر نەخۆشییەکی پیست بەتایبەتی ئەگەر سووتانەوه نەبێت	desalination	دیخوێ کردن: لابردنی خوێ لە ناو یا هەر مادەیەکی تر
arsenic d.	دەردمپیستی زەرنیخی: نەخۆشی پیست بەهۆی ژەهرارایییەوه زەرنیخ کە ئەبێتە هۆی پەلەیی کەمرەنگ و پەرمەنگی پیست	desaturation	ناتێرکردن: گۆڕینی ناوینەییەکی کیمیایی تێر بۆ ناتێر
industrial d.	دەردمپیستی پیشەیی: نەخۆشی پیست بەهۆی پیشەوه و کارەوه	Descartes' law descendens descending descent desensitization	یاسای دیکارت دایەزیو، رووموخواز دایەزیو، رووموخواز دایەزین ناهەستیارکردن: لە هەستاریدا، ریگرتن لە روودانی هەستاری بەرەمبەر بە مادەیەکی یا دەرماتیک بە بەکارهێنانی بەرکەوتنی کەم و بەرەمبەر ناھەستیارکردن، راھێنان: لە چارەسەری رەفتاریدا، راھێنانی نەخۆش لەسەر تۆقینەکەیی (قوبیا) بە رووبەر و بوونەوهی خەمبایی یا راستی لەگەڵ بابەتی تۆقینەکەیدا
lichenoid d.	دەردمپیستی چەرمی: هەر نەخۆشییەکی پیست تیایدا وەک چەرم ئەستور بێت	deserpidine	دیسیرپیدین: دەرماتیک بۆ چارەسەری پەستانی خوێن لەریگەیی دەمەوه
occupational d.	دەردمپیستی پیشەیی: نەخۆشی پیست بەهۆی پیشەوه و کارەوه	desferrioxamine= deferoxamine	
dermatotherapy	پێستدەرمانی: چارەسەری پیست و نەخۆشییەکانی		

deuterium	دیوتیرییۆم: هایدروجینی قورس که له دوو ئه‌تۆم پێکهاتوو	خۆراکی، ده‌زری (و بۆ زۆر نه‌خۆشی به‌کار دئ و مک دژ ه سووتانه‌وه و دژ هه‌ستیا‌ری و جیگر تنه‌وه
deuter(o)-	پێشگر و پارچه وشه به مانای دوو	دیکسیر و مینیرامین: دهر مانیکى دژ هه‌ستامینى بۆ چاره‌ی هه‌ستیا‌ری
Deuteromycota	دیوتیرۆمایکۆتا: گرووپیکی گه‌وره که‌رووی ناتهاو که قوناغی سیکسیان نیه له دابه‌شبووندا و هه‌ندیکیان نه‌خۆشیزان	دیکلورفینیرامین: دهر مانیکى دژ هه‌ستامینى بۆ چاره‌ی هه‌ستیا‌ری
deuteropathy	نه‌خۆشیی دوو وه‌مى: نه‌خۆشی به‌هۆی نه‌خۆشییه‌کی ترمه	dexiocardia=dextrocardia
devascularization	که‌مبوونه‌ی سوورانی خوین که‌مبوونه‌ی لووله‌کانی خوین له شانه و نه‌ندامدا	dexlansoprazole
development	پهره‌سه‌ندن: گه‌شه‌کردن و گۆران و تاییه‌تمه‌ندوون وه‌ستایی پهره‌سه‌ندن	دیکسلانزۆپیرازۆل: دهر مانیکى داکیه‌مینى پهمپی پڕۆتۆن که بۆ چاره‌ی دله‌کزه و سووتانه‌ی سوورینچک به‌کار دئ
arrested d. cognitive d.	پهره‌سه‌ندنی مه‌عریفی: گه‌شه‌ی عه‌قلى و زیره‌کی و هۆشیا‌ری	دیکسمیسایل فینیدیت: دهر مانیکى بزۆینه‌ی کۆنه‌دامی ناوه‌ندى دهمار که بۆ چاره‌ی فربزۆی که‌موریا‌یى به‌کار دئ
psychosocial d.	پهره‌سه‌ندنی دهر و نیکۆمه‌لایه‌تى: پهره‌سه‌ندنی لایه‌نى دهر و ونى و که‌سایه‌تى، توانا کۆمه‌لایه‌تیه‌کان	dexmethylphenidate
deviant	لاداو، جیاواز: هه‌ر شتیکی جیاواز له ستانداردو نۆرمال	dexpanthenol
deviation axis d.	لادان، جیاوازیوون لادانی چه‌مسەر: گۆران له ئاراسته‌ی چه‌مسهرى شه‌پۆلى QRS له هیلکاری دلدای	دهر سپانسینۆل: دهر مانیک بۆ به‌گورخستنى جووله‌ی ریخۆلما‌کان و چاره‌ی باکردنى سک
standard d.	لادانی ستاندارد: له نامارزانیدا، پێوره‌یکه بۆ تیکرای لادانی هه‌موو بایه‌ته‌کانی سامپل له تیکرای سامپله‌وه. ده‌ژمێردرئیت به ره‌گی (کۆی دوو جایی هه‌موو لادانه‌کان) دابه‌ش به‌سه‌ر (ژماره‌ی به‌بایه‌ته‌کان-١)	dexter
sexual d.	لادانی سێکسی: خه‌یالات و ره‌فتا‌ری سێکسی که له‌رووی یاسایی یا عورفیه‌وه به ئاسایی و نۆرمال دانانرێن	dextrad dextral
device intrauterine d.	ئامێر، ده‌سگا، وه‌سپله ده‌سگای ناوه‌م‌الدا‌ن بۆ رێگرتن له سکپربوون	راست، هه‌ر شتیکی لای راسته‌وه بێ پهره‌راست
devitalization	مراندن، نازینده‌یی کردن: وه‌ستاندنێ ژیا‌ن یا پېروسه‌ زیندوو‌مه‌کانی شانه	راست: پعمه‌ه‌ندیدار به‌ لای راسته‌وه راسته، راسته‌ی زāl بیت
deworming	بێ کرم کردن، له کرم پاکردنه‌وه: پاکردنه‌وه‌ی مرۆف یا ئازم‌ل له‌ کرمانه‌ی تووشیا‌ن بوون	راستیه‌ی؛ زالیی لای راست دیکستران: پۆلیمه‌ریکی قورسی گلوکۆز که لایانه هه‌ندئ به‌کتریا‌وه به‌ر هه‌م ده‌هێنرئ. له دهمدا به‌کتریا سوکه‌روژ ده‌گورئ بۆ
dexamethasone	دهر مانیکى گلوکۆکۆرتیکۆیدی ده‌ستکردی زۆر به‌هیز که به زۆر شێوه (مه‌رهم،	دیکستران ده‌هێنرئ بۆ دیکستران ده‌هێنه‌ هۆی کلسی ددان. دیکسترانی ده‌سکرد و مک دهر مان ده‌کار ده‌هێنرئ بۆ زیادکردنی قه‌وا‌ری پلازما و مک له شوکدا دیکسترین: ئه‌و ئاوینه‌ فره‌شه‌کریانه‌ی (پۆلیسه‌که‌راید) که له شیبوونه‌وه‌ی (هايدرولیز) نه‌شاسته‌ دروست ده‌بن و له‌ئاو‌دا ده‌توێنه‌وه
		دیکسترینمیزی: هه‌بوونی دیکسترین له‌ میزدا
		پێشگر و پارچه وشه به‌مانای راست
		دیکستروئهمفیتامین: جوړیک ئهمفیتامین که کاریه‌گریی بزۆینه‌ر هه‌یه‌ بۆ کۆنه‌دامی ناوه‌ندی دهمار و ئه‌بێته‌ هۆی به‌دبه‌کاره‌ینان و خووپه‌مه‌گرتن
		dextrinuria
		دیکسترینمیزی: هه‌بوونی دیکسترین له‌ میزدا
		dextr(o)-
		پێشگر و پارچه وشه به‌مانای راست
		dextroamphetamine
		دیکستروئهمفیتامین: جوړیک ئهمفیتامین که کاریه‌گریی بزۆینه‌ر هه‌یه‌ بۆ کۆنه‌دامی ناوه‌ندی دهمار و ئه‌بێته‌ هۆی به‌دبه‌کاره‌ینان و خووپه‌مه‌گرتن

diabetology	شەکرەزانی: لێکۆلینەوهی نەخۆشیی شەکرە و چارەسەرکردنی دایەتەسیتەت، ئەسیتۆئەسیتەت	دەناسننیت و لە جیهاندا بەکار دێت. دەستنیشانکاری: زانستی نیۆری و پراکتیکی دەستنیشانکردنی نەخۆشییەکان
diacetate	ترشی دایەتەسیتیک، ترشی سرکەیی دووانی، ترشی ئەسیتۆئەسیتیک	وتنە، کلێشە، دایەگرام وتنەیی، کلێشەیی، بە شێوەی دایەگرام
diacetic acid		بەرمەیک بەکترای گرام نێگەتیی بێهەواژی کە هەندێکیان ھۆکارن بۆ ھەوکردنی دەم
diaceturia	دایەتەسیتەزی: ھەبوونی ترشی ئەسیتۆئەسیتیک لە مێزدا	دایەلەیل، دووئەلیلی: ھەر ئاوێتەیک دوو رەگی ئەلیلی ھەیە
diaceturia		شلە دیالیز: ئەو شلە مادە نەتوانە لە دیالیزدا بەکار دێن
diacetylmorphine	دایەتەسیتایل مۆرفین، ھیرۆین: تۆزێکی سپیی کرێستالی تالە لە دەرھاتەکانی مۆرفین، کاریگەری بەھیزی نازارکوژ و ھۆشەری ھەبە بەلام لەبەر ئەوەی خوێنۆکەرتنی زۆرە، وەک دەرمان بەکارناھێنرێ و بەکارھێنانی بەھەر شێوەیەک ناپاساییە	دیالیز، شۆشتن: پرۆسەی جیاکردنەوەی مۆلیکولە گەورەکان لە ئایۆن و ئاوێتە سووکترەکان بە بەکارھێنانی پەرەمەکی نیمچەپیاھیل کە وەک یەک رێگە بە تێپەربوونی ھەموویان نادات بەلکو ھەندێکیان دەپەرنەو ھەندێکیان فیلتر دەبن.
diactinism	ھەبوونی خاسیاتی تیشکدانەو لە مادە کیمیاییدا	دیالیزی پیریتونیی بەردوامی گەرۆکی: جۆریک دیالیزی پەردە پیریتون کە شلە دیالیز بەردوام لە بۆشایی پیریتوندا ئالوگۆری پێدەکرت.
diacylglycerol	دایەتەسیل گلیسیرۆل: ئاوێتەیکە بە ھەمی تیکشکانی تریگلیسیراید و فوسفولیپیدە.	دیالیزی پیریتونیی چەرچەر d. (IPD) kidney d. = hemodialysis dialyzer
diagnose	دەستنیشان کردن: پرۆسەی دەستنیشانکردنی نەخۆشی و جیاکردنەوەی کە نەخۆشییەکانی تر	intermittent peritoneal d. (IPD) kidney d. = hemodialysis dialyzer
diagnosis	دەستنیشانی ئەکات دەستنیشان کردن: پرۆسەی دەستنیشانکردنی نەخۆشی و جیاکردنەوەی کە نەخۆشییەکانی تر	diameter
clinical d.	دەستنیشانکردنی کلینیکی: دەستنیشانکردن بە پشێوەستن بە نیشانەکان و پشکینی لاب دەستنیشانکردنی خانەیی: دەستنیشانکردنی بە پشکینی خانە بەتایبەت لە شەرپەنچە لووی بۆمیدا	diamine
cytologic d.	دەستنیشانکردنی کلینیکی: دەستنیشانکردنی بە پشکینی خانە بەتایبەت لە شەرپەنچە لووی بۆمیدا	diamorphine= diacetylmorphine diapause
differential d.	دەستنیشانکردنی جیاکەرەویی: دیاریکردنی ئەو نەخۆشییانەی کە نیشانە ھاوشیوەیان ھەیە بە مەبەستی دەستنیشانکردنی ئەگەر زۆری یەکێک یا زیاتر لە نەخۆشییەکان.	diaphoresis diaphoretic
physical d.	دەستنیشانکردنی نەخۆشی بە پشێوەستن بە لێروانین، دەست لێدان، تەپ لێدان، گۆ لێدان دەستنیشانکردنی، تەشخیزی رێنمای دەستنیشانکردنی و ئاماری کێشە عمقاییەکان (DSM) : سیستەمی کۆمەلە دەروونپزیشکانی ئەمەریکا بۆ پۆلێنکردنی نەخۆشییە عمقاییەکان کە بە وردی و بە مەرجی دیریگراو نەخۆشییەکان	diaphragm
diagnostic		دۆخی خاوەنەو و وەستانی زیندمجالاک عارمفکردنەو عارمقاوم: مادەیک یا دۆخیک بێتە ھۆی عارمفکردنەوی زۆر ناوەنچک: ئەو پەردە ماسوولکەییە بۆشایی سە لە سەنگ جیادەکاتەو پەردە، ھەر جیاکەرەوییەکی نیوان دوو شت دایەگرام: قالیکی
Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM)		

dichloroacetic acid	ترشی دایکلۆر ئەسیتیک: ترشکی ئۆرگانیی بەهێزە لە لابی کیمیادا بەکاردئ	dicyclomine hydrochloride	دایسایکلۆمین: دەرمانیکی دژمۆلینێرجی کۆ بۆ چاره‌ی کرژبوون و سکنیشه بەکاردئ
dichlorophen	دایکلۆرۆفین: دەرمانیک بە چاره‌ی کرمی شریتی لە ناژمەدا	didactylism	دوو پەنجەیی: دەست یا قاچ تەنیا دوو پەنجەیی هەبێ دوو پەنجە
dichlorphenamide	دایکلۆرفەناماید: دەرمانیک بۆ ئاوی رەش (گلۆکوما)	didactylous didanosine	دایدانۆسین: دەرمانیکی دژمۆلیرۆس کە دابەشبوونی فایبرۆس رادەوستێنی و لە چەرە ئێدزدا بەکاردئ
dichlorvos	دایکلۆرڤۆس: ئاوی تەبیەکی ئۆرگانی فوسفۆری کە وەک مێروکوژ وە مشمۆرکوژ لە ناژمەدا بەکاردئ	didermoma	دایدیزمۆما: جۆریک لوی تێراتۆما
dichorionic	دووکۆریۆنی: دوو پەرده‌ی کۆریۆنی هەبێ وەک لە دوانە‌ی دوو هێلکەیدا	didymitis didymus -didymus	سووتانمۆه‌ی گۆن گۆن پارچەوشە بەمانای دووانە‌ی پێکەملکاو یا دووبارەبوونمۆه‌ی بەشیکی لەش
dichotomization	دووبەشی، دووجۆری: دابەشکردن یا دابەشبوون بۆ دوو بەش	die	نمونه، قالب، شیوەیه‌کی دروستکراو زار دەرئ
dichotomous	دووبەش: پێکهاتوو لە دوو بەش	diencephalon	دایئینسێفالۆن، مێشکی ناوند: بەشی دواوە‌ی مێشکی پێشەوه‌ کە دەوری سکولە‌ی سێیەمی دواوە‌ و سالامەس و هەبێۆ سالامەس و نێپیسالامەس سەبسالامەس لەخۆدەگرئ
dichotomy	دووبەشی، دووجۆری	dieresis	جیاکردنەوه‌ بۆ دوو، لێک کردنەوه‌
Dichromacy	دوورنگیینی: دۆخیک نەخۆش تەنیا دوو رەنگ لە سێ رەنگە سەرەکیەکه‌ بێین کەسی دوورنگیین	diester	دوویستەری: ئاوی تەبیەک دوو گرووی ئیستەری هەبێ
dichromat	دوورنگیینی: دۆخیک	diet	خورد، خۆراک: ئەوه‌ی مرووف رۆژانە ئێخوات و ئەخواتمۆه‌ رژیمی
dichromatic	دوورنگیینی: دۆخیک		خۆراکی: بڕ و جۆری خورد و خۆراکی رۆژانە کە بەمەبەستێکی دیاریکراو پێشیار دەکرئ بۆ کەسێک رژیمی خۆراکیی رەها، رۆژوو
dichromatism	نەخۆش تەنیا دوو رەنگ لە سێ رەنگە سەرەکیەکه‌ بێین دوورنگی	absolute d.	رژیمی خۆراکی ترش: خۆرکیک بەمەبەستی ترشکردنی میز کە بەزۆری لە گۆشت و هێلکە و ماسی و دانەیلە پێکهاتوو و زۆرکەم میوه‌ی تێدایە
dichromic	دوورنگی	acid-ash d.	رژیمی خۆراکی تفت: خۆرکیک بەمەبەستی تفتکردنی میز کە بەزۆری لە میوه‌ پێکهاتوو و زۆرکەم گۆشت و هێلکە و ماسی و دانەیلە تێدایە
dichromophilism	دوورنگەرگری: توانای رەنگیونی خانە یا شانە بە دوو رەنگ واته‌ رەنگی ترش و تفتیش	alkali-ash d.	رژیمی خۆراکی تفت: خۆرکیک بەمەبەستی تفتکردنی میز کە بەزۆری لە میوه‌ پێکهاتوو و زۆرکەم گۆشت و هێلکە و ماسی و دانەیلە تێدایە
Diclofenac sodium	دایکلۆفیناک: دەرمانیکی دژە سووتانمۆه‌ و دژە ئازار بۆ چارەسازارو سووتانمۆه‌ی جۆمگە و ماسولکە بە زۆر شیوه‌ بەکاردئ	balanced d.	رژیمی خۆراکی هارسەنگ: هەموو جۆرەکانی خۆراکی بە پێی پێویست تێدایی
Dicrocoeliidae	دایکروسیلیدی: خێزانی کە پانە کرمەکان کە ناژمەل و مرووف تووش دەکەن	gluten-free d.	رژیمی خۆراکی بێ گلو تین: تایبەتە بە نەخۆشی سلیاک
Dicrocoelium	دایکروسیلیم: بەرەیه‌ک پانە کرم کە چەند جۆریکی تێدایە ناژمەل و کەمتر مرووف تووشدەکەن	high calorie d.	رژیمی خۆراکی پرکالۆری: کە زیادە لە پێویستی لەش
dicrotic	دووترپیی:		
dicrotism	دووترپیی: لیدانی دووترپیی هەبێ		
dicumarol	دایکومارین: مادەیه‌کی دژمۆنیمەیین کە لە گیای سینیرە‌ی شیربەنداهەیه‌ ئێبێتە هۆی خۆنپەرەبوون لە ناژمەدا دایکیومارین: دەرمانیکی دەسکردی دژمۆنیمەیین کە بەشیوه‌ی دەمی بەکار دەهێنرئ		
dicyclic	دووسووری دووئەلقی: ئاوی تەبی کیمیایی دوو ئەلقیە هەبێ		

	کالۆریی تێدایه (3500 یا زیاتر) به‌مه‌یه‌ستی زیادکردنی کێش	diffusible	توانای تێیه‌رین و بلا‌بوونه‌وی هه‌یه‌ی
high fat d.	رژیمی خۆراکی پرچه‌موری	diffusion	پێداتیه‌یه‌رین؛ رای‌ی بوون بلا‌بوونه‌وه به‌ربلاوی
high fiber d.	رژیمی خۆراکی پریشال: بۆ خێراکردنی گۆزهری خۆراک به‌ریخۆڵه‌دا و چاره‌ی قه‌میزی	diflucortolone valerate	کۆرتیکۆستیرۆیدیکی ده‌سکرد که وەک مه‌رهم بۆ سووتانه‌وی پێست و خوران به‌کارده‌ی
high protein d.	رژیمی خۆراکی پرپروتین		
ketogenic d.	رژیمی خۆراکی کیتۆنساز، رژیمی خۆراکی پرچه‌موری	diflunisal	دایفلوسینال: ده‌رمانیکی دژ‌مسووتانه‌وی ناستیرۆیدی
light d.	رژیمی خۆراکی سووک بۆ دوا‌ای هه‌ستانه‌وه له‌ نه‌خۆشی		نا‌زاری به‌ر که له‌ هه‌ندێ نه‌خۆشی رۆماریزمه‌دا به‌کارده‌ی
low calorie d	رژیمی خۆراکی که‌مه‌کالۆری: که‌مه‌وتر له‌ 1200 کالۆری رۆژانه‌ بۆ هه‌یشتنه‌وه یا که‌مه‌کردنه‌وه‌ی کێش	digametic	دووگه‌مینه‌تی: په‌ویه‌ندی به‌ هه‌ردوو خاته‌ی نێرو میوه‌ هه‌یه‌ی
low fat d.	رژیمی خۆراکی که‌مه‌چموری	DiGeorge syndrome	بروانه syndrome
low salt d.	رژیمی خۆراکی که‌مه‌خۆئ	digestant	هه‌رسکه‌ر: یارمه‌تی هه‌رسکردن بدات
test d.	رژیمی خۆراکی ئه‌زمونی: بۆ نا‌قی‌کردنه‌وه‌ی هه‌ستیا‌ری	digestion	هه‌رس، هه‌رسکردن: پرۆسه‌ی گۆرینی خۆراک بۆ ماده‌ی کیمیا‌یی که‌ ریخۆله‌ بتوانی هه‌لیانمژئ شیبوونه‌وه
therapeutic d.	رژیمی خۆراکی چاره‌یه‌ی: بۆ چاره‌ی نه‌خۆشی یا حاله‌تیکی دیاریکراو	digestive	هه‌رسی هه‌رسکه‌ر
dietetic	رژیمخۆراکی: په‌یوه‌نده‌دار به‌ رژیمی خۆراکه‌وه	digit	په‌نجه ره‌نوس، تاکژماره
dietetics	رژیمخۆراک‌زانی: زانستی لێکۆلینه‌وه‌ی رژیمی خۆراک	digital	په‌نجه‌یی، په‌نجه‌ناسا دیجیتال، ژماره‌یی
diethylstilbestrol	دایئیسایل ستیلبێستروئ، ستیلبێستروئ: ئه‌سترو‌جینیکی ده‌سکرده به‌هێزتر له‌ ئێستروئ که له‌ چاره‌سه‌ری شێرپه‌نجه‌ی پرۆستات و مه‌مه‌کا به‌کارده‌ی. له‌ رابردوودا زۆر به‌کاره‌ینانی تری هه‌بوو به‌لام له‌بهر ئه‌مگه‌ری شێرپه‌نجه‌ وازی لێهێنرا	digitalin	دیجیتالین: ماده‌یه‌که له‌ تووی رۆمکی دیجیتالیس په‌رپورا ده‌ردێت و له‌ نه‌خۆشی دڵدا به‌کارده‌ی
dietician	رژیمخۆراک‌زان: پشپۆری بواری رژیمی خۆراکی	Digitalis	به‌رمیه‌ک گه‌یه‌که‌ که‌ له‌ لاکه‌یه‌ن له‌شێوه‌ی په‌نجه‌دا‌یه و ماده‌ی دیجیتالیسی لێ ناماده‌مه‌کری
dietitian	رژیمخۆراک‌زان: پشپۆری بواری رژیمی خۆراکی چاره‌سه‌ر به‌ رژیمی خۆراکی جیاوازی	digitalis	دیجیتالیس: ماده‌ی گلا‌یکۆسایدی که له‌ گه‌لای وشکه‌راوه‌ی رۆوه‌کی دیجیتالیس په‌رپورا ناماده‌مه‌کری که هه‌یزی دڵ زیاد ده‌کا و گه‌یه‌اندنی ترپه‌ خاوده‌کاته‌وه و بۆ چاره‌ی نوشته‌ی دڵ و هه‌ندێ جو‌ری خه‌را‌تری‌یه‌ی به‌کارده‌ی
dietotherapy	جیاوازی	digitalization	دیجیتالیزاندن: ده‌ستپێکردنی پیدانی دیجیتالیس به‌ نه‌خۆش بری پپو‌یست و هه‌یستنه‌وه‌ی بری پپو‌یست بۆ مه‌یه‌ستی چاره‌سه‌ر
difference	جیاوازی، جودایانه		دیجیتالیس ناسا
differential	جیاکردنه‌وه، ناسینه‌وه تاییه‌تمه‌ندبوون: جیا‌بوونه‌وه	digitaloid	په‌نجۆله‌دار
differential	بۆ جو‌ریکی تاییه‌ت وەک له‌ گه‌شه‌ی خانه‌ی شانه‌کانی کۆرپه‌له‌دا رووده‌دات	digitate	په‌نجۆله‌.
differentiation	تاییه‌تمه‌ندبوون: جیا‌بوونه‌وه	digitation	زیاده‌ی په‌نجه‌ناسا دروستکردنه‌وه‌ی په‌نجه‌یه‌کی به‌کار به‌ نوژداری
diffluence	بۆ جو‌ریکی تاییه‌ت وەک له‌ گه‌شه‌ی خانه‌ی شانه‌کانی کۆرپه‌له‌دا رووده‌دات	digitiform	په‌نجه‌ناسا
diffraction	شلبوونه‌وه، ره‌وانبوون	digitigrade	ئهو‌ی له‌سه‌ر په‌نجه‌ ده‌رواته‌ و وەک سه‌گ و پشیله‌
diffusate	چه‌مانه‌وه، شکانه‌وه: خوار و په‌رشبوونه‌وه‌ی شه‌پۆل کاتی به‌ر به‌یه‌ست ده‌که‌وێ	digit(o)-	پێشگر و پارچه‌وشه‌ به‌مانای په‌نجه‌
diffuse	رایببوو: ماده‌ی تواوه‌ که به‌ په‌رده‌یادا تێیه‌ریی رای‌ی ده‌یی، پێدا تێده‌په‌ری به‌ربلاو		

digitoxin	دیجیتوکسین: مادیه‌که له گه‌لای چهند جۆریکی رووه‌کی دیجیتالیس به‌همه‌ی دئ که ههمان کاریگه‌ری دیجیتالیسی هه‌یه	dilator	به‌ینکه‌ر: ئامێریک بۆ به‌رینکردن شویت
digitus digoxin	په‌نجه دیجۆکسین: مادیه‌که له گه‌لای رووه‌کی دیجیتالیس لانا‌تا به‌ر ههم دئ که ههمان کاریگه‌ری دیجیتالیسی هه‌یه	dill diluent	روونکه‌ره‌، توینه‌ره‌، توینه‌ر
dihydrate	هه‌ر ئاوێته‌یه‌ک دوو گرووپی هایدروکسیل یا دوو مۆلیکیولی ئاوی تێدایی	dilute	روونده‌کاته‌وه‌: چڕیبه‌که‌ی که‌مه‌ده‌کاته‌وه‌
dihydro-	پێشگرو پا‌ر چه‌ وشه‌ به‌مانی دوو ئاتۆمی هایدروجن	dilution	روونکردنه‌وه‌: که‌مه‌کردنه‌وه‌ی چڕیی گه‌راومه‌یه‌ک به‌ تێکردنی شله‌ جووتیه‌لی: کێشه‌ی گه‌شه‌ که‌ په‌لێک و‌ه‌ک ده‌ست یا قا‌چ به‌ ته‌واوی یا نا‌ته‌واوی دووبار به‌ووبه‌یته‌وه‌
dihydrocholesterol = cholestenol	دایه‌یدروکۆدایین: ده‌رمانیکی ئازاری به‌ر له‌ بابته‌ی کۆدایین له‌ و‌ه‌ک دژ‌ه‌کو‌کش به‌کار دئ	dimelia	دایمه‌ینه‌ایدینه‌یت: ده‌رمانیکی دژ‌ه‌ه‌یستامین که‌ کاریگه‌ری ئارامیه‌خشی هه‌یه‌ و‌ بۆ هه‌سته‌یاری و‌ رشانه‌وه‌ و‌ سه‌رسو‌و‌رئ به‌کار دئ
dihydrocodeine	دایه‌یدروکۆدایین: ده‌رمانیکی ئازاری به‌ر له‌ بابته‌ی کۆدایین له‌ و‌ه‌ک دژ‌ه‌کو‌کش به‌کار دئ	dimenhydrinate	ئهن‌دازه‌، پێوانه‌، پێوه‌ر دووری
dihydroergotamine mesylate	دایه‌یدروئێرگۆتامین: ده‌رمانیکی ئهن‌داینێرچی که‌ کاریگه‌ری ته‌نگکه‌ره‌وه‌ی هه‌یه‌ له‌سه‌ر بۆرییاکنی خوین و‌ بۆ چاره‌ی مایگره‌ین (لاسه‌ر نیشه‌) به‌کار دئ	dimension	ئهن‌دازه‌، پێوانه‌، پێوه‌ر دووری
dihydrotachysterol	دایه‌یدرو‌تاکیه‌ستیرۆل: ده‌رمانیکه‌ هانی هه‌لمزینی کالسیۆم و‌ جو‌لاندنی ده‌دات و‌ بۆ چاره‌ی که‌می کالسیۆم و‌ ئێسکه‌نه‌رمه‌ی کێشه‌کانی تری ئێسک به‌کار دئ	dimensionless	بێ پێوه‌ر: ژماره‌ی په‌تی به‌ یه‌که‌ی پێوانه‌
dihydrotestosterone	دایه‌یدرو‌تیه‌ستوستیرۆن: هۆر مۆنێکی ئهن‌درو‌جینی به‌هیزه‌ رۆلی سه‌رمکی هه‌یه‌ له‌ سه‌ر هه‌لدانی خاسیه‌ته‌ سینکسییه‌ یه‌که‌می و‌ دوومه‌یه‌کانی نێرینه‌دا	dimercaprol	دایمه‌یرکاپرۆل: دارمانیکه‌ و‌ه‌ک دژ‌ه‌ره‌ر بۆ زه‌رنیخ و‌ زه‌یر و‌ جیوه‌ و‌ قورووشم به‌کار دئ
dihydroxy	هه‌ر ئاوێته‌یه‌ک دوو مۆلیکیولی هایدروکسی (OH) تێدا بێ	diminution	بچوو‌کی‌وه‌نه‌وه‌
dihydroxycholecalciferol	دایه‌یدرو‌کسیکۆلکالسیفیرۆل: کۆمه‌لێکن له‌ ئاوێته‌ که‌ له‌ئه‌نجامی میتابۆلیزمی کۆلکالسیفیرۆل (ڤیتامین D) په‌یدا ده‌بن	dimorphic	دووشێوه‌
diiodo-	دوو‌یۆدی: پێشگر و‌ پا‌ر چه‌ وشه‌ به‌مانای هه‌بوونی دوو ئه‌تۆمی یۆد	dimorphism	دووشێوه‌یی: دوو فورم و‌ سیمای جیاوازی هه‌بێ
dilaceration	درا‌ن، یه‌کا‌لابوونه‌وه‌ حاله‌تێکی صراپ گه‌شه‌کردنی ددانه‌	dimorphous	دووشێوه‌
dilatation	به‌رینکردن، به‌رینه‌بون: گه‌وره‌کردن یا گه‌وره‌بوونی تیره‌ی نا‌وه‌ی پێکهاته‌یه‌کی لوله‌یی و‌ه‌ک لوله‌ی خوین به‌رینکه‌ر	dimple	چال، چالایی
dilatator	به‌رین ده‌یی، به‌رین ده‌کات	dinitrobenzene	داینایترۆبهنزین: گازیکی ژه‌هرین
dilate	به‌رینه‌بون، به‌رینکردن	dinitroocresol (DNOC)	داینایترۆکریزۆل: نافه‌تکوژ و‌ گیاکوژیکی ژه‌هرین که‌ رهن‌گه‌ ببنێته‌ هۆی قه‌ی و‌ له‌هۆشچوون
dilation		dinitrotoluene	داینایترۆتۆلۆین: ئاوێته‌یه‌کی کریستالی ژه‌هرین که‌ له‌ پێشه‌سازیدا به‌کار دئ و‌ شیر په‌نجه‌سازه‌
		Dinoprost	داینۆپروست: پروستاگلاندین F _{2a} که‌ بۆ هاندانی له‌بارچوون و‌ مندالۆبون به‌کار دئ
		dinoprostone	داینۆپروستۆن: پروستاگلاندین E ₂ که‌ بۆ هاندانی له‌بارچوون و‌ مندالۆبون به‌کار دئ
		dinucleotide	داینیوکۆتاید: له‌متیکشکانی پۆلینیوکۆتایدوه‌ به‌ر ههمدئ
		Dioctophyma renale	کرمی گورچيله‌، جۆریکه‌ له‌ کرمه‌خره‌کان که‌ زۆر ئاژمێ شیرده‌ر تووس ده‌کات و‌ به‌ده‌مگه‌من مرو‌فیش دایۆپته‌ر: یه‌که‌ی پێوانه‌ی توانای شکانه‌وه‌ی هاوینه‌
		diopter	

diometer	دایۆمێتر پێو: ئامێرێک بۆ پێوانەی توانای شکانەوهی	لەسەر دڵ و دەمار ھەیە. کوێتان دژی دیفتری بەشێکە لە کوێتانی رۆتینی منداڵ
diometry diopscopy	دایۆمێتر پێو دایۆمێتر بێنی: پشکنینی دایۆمێتری جاو بە چاوبین	دیفتریایی دیفتریاناسا: لە دیفتریای بچێ دیفترۆید: جۆریک بەکتریای دایفیلۆبۆسریمداری:
dioptrics	زانستی لێکۆلینەوهی شکانەوهی تیشک	تووشبوون بە کرمی دایفیلۆبۆسریم کە مرۆف بەھۆی خواردنی ماسیی باش نەکو لۆمۆه تووش دەبی
dioptrimeter	دایۆمێتر پێو: ئامێرێک بۆ پێوانەی توانای شکانەوهی	دایفیلۆبۆسریم: بەرمیەک کرمی شریتی گەورە کە چەندجۆریکی ھەیە مرۆفیش تووش دەکەن و مگ د. لاتەم و د. کۆرداتەم
dioptrometry diopscopy	دایۆمێتر پێو دایۆمێتر بێنی: پشکنینی دایۆمێتری جاو بە چاوبین	شەملە ھاویەک جوت: پێشگرو پارچەوشە بەمانی دوو، جوات
dioxane	دایۆکسەین: شلەیکێ بێرەنگە و مگ توێنەر بەکاردێ، ژەھرین و شێرپەنجەسازە	دیپلۆباسیلەس، توولەبەکتریای دووانی: توولەبەکتریای کە دوو دوو پێکەملکابن
dioxide dioxin	دایۆکساید، دووئۆکسجینی کۆمەلێک ئاویتەیی ھایدروکاربۆنین لە گیاکوژمکاندا ھەن و ژەھرین و شێرپەنجەسازن	دیپلۆکۆکەس، خرمەبەکتریای دووانی: خرمەبەکتریای کە دوو دوو پێکەملکابن
dipeptide	دایپپتاید، دوو پپتایدی: لە شیبوونەوهدا دوو ئەمینۆئەسیدی لێپەیدا دەبی	دیپلۆید: ھەبوونی دوو سێت کرۆمۆسۆم و مگ لە خانەیی ئاساییدا ھەیە
diphallus	جووتچووی: ھەبوونی ئەواو یا ناتەواوی دوو ئەندامی نێرینە	بروانامەدار جووتینی: بێینی دوو وێنە بۆ ھەر تەنیک بەھۆی جووتنەبوونی وێنە ھەردوو چاوە لەسەر تۆرە
diphasic diphenhydramine	جووتقوناغی دایفینھادرمین: دەرمانیکی دژەھێستامین کە کاریگەری دژی ھەستاری و رشانەو و سەرسوورێ و ئارامبەخشی ھەیە	جووتنەبوونی وێنە ھەردوو چاوە لەسەر تۆرە
diphenoxylate	دایفینۆکسیلامیت: دەرمانیکە جوولەیی ریحولە خاوەدەکاتەو و بۆ سکچوون بەکاردێ	جووتنەبوونی وێنە ھەردوو چاوە لەسەر تۆرە
diphenyl-	دایفینایل: پێشگرو پارچەوشە بەمانای دوو گرووی فینایل لە ئاویتەکەدا	پشکنینی جووتینی جووتینی بین: ئامێرێک بۆ پشکنینی بێن بە ھەردوو دوو چاوە
diphenylhydantoin= phenytoin. diphonia	دوودەنگی: ھەبوونی دوو تۆنی جیاواز لە دەنگدا	دوو پپتی: ھەبوونی دوو پپتی لە ھەر لایەک بە ھۆی کێشەیی پەرسەندنەو
diphtheria	دیفتری، خەناق: نەخۆشییەکی درمی نێژە بەھۆی کۆرینیباکتریەم دیفتری کە لە تووشبوو یا ھەلگریکی ترمو دەکوێزیتەو، قورگ و بەشی سەرھوێ کۆنەندامی ھەناسە دەگریتەو و پەردەیکێ چەسپیو بەسەر شانەکانی قورگ و دەوروبەریدا دروست دەکات و رەنگە بێتە ھۆی گیرانی ھەناسە مردن. ھەرھوای ژەھرێک بەر ھەمدینی کە کاریگەری سیستەمی	پشکۆتاکردن: نقومکردنی ئازەل لە دەرماندا بۆ کوشتنی مشمخۆری دەرەکی شیاوازیک بۆ پشکنینی جگەر بە دەستلێدان تینۆیتی، پێشگرو پارچەوشە بەمانای تینۆیتی شریتی پشکنین: شینیتیکی کورتی سیلێلۆز کە بە مادەیی کیمیایی تابەت تیردەکرێت بۆ پشکنینی شەکر، پڕۆتین یا مادەیی تری لە میزدا توولی پشکنین و مگ ئەوێ رۆنی ئۆتۆمبیل دووبال و مگ میروو دایپلیدەم: بەرمیەک کرمی شریتی کە زیاتر لە سەگ و پشیلەدا دەبینرێن

dipyridamole	دایپایریدامۆل: دەرمانێک که رێ له کەڵەکەبوونی خەپڵەکانی خوێن دەگرێ و لۆوله خوێنەکانی دل بەرین دەکات و بۆ رێکرتن له خوێن مەیین و دلنێشه	disc(o)-	پارچەوشە بەمانای دیسک، خەپڵە
direct	راست، رێک راستەوخۆ	discogenic	دیسکی: پەيوەندیدار بە دیسکی نۆیەڕ بەر مەیهۆه
director	رێنما، بەرێوەبەر	discogram = diskogram	نایەرایی، جیاوازی
dirhinic	دوو کۆنەلووتی: پەيوەندیدار بە هەر دوو لای لۆوتەوه	discography = diskography	نایەرایی، جیاواز
dirithromycin	دیریسەرۆمایسین: دەرمانێکی دژە یندەیی وەک ئیریسەرۆمایسین که بۆ هەوکردنی بەکتریاپی کۆنەندامی هەناسەو قورگ و پنیست بەکار دێ	discordance	نایەرایی، جیاواز
dirofilariasis	دایرۆفیلاریادی: تووشبوون بە خرەمەر مەکان له بەرە ی دایرۆفیلاریا که زیاتر لەسەگدا روودەدات بەلام له مەرقیشدا بێنراوه	discordant	نایەرایی، جیاواز
dis-	پێشگر بەمانای پێچەوانە، نا، جیا پێشگر بەمانای دوو، دووبارە	discrepancy	جیاکاردنەوه جوداکاری
disability	کەمەندامی: نەبوونی یا ناتەواوی توانای ئەنجامدانی فرمانەکانی لەش بەشێوەیەکی نۆرمال له رووی جەستەیی یا ئەقڵی یا هەردووکیانەوه کەمەندامیی	discrete	جیاکاردنەوه جوداکاری
developmental d.	پەرەسەندنی: کێشە ی نەگەشتن یا درەنگ گەشتن بە قوناغەکانی پەرەسەندنی نۆرمال وەک له ئۆتیزم و دواکەوتنی ئەقڵیدا روودەدات	discrimination	جیاکاردنەوه جوداکاری
disaccharidase	دایسەکەراییدەیز: ئەزیمیکە ئاوێتە ی دایسەکەرایید شیدەکاتەوه	speech d.	دیسک، خەپڵە
disaccharide	دایسەکەرایید، دووشەکر ی: ئەوشەکرانە ی له دوو مۆلیکیولی مۆنوسەکاراید پێکەاتوون	discus	نەخۆشی: هەر لادان و
disacchariduria	دووشەکر مەیزی: هەبوونی دایسەکەرایید له میزدا وەک لاکتۆز مەیزی، مالتۆز مەیزی	disease	نەخۆشی: هەر لادان و
disacidify	ناتەسیدکردن: لابردن یا هاوتاکردنی ئەسید (ترش)		تێکچوونیک له پیکهاتەوه
disarticulation	جیاپوونەوه یا بڕینەوه له جومگەدا	Addison d.	فرمانی نۆرمالی بەشیک، ئەندامیک یا کۆنەندامیکی لەشدا که، هۆیکە ی زانراو بێت یان نەزانراو که دەبێتە هۆی سەر هەڵدانی نیشانە ی تاییەت بەخۆی
disassimilation	شیکردنەوه، شیبوونەوه: هەلوێشانی ئاوێتە بۆ پێکەاتە ی سادەتر		نەخۆشی ئەدیسۆن: نەخۆشیەکه بەهۆی کەمکاری درێژخایەنی تۆیکلی رژی
disc	دیسک، خەپڵە	Alzheimer d.	سەرگورچیلەوه روودەدات کەدەبێتە هۆی کەمی هۆرمۆنەکانی ئەلدۆستیرۆن و کۆرتیزۆن و نیشانەکانی بریتین له پەستاننزی، کەمبوونەوه ی کێش، لاوازی، بێنیشتیایی، پەلە ی پڕەنگی پنیست.
discharge	دەرکردن له نەخۆشخانە ئازادکردن دەر دراو: هەر شتێک بێتەدەر مەوه وەک کیم و لینجاری برین خالیبوونەوه، دەر یازبوون، وەک هی تەزووی دەمار له خانەوه برین، بەکالاکردنەوه		نەخۆشی ئەدیسۆن: نەخۆشیەکه بەهۆی کەمکاری درێژخایەنی تۆیکلی رژی
discission			سەرگورچیلەوه روودەدات کەدەبێتە هۆی کەمی هۆرمۆنەکانی ئەلدۆستیرۆن و کۆرتیزۆن و نیشانەکانی بریتین له پەستاننزی، کەمبوونەوه ی کێش، لاوازی، بێنیشتیایی، پەلە ی پڕەنگی پنیست.

<p>celiac d.</p>	<p>بەرکەوتەى نزیکیان لەگەڵ پشیلە ھەییە.</p> <p>نەخۆشیی سلیاک: کێشەىکى زگمەکییە بەھۆى ھەستیارى بۆ گلوتین کە دەبێتە ھۆى پووکەنەھى مەمبەلەکانى رىخۆلەو بەدەھەلمزىنى خۆراک، نیشانەکانى بریتىن لە سکچوون، چەوریشورى، سکناوسان، باکردن، کەمکێشى، لاوازی و کەمخوراکى.</p>	<p>بە ھۆکارى بۆماوھى و نابۆماوھى وەک پەستائەرزى و جگەرەکێشان و چەوربەرزى و قەلەوى و شەکرەو روودەدات و رەنگە بېیتە ھۆى دلتیشەو و رېخۆڤنېوونى ماسولکەى دڵ و مردنى کتوپر نەخۆشیی کروتنزفیلد- جاکۆب: نەخۆشییەکەى دەگمەنە بە ھۆى پراپۆنەو روودەدات زیاتر لە ناوھندى تەمەندا سەرھەلەدەدات و دەبێتە ھۆى مردن. نیشانەکانى زۆرو جیاوازان لە کێشەى مۆتورى و یاد و پەيوەندیان بە پووکەنەھى دەمار مەخاوە ھەییە.</p>
<p>Chagas d.</p>	<p>نەخۆشیی شاگاس: لە ئەمەریکای ئەوروپا و باشوور باوە و تووشبوونە بە مشەخۆرى تریپانوسۆما کروزى کە جۆریک گەنە دەیگۆیزیتەو. جۆرى تێزى لە مندالدا زیاترە و فرییتە ھۆى گرێپەک ھەستەى گەز، ھەوکردنى لیمفەگرێکان، گەورەبوونى جگەر و سیل، ئاوسانى لایەکی دەموچاو کە رەنگە سەرەنجام بېیتە ھۆى مردن. جۆرى درێژخایەن کار لە دڵ و کۆنەندامى ھەرس دەکات.</p>	<p>Creutzfeldt-Jakob d. new variant</p> <p>نەخۆشیی کروتنزفیلد-جاکۆب جۆرى نوێ: لە تەمەنى کەمترداو تەنیا لە بەریتانیا روودەدات و ھۆکارەى ھەمان ھۆکارى نەخۆشیی مانگاشیتەپە نەخۆشیی کرۆن: جۆریکە لە سوتانەھى درێژخایەنى رىخۆلە کە ھۆبەکەى ئەزائراو و زیاتر کۆتایى رىخۆلە باریکە (تیلیم) دەگەڕێتەو و وەک برینداربوونى و سکار و ئەستوربوونى دیوارى رىخۆلە و دومەل و گیرانى رىخۆلە و کوناودەر بوون (فېستولا) خۆى دەنوێنى و دواى چارەسەرىش زۆرژار ھەلەداتەو</p>
<p>chronic obstructive pulmonary d. (COPD)</p>	<p>نەخۆشى سىنگىرانى درێژخایەن: کۆمەلێک نەخۆشیی سى و بۆرییەکانى ھەوايە کە بە گیرانى بەردەوام یا دووبارەى تێپەربوونى ھەوا بۆ سىیەکان دەناسرێتەو وەک سوتانەھى دریاخایەنى بۆریی ھەو، رەبوو، باکردنى سىیەکان (ئیمفیزيما) نەخۆشیی ھێشتەھى کایلۆمایکرۆن: نەخۆشییەکى بۆماوھى مېتابۆلیزمى چەوربە کە خانەکانى رىخۆلە ناتوانن کایلۆمایکرۆن برێژن و ئەمەش دەبێتە ھۆى سکچوون و چەوریشورى و دواکەوتنى گەشەى مندال</p>	<p>Crohn d.</p> <p>نەخۆشیی کرۆن: جۆریکە لە سوتانەھى درێژخایەنى رىخۆلە کە ھۆبەکەى ئەزائراو و زیاتر کۆتایى رىخۆلە باریکە (تیلیم) دەگەڕێتەو و وەک برینداربوونى و سکار و ئەستوربوونى دیوارى رىخۆلە و دومەل و گیرانى رىخۆلە و کوناودەر بوون (فېستولا) خۆى دەنوێنى و دواى چارەسەرىش زۆرژار ھەلەداتەو</p>
<p>chylomicron retention d.</p>	<p>نەخۆشى سىنگىرانى درێژخایەن: کۆمەلێک نەخۆشیی سى و بۆرییەکانى ھەوايە کە بە گیرانى بەردەوام یا دووبارەى تێپەربوونى ھەوا بۆ سىیەکان دەناسرێتەو وەک سوتانەھى دریاخایەنى بۆریی ھەو، رەبوو، باکردنى سىیەکان (ئیمفیزيما) نەخۆشیی ھێشتەھى کایلۆمایکرۆن: نەخۆشییەکى بۆماوھى مېتابۆلیزمى چەوربە کە خانەکانى رىخۆلە ناتوانن کایلۆمایکرۆن برێژن و ئەمەش دەبێتە ھۆى سکچوون و چەوریشورى و دواکەوتنى گەشەى مندال</p>	<p>Cushing d.</p> <p>نەخۆشیی کوشینگ: سیندرۆمى کوشینگ (شا سیندرۆم) ئەگەر بەھۆى رژانى زیاد لە ئاسایى ھۆرمۆنى کۆرتیکۆتروپىن لەلایەن رژینى پیتوتەرییەو رووبدات.</p>
<p>collagen d.</p>	<p>نەخۆشى کۆلاجین: کۆمەلێک نەخۆشییە کە بە تێکچوونى بەستەرەکان دەناسرێتەو.</p>	<p>cytomegalovirus d.</p> <p>نەخۆشى ساینۆمېگالوفايرۆس: نەخۆشییەکەى فايرۆسىيە کۆرپە لە سکی دایکدا یان لەکاتى لەدایکبووندا ترووش دەبێ لە کۆرپەدا روودەدا و زۆربەى کات نیشانەى نە بەلەم ھەندى جار دەبێتە ھۆى زەردووی و گەورەبوونى سیل و جگەر و کێشەى گەورەى کۆنەندامى دەمار. لە گەورەشدا لەى کەسانەدا روودەدات کە بەرگری لەشیان داخەزیو.</p>
<p>communicable d.</p>	<p>نەخۆشى گوازاو: ھەر نەخۆشییەک کە کەسێکەو بۆ کەسێکى تر بگوازرێتەو چ راستەوخۆ چ نارسەوخۆ لەرێگەى شتوومەک و گۆزەرەو زیندوووە وەک مېشوولە نەخۆشیی خوینبەرەکانى تاجى: رەقینەدارىی خوینبەرەکانى تاجى لە دالدا کە</p>	<p>نەخۆشى ئېبۆلا: نەخۆشییەکەیتێزى فايرۆسىيە</p>
<p>coronary artery d.</p>	<p>نەخۆشى سىنگىرانى درێژخایەن: کۆمەلێک نەخۆشیی سى و بۆرییەکانى ھەوايە کە بە گیرانى بەردەوام یا دووبارەى تێپەربوونى ھەوا بۆ سىیەکان دەناسرێتەو وەک سوتانەھى دریاخایەنى بۆریی ھەو، رەبوو، باکردنى سىیەکان (ئیمفیزيما) نەخۆشیی ھێشتەھى کایلۆمایکرۆن: نەخۆشییەکى بۆماوھى مېتابۆلیزمى چەوربە کە خانەکانى رىخۆلە ناتوانن کایلۆمایکرۆن برێژن و ئەمەش دەبێتە ھۆى سکچوون و چەوریشورى و دواکەوتنى گەشەى مندال</p>	<p>Ebola d.</p> <p>نەخۆشى ئېبۆلا: نەخۆشییەکەیتێزى فايرۆسىيە</p>

	<p>له جۆری تاي خوینبهر بوون تیزی ڤایرۆسی ئیڤولا هۆکاریمتی و زیاتر له ئەفریقای ناوەراست روودەدات و دەبیته هۆی تا و خوینبهر بوون و لاوازی و سووتانەوی پەنکریاس و مردن. لەریگە هەموو بەرکەوتنی شلەیی لەش و خوینی ئالوودەوه بلاو دەبیتهوه</p>	<p>هۆکار مەکی ڤایرۆسی کۆکساکییە لە جۆری A16 نەخۆشیی هاشیمۆتۆ: سووتانەوی ساینرۆید بەهۆکاری خۆبەرگری که نەخۆش دژمەنی هەیه دژی رژینی ساینرۆید و دەبیته هۆی گەورەبوونی ساینرۆید و کەمکاربوونی (ساینرۆیدنزمی)، له خیزاندا دەر وات و له ئافرەتدا باوە هەندێ جار پێشی نەخۆشیی گرەپش روودەدات نەخۆشیی دل: هەر کێشەیهکی میکانیکی و فرمانیی و ئۆرگانیی دل و پنکەهاتەک و خوینبەرەکانی نەخۆشیی زنجیری قورس: کۆمەڵیک نەخۆشیی شیر پەنجەیی دەگمەن که ئەو لیمفەخانە دەگرێتەوه که زنجیری قورسی ئیمیونۆگلوبولین دەر دەدەن نەخۆشیی هیمۆگلوبولین: هەریەک لە نەخۆشییە زکاماییانەیی هیمۆگلوبینی خراپ له خوێندا هەیه وەک کەمخوینی داسخانەیی و سالەسیما</p>
<p>foot-and-mouth d.</p>	<p>نەخۆشیی قاچ و دەم: نەخۆشییەکی تیزو زۆر درمی ئازەله بەتایبەتی بەرازو کالۆژ کەرمان و که جار جار مەرفیش لێیانەوه ئووش دەبێ. نیشانەیی سەرەکیی بلق و تەمبەکه له سەر لێوو ناو دەم و قاچ و پێ و گۆوان.</p>	<p>heart d.</p> <p>heavy chain d</p>
<p>gastroesophageal reflux d.</p>	<p>نەخۆشیی گەرانەوی گەدەسوورینچک: گەرانەوی تیش و ناوەرۆکی گەدە بو سوورینچک که دەبیته هۆی دەمەزمو برینداربوونی سوورینچک و مەترسی دژوارتر.</p>	<p>hemoglobin d.</p>
<p>Gaucher d.</p>	<p>نەخۆشیی گۆچەر: نەخۆشییەکی ئەمبارکردنە له لایسۆسۆمدا که بەهۆی بازدانی جینەوه روودەدات و دەبیته هۆی کەلهەکیبوونی گلوکۆسیریرۆساید له خانە ئەمبارییەکاندا له جگەر و سپل و لیمفەگرێ و مۆخی ئێسک و شۆنی تەردا.</p>	<p>infectious d.</p>
<p>glycogen storage d.</p>	<p>نەخۆشیی ئەمبارکردنی گلایکوجین: کۆمەڵیک کێشەیی زکامایی میتابۆلیزمە بەهۆی کەمی هەندێ ئەنزیمی دیاریکراوە که بو میتابۆلیزمی گلایکوجین پێویستن.</p>	<p>inflammatory bowel d.</p>
<p>Graves d.</p>	<p>نەخۆشیی گرەپش: زیادەگەشه و فرەکاریی رژینی ساینرۆید که له ئافرەتدا زیاتر مو هۆکار مەکی خۆبەرگرییه و نەخۆش دژمەنی هەیه که هانی دەردانی هۆرمۆنەکانی ساینرۆید دەدات، دەبیته هۆی ساینرۆیدبەرز و گۆیتەر (گەورەبوونی ساینرۆید) و هەندێ نیشانە له چاودا.</p>	<p>interstitial lung d.</p>
<p>hand-foot-and-mouth d.</p>	<p>نەخۆشیی دەست و پێ و دەم: نەخۆشییەکی سووکی ڤایرۆسییه له مندالدا دەبیتر وەک تەمبەک و بلق لەناو دەم و لەسەر دەست و پێ و</p>	<p>نەخۆشیی کرۆن و سووتانەوی زامایی کۆلۆن نەخۆشیی نێوشانەیی سی:</p>